

ZŠ Kežmarská 28, Košice

Motto: Znalosť cudzích jazykov nám otvára dvere do sveta.

ZŠ Kežmarská 28, Košice

Šk. rok 2023/2024

Školský vzdelávací program**pre ZŠ Kežmarská 28 v Košiciach**

Motto *Znalosť cudzích jazykov nám otvára dvere do sveta*

Vzdelávací program primárne vzdelávanie – 1. stupeň ZŠ
nižšie stredné vzdelávanie – 2. stupeň ZŠ

Stupeň vzdelania: ISCED 1 a ISCED 2

Dĺžka štúdia: **I. stupeň – 4 roky**
II. stupeň – 5 rokov

Vyučovací jazyk: **slovenský**

Študijná forma: **denná**

Druh školy: **štátna plnoorganizovaná**

Predkladateľ: **Základná škola, Kežmarská 28, 040 11 Košice**

Názov školy: **Základná škola Kežmarská 28, Košice**

Adresa: **Kežmarská 28, 040 11 Košice**

IČO: **355 42 713**

Riaditeľ školy: **Mgr. Želmíra Ištvanová**

Koordinátor pre tvorbu ŠkVP:

Mgr. Helena Ruščáková, zástupkyňa riaditeľa školy pre 1. stupeň

Mgr. Anna Magurová, zástupkyňa riaditeľa školy pre 2. stupeň

PaedDr. Jana Lacková, zástupkyňa riaditeľa školy pre ŠKD a záujmovú činnosť

Mgr. Dagmar Dovinová, karietová poradkyňa, výchovná poradkyňa

Zriaďovateľ: **Mesto Košice**

Názov: **Mesto Košice, oddelenie školstva Magistrátu mesta Košice**

Adresa: **Trieda SNP 48/A, 040 11 Košice**

Kontakty: **tel. 055/642 34 91**

fax 055/ 642 51 92

mail: skola@zskezmarska28.sk

Dátum prerokovania: 25.9.2023

Platnosť dokumentu od: **26.09.2023**

Podpis riaditeľa

Obsah

I.	Všeobecná charakteristika školy	6
1.	Veľkosť školy a charakteristika školy	6
2.	Charakteristika žiakov	6
3.	Charakteristika pedagogického zboru	7
4.	Procedúry vnútorného riadenia školy	10
5.	Organizácia prijímacieho konania	11
6.	Dlhodobé projekty a aktivity školy	11
7.	Priestorové a materiálo–technické podmienky školy	15
8.	Škola ako životný priestor	17
9.	Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní ...	18
10.	Charakteristika školského vzdelávacieho programu	20
11.	Zameranie školy a forma a stupeň vzdelania	21
11.1	Profil absolventa - vzdelanostný model absolventa primárneho stupňa	25
11.2	Profil absolventa - vzdelanostný model absolventa nižšieho stredného vzdelávania	26
11.3	Ukončenie vzdelania- stupeň vzdelania	27
12.	Pedagogické stratégie	28
14.	Začlenenie prierezových tém	35
II.	Vnútorný systém kontroly a hodnotenia	49
1.	Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov	49
2.	Hodnotenie pedagogických zamestnancov	53
3.	Hodnotenie školy	54
III.	Školský učebný plán, vzdelávacie oblasti	58
1.	Poznámky	63
2.	Organizácia výchovno-vzdelávacieho procesu	64
IV.	Osobitosti výchovy a vzdelávania cudzincov	65
1.	Slovenský jazyk ako druhý jazyk	67

Prehľad skratiek použitých v školskom vzdelávacom programe

Názvy vyučovacích predmetov:

ANJ	Anglický jazyk	SEM	Seminár z matematiky
CUJ	Cudzí jazyk	TSV	Telesná a športová výchova
SJL	Slovenský jazyk a literatúra	TEV	Telesná výchova
DEJ	Dejepis	VLA	Vlastiveda
DCJ	Ďalší cudzí jazyk	VYV	Výtvarná výchova
FYZ	Fyzika	GEG	Geografia
FRJ	Francúzsky jazyk	ZEM	Zemepis
RUJ	Ruský jazyk	TEF	Tvorivé čítanie
HUV	Hudobná výchova	ETV	Etická výchova
CHE	Chémia	NBV	Náboženská výchova
INF	Informatika	NBI	Rímskokatolícka
MAT	Matematika	NBG	Gréckokatolícka
NEJ	Nemecký jazyk	NBE	Evanjelická
OBV	Občianska výchova	NBP	Pravoslávna
OBN	Občianska náuka	NBA	Apoštolská cirkev
PVO	Prvouka	CPE	Cestujeme po Európe
PDA	Prírodoveda	KAJ	Konverzácia v AJ
BIO	Biológia	VYU	Výchova umením
PVC	Pracovné vyučovanie	SEE	Svet práce
TEH	Technická výchova	ROV	Rodinná výchova
THD	Technika	KAP	Kariérové poradenstvo
RUJ	Ruský jazyk	DIS	Digitálny svet

Nástroje hodnotenia

B	beseda	Pís	písomná práca
ČD	čitateľský denník	PS	práce v skupinách
DC	doplňovacie cvičenia	Ps	prepis
Di	diktát	PÚ	problémové úlohy
E	exkurzia	R	referát
KMD	klub mladého diváka	RR	riadený rozhovor
Lab	laboratórna práca	SÚ	slohový útvar
MoS	modelovanie situácie	T	test
PD	popis s demonštráciou	Ú	ústne skúšanie
Port	portfólio	R	rozprávanie
PP	praktické predvedenie		

Iné použité skratky

ADN	ambulantný dyslektický nácvik	CŠPP	Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva
ŠPU	špecifická porucha učenia	IVVP	individuálny výchovno-vzdelávací program
ŠVVP	špeciálna výchovno-vzdelávacia potreba	ŠŠI	Školská štátna inšpekcia
CVPP	Centrum výchovnej a psychologickkej prevencie	EŠF	európske štrukturálne fondy
CPPPaP	Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie	EÚ	Európska únia

IKT	Informačné a komunikačné technológie
IVP	individuálny vzdelávací program
IZS	integrovaný záchranný systém
IŽK	internetová žiacka knižka
KALIBRO	evaluačné testy kalibro
LT	letný tábor
LVZ	lyžiarsky výcvikový zájazd
MŠ	ministerstvo školstva
MŠVVaŠ SR	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
ŠKD	Školský klub detí
ŠJ	Školská jedáleň
P	projekt
PC	osobný počítač
PISA	evaluačné testy PISA
PPP	pedagogicko- psychologická poradňa
ŠPP	špeciálno-pedagogická poradňa
ppt	aplikácia MS PowerPoint
PT	prierezová téma (RVP ZV)
RVP	Rámcový vzdelávací program
RVP ZVRVP	pre základné vzdelávanie
RŠ	riaditeľ školy
SCIO	evaluačné testy SCIO
SCŠPP	– Súkromné centrum špeciálno-pedagogického poradenstva
SPS	špecifické poruchy správania
ŠVVP	– špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby
TO	tematický okruh
TU	triedny učiteľ
TVVP	tematické výchovno-vzdelávacie plány
U	učivo
VP	výchovný poradca
VPU	– vývinové poruchy učenia
ZŠ	základná škola
ZV	základné vzdelávanie
ZZ	– zdravotne znevýhodnený
ZŽS	zdravý životný štýl
ŽK	žiacka knižka

I. Všeobecná charakteristika školy

1. Veľkosť školy a charakteristika školy

Základná škola Kežmarská 28 patrí od 1. 9. 1967 do vzdelávacej sústavy regionálneho školstva, ktoré riadi Ministerstvo školstva SR. Škola sa nachádza v Košiciach. V roku 1968 získala štatút **školy s rozšíreným vyučovaním cudzích jazykov**. Je plne organizovanou školou s právnou subjektivitou od 01.04.2002.

Hlavnou činnosťou školy je výchova a vzdelávanie žiakov vo veku 6 až 15 rokov v povinnej desaťročnej školskej dochádzke. Škola ponúka predovšetkým kvalitnú výchovu a vzdelávanie. Snahou je, aby úroveň vzdelávania aj napriek spoločenským trendom nepoklesla.

Naša škola má dlhoročnú tradíciu vo výučbe cudzích jazykov. Je zameraná na vyučovanie anglického, nemeckého, francúzskeho, ruského jazyka a talianskeho jazyka. Vyučovanie nemeckého jazyka na škole má dlhšiu tradíciu ako vyučovanie jazyka anglického a francúzskeho. Prvá trieda s rozšíreným vyučovaním nemeckého jazyka bola vytvorená v roku 1987. V praxi sa nám potvrdilo, že skoré vyučovanie cudzieho jazyka má svoje opodstatnenie. Na tom chceme postaviť rozvojový program našej školy.

Výchovno-vzdelávací proces sa realizuje v 1.-4. ročníku a v 5.-9. ročníku podľa novovytvoreného Školského vzdelávacieho programu, ŠKVP. Tieto učebné plány nám umožňujú zabezpečiť, aby sa schopnosti, talent a intelektový potenciál žiakov školy rozvíjal podľa záujmu žiakov, rodičov, ale súčasne aj podľa požiadaviek a nárokov trhu práce.

Výučba prebieha na 1. stupni v 1. - 4.ročníku v paralelných triedach. Na 2. stupni v dvoch až troch paralelných triedach v každom ročníku. V prvom ročníku otvárame 3 triedy od 1. septembra 2023 so 64 žiakmi.

Všetky triedy sú zamerané na vyučovanie **cudzích jazykov**, to znamená v 1. ročníku prvý cudzí jazyk- **anglický jazyk**, a v 4. ročníku druhý cudzí jazyk z ponuky **nemecký jazyk, francúzsky jazyk a ruský jazyk. V 8. a 9. ročníku taliansky jazyk**. Na I. stupni aj II. stupni zapájame do vyučovania aj výučbu **metódou CLIL** v cudzích jazykoch aj v neязыkových predmetoch.

Škola má **odborné učebne** fyziky, chémie, cudzích jazykov, multimedialne učebne, dve počítačové učebne, tabletovú učebňu, učebňu technickej výchovy, cvičnú kuchynku, klubovňu etickej výchovy a náboženskej výchovy, veľkú a malú telocvičňu a rozsiahlu kabinetnú zbierku slovenskej i cudzojazyčnej literatúry pre žiakov aj učiteľov.

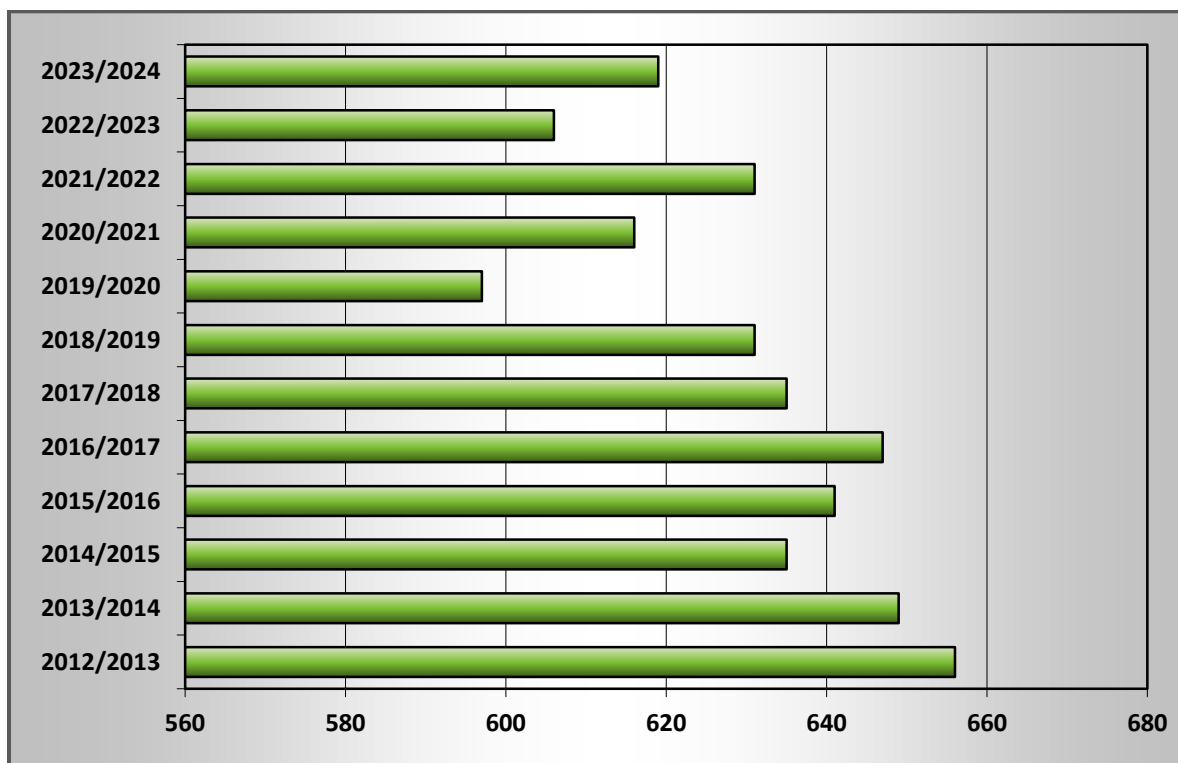
V počítačových učebniach prebieha výučba **informatickej výchovy** od 2. ročníka pod vedením kvalifikovaných pedagógov. Materiálno-technické podmienky umožňujú výučbu tak, že každý žiak pracuje na 1 počítači.

K vonkajšiemu areálu školy patria aj 2 **tenisové kurty**, v zime zakryté halou. V rámci povinnej telesnej výchovy žiaci absolvujú prípravu v oblasti tenisu, florbalu, plávanie, korčuľovanie a lyžovanie. Na škole pracujú **krúžky** rôzneho zamerania pod vedením skúsených pedagógov. Žiaci v rámci tohto druhu záujmového vzdelávania majú možnosť rozvíjať svoje zručnosti a nadanie pri práci s Legom a Microbitmi, v počítaní a logických operáciách -Numerika, v ľudovom tanci, rozvíjať jazykové zručnosti v cudzích jazykoch- English club, v krúžkoch Mladý moderátor a Divadielko zdokonaľovať sa v slovenskom jazyku, či v matematike. Nezabúdame ani na športové hry: volejbal, hádzanú, futbal, tenis, gymnastiku, inline korčuľovanie, šach.

2. Charakteristika žiakov

Škola sa nachádza na sídlisku Terasa v mestskej časti Košice - Západ. Má výhodnú polohu na dochádzanie žiakov z iných častí mesta, aj z blízkeho okolia. Prevládajú žiaci z iných obvodov.

Medzi žiakmi školy sú aj žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami začlenení v bežných triedach. Výchova a vzdelávanie žiakov sa uskutočňuje na základe rovnosti príležitostí a rešpektovania ich výchovno-vzdelávacích potrieb a individuálnych osobitostí a podporuje ich aktívne zapojenie do výchovno-vzdelávacích činností školy. Na podporu inklúzie všetkých žiakov na škole pracuje **školský podporný tím**: 1 školská psychologička, dve školské špeciálne pedagogičky a šiesti asistenti učiteľa, ktorí poskytujú pomoc pri prekonávaní bariér v učení a správaní pre všetkých žiakov školy v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania.

3. Charakteristika pedagogického zboru

Škola ponúka predovšetkým výchovne vyvážené prostredie, v ktorom žiak je pre učiteľa partnerom. Učíme deti, aby sa nebáli vysloviť kultivovane svoj názor, učíme ich demokracii aj prostredníctvom **žiackeho školského parlamentu**, cez ktorý sa myšlienky, názory či požiadavky dostanú až k riaditeľke školy. Žiaci sa na zasadnutiach žiackeho školského parlamentu učia verejne vystupovať, vhodne argumentovať svoje názory i názory rovesníkov z tried, niesť istú mieru zodpovednosti za život vo svojej škole. Zároveň podporiť sebadôveru, samostatnosť, tvorivosť a umožniť sebarealizáciu žiakov, zážitkovou formou si vyskúšať v malom školu demokracie a života.

Formujeme ich charakter, spôsobilosti a schopnosť kooperácie. Učíme ich usilovnej a svedomitej práci, pravidlám a hraniciam v správaní, vedieť sa kultúrne a slušne správať. Snažíme sa, aby sebadôvera našich žiakov bolo zdravé, podložené schopnosťami, zručnosťami, vedomosťami a skromnosťou.

Pri tejto výchove významnú úlohu zohrávajú pedagógovia školy. Starorímsky filozof Seneca povedal: „Je dlhá cesta prostredníctvom vyučovania, kratšia cesta prostredníctvom príkladov“. Aj príslovie vystihuje výchovnú silu slov a príkladov: „Verba movet, exempla trahunt.“ – „Slová hýbu, príklady priťahujú.“

V základnej škole pracuje veľmi vyrovnaný, profesionálne zdatný tím pedagógov, ktorí spĺňajú kvalifikačné predpoklady a aprobáciu pre dané predmety. V oblasti vyučovania cudzích

jazykov máme dostatok skúsených, kvalifikovaných a nadšených učiteľov. Výhodou je pestrá aprobácia učiteľov cudzích jazykov, ktorá nám umožňuje postupné zavádzanie prvkov metódy **CLIL** do vyučovania. V rokoch 2009 až 2011 sme realizovali projekt v rámci operačného programu Vzdelávanie, spolufinancovaný z európskych fondov, na tému **Znalosť cudzích jazykov nám otvára dvere do sveta**. Učebné materiály na implementáciu metódy CLIL sa využívajú aj v súčasnosti.

Od 1. septembra 2012 sme otvorili činnosť v 7 krúžkoch v **centre voľného času** Slniečko a v súčasnosti v školskom roku 2023/2024 11 krúžkov a 8 krúžkov pod školou.

Pedagogický zbor tvorí 65 pedagogických a odborných zamestnancov, z toho 12 vychovávateľiek ŠKD, 2 školské špeciálne pedagogičky a 1 školská psychologička, 6 pedagogických asistentov, 1 školský digitálny koordinátor. Pedagógovia skvalitňujú svoju pedagogickú spôsobilosť absolvovaním rôznych foriem ďalšieho vzdelávania v rámci profesijného rozvoja.

Pedagogickí zamestnanci:

- spĺňajú kvalifikačné požiadavky stanovené zákonom,
- preukazujú odborné a pedagogicko-psychologické spôsobilosti, ktoré využívajú pri pedagogickej komunikácii, motivácii žiakov, ich diagnostikovaní, hodnotení, pozitívnom riadení triedy a udržaní neformálnej disciplíny,
- pri komunikácii využívajú formy nenásilnej komunikácie,
- riadia svoj sebarozvoj a celoživotné učenie v profesijnom rozvoji a osobnostnom raste,
- sú ako súčasť kolektívu schopní vzájomnej efektívnej a ľudsky podporujúcej komunikácie, spolupráce, práce v tímoch a kooperatívneho riešenia problémov,

Vedúci pedagogickí zamestnanci:

- svojimi manažérskymi spôsobilosťami vytvárajú predpoklady pre fungujúce, motivované spolupracujúce spoločenstvo v škole s náročnou profesionálnou klímou a podporujúcim prostredím,
- zaujímajú sa o svoj profesijný rozvoj a osobnostný rast, ako aj všetkých členov školského tímu a vytvárajú preň podmienky.

Odbornú pomoc pedagógom, žiakom a rodičom poskytujú:

- 2 školské špeciálne pedagogičky,
- patronátny psychológ z Centra poradenstva a prevencie a ďalší špecialisti podľa potreby,
- 1 školská psychologička,
- výchovná poradkyňa a karietová poradkyňa,
- školský koordinátor vo výchove a vzdelávaní na prevenciu patologických javov-látkových a nelátkových závislostí
- školský digitálny koordinátor.

Modernizácia vzdelávacieho procesu na základných školách je národný projekt zameraný na inovovanie a zmodernizovanie obsahu vzdelávania a metód vo vyučovaní ale najmä na prípravu učiteľov s novými kompetenciami pre prácu v Modernej škole 21. storočia. Tohto

projektu sa zúčastnili traja učiteľia. V rámci projektu škola zmodernizovala svoje technické vybavenie novými počítačmi, dataprojektorom a didaktickou technikou.

IKT - vzdelávanie učiteľov základných škôl v oblasti informatickej výchovy a informatiky v súvislosti s koncepciou vyučovania. Tento **národný projekt Ďalšie vzdelávanie učiteľov ZŠ a SŠ v predmete informatika, ĎVUi, poskytovateľ Štátny pedagogický ústav**, dopĺňal kvalifikáciu učiteľov 1. stupňa a 2. stupňa o metodiku v týchto predmetoch. Vzdelávanie sa zúčastnili pani učiteľka za účelom získania kvalifikácie pre výučbu informatiky a dvaja pedagógovia na doplnenie vzdelania v informačno-komunikačných technológiách na 1. a 2. stupni. V súčasnosti máme **3 pedagógov s kvalifikáciou** na výučbu informatiky. **Správca** výpočtovej techniky sa stará o počítačovú sieť aj o všetku výpočtovú techniku na škole. Digitálne zručnosti žiakov pomáha rozvíjať **školský digitálny koordinátor**. **Webové sídlo** školy spravuje tiež pedagogický zamestnanec.

Cudzie jazyky – Rozširujúce vzdelávanie učiteľov základných škôl v oblasti cudzích jazykov v súvislosti s koncepciou vyučovania cudzích jazykov na základných a stredných školách – **národný projekt** s cieľom doplnenia kvalifikácie učiteľov 1. stupňa o cudzí jazyk. Vzdelávanie sa zúčastnili tri pani učiteľky za účelom získania kvalifikácie pre výučbu anglického a nemeckého jazyka na I. stupni. Jedna pani učiteľka na základe výborného prospechu bola vybraná na štúdium na univerzite Cambridge v lete 2013. V súčasnosti máme 4 pedagogických zamestnancov s kvalifikáciou pre I. stupeň a súčasne s kvalifikáciou na výučbu anglického a nemeckého jazyka.

Od roku 2010 sme **cvičnou školou** pre **Prírodovedeckú a Filozofickú fakultu UPJŠ** v Košiciach. Ich študenti absolvujú u našich pedagógov súvislú aj priebežnú pedagogickú prax počas školského roka.

V rámci **národného projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov**, ktorého poskytovateľom je metodicko-pedagogické centrum, mali učiteľia možnosť vzdelávať sa prostredníctvom kontinuálneho vzdelávania sa a získavať kredity. V súčasnosti **profesionálny rozvoj** pedagogických a odborných zamestnancov sa uskutočňuje prostredníctvom vzdelávania cez NIVAM Národný inštitút vzdelávania a mládeže.

V roku 2012 sme sa zapojili do **Programu podpory digitalizácie škôl** na získanie prístupu do digitálneho vzdelávacieho obsahu v spolupráci s EDULAB.

V roku 2013 Národný ústav certifikovaných meraní v Bratislave vykonal prieskum IKT na našej škole a dostali sme návrh spolupracovať na **národnom projekte Zvyšovanie kvality vzdelávania na ZŠ a SŠ s využitím elektronického testovania**.

- Zapojili sme sa do **národných projektov**:
- **s názvom Komplexný poradenský systém prevencie a ovplyvňovania sociálno-patologických javov** v školskom prostredí. V rámci projektu sa inovoval poradenský systém v školstve, ktorého súčasťou sú aj výchovní poradcovia. Národný projekt je zameraný na rozvoj ľudských zdrojov v systéme výchovného poradenstva a prevencie pred sociálnou patológiou u žiakov ZŠ.
- **s názvom Aktivizujúce metódy vo výchove**

- s názvom **Moderné vzdelávanie – digitálne vzdelávanie pre všeobecno – vzdelávacie predmety**
- s názvom **Podpora profesijnej orientácie žiakov základnej školy na odborné vzdelávanie a prípravu prostredníctvom rozvoja polytechnickej výchovy zameranej na rozvoj pracovných zručností a práce s talentami.** Cieľom je profesionalizovať sprevádzanie žiaka pri výbere strednej školy a budúceho povolania aj pomocou nástroja – softwaru s prepojením na štúdium na stredných školách.
- s názvom **IT Akadémia Vzdelávanie pre 21. storočie** na podporu prírodovedného vzdelávania od roku 2017. Získali sme ako jedna zo 60 ZŠ a SŠ v SR učebné pomôcky.
- **Národný projekt edit2 na digitálnu transformáciu škôl v rámci ktorého sme získali pozíciu školského digitálneho koordinátora od roku 2021/2022 na zlepšenie:**
 - technologickej pripravenosti -na dištančnú/hybridnú výučbu,
 - sanáciu rizikových skupín ohrozených školským neúspechom.

4. Procedúry vnútorného riadenia školy

Základná škola vykonáva svoju činnosť ako samostatný právny subjekt. Od 1. 4. 2004 je ZŠ Kežmarská 28 v Košiciach na základe zriaďovacej listiny vydané mestom Košice rozpočtovou organizáciou s právnou subjektivitou.

Vedenie školy tvorí:

- riaditeľka školy Mgr. Želmíra Ištvanová
- zástupkyňa riaditeľky školy pre I. stupeň Mgr. Helena Ruščáková
- zástupkyňa riaditeľky školy pre II. stupeň Mgr. Anna Magurová
- zástupkyňa riaditeľky školy pre ŠKD a záujmovú činnosť PaedDr. Jana Lacková

Na škole pracuje výchovná poradkyňa a kariérová poradkyňa Mgr. Dagmar Dovinová,

v rámci ekonomického úseku hospodárka školy Silvia Uhrincová a ekonómka Miroslava Bidulská.

V škole pracujú 3 metodické združenia, 8 predmetových komisií a školskí koordinátori vo výchove a vzdelávaní.

P.č.	Funkcia	Meno a priezvisko
1	Vedúca MZ 1.– 2.	PaedDr. Slávka Gavláková
2	Vedúca MZ 3.– 4.	Mgr. Daniela Pasztorová
3	Vedúca MZ ŠKD	Mgr. Zuzana Baltová
4	Vedúca PK SJL	Mgr. Alena Janičová
5	Vedúca PK NEJ, FRJ, RUJ,TAJ	PaedDr. Kolesárová Katarína
6	Vedúca PK ANJ	Mgr. Erika Lichvárová
7	Vedúca PK MAT, FYZ, INF	RNDr. Ľuboslava Macháčová
8	Vedúca PK CHEM, BIO, THD,	Mgr. Svetlana Mitrová
9	Vedúca PK GEG, DEJ, OBN	Mgr. Martina Holková

10	Vedúca PK VÝCHOV VYV, HUV, ETV, NBV	Mgr. Anna Olhová
11	Vedúca PK TSV	Mgr. Tatiana Melichová
12	Vedúca Klubu triednych učiteľov	Mgr. Michala Mlatičeková
13	Koordinátor vo výchove a vzdelávaní - prevencie látkových a nelátkových závislostí	Mgr. Adriana Žureková – I. stupeň Mgr. Michala Mlatičeková – II. stupeň
14	Koordinátor environmentálnej výchovy	Mgr. Emília Kováčiková – I. stupeň Mgr. Dagmar Dovinová – II. stupeň
15	Koordinátor výchovy k manželstvu a rodičovstvu	Mgr. Daniela Kudlovská
16	Koordinátor dopravnej výchovy, prevencie obezity a ochrany života a zdravia	Mgr. Daniela Pasztorová – I. stupeň Mgr. Radoslav Škvarek – II. stupeň
17	Koordinátor multikultúrnej výchovy	Mgr. Zuzana Starinec – I. stupeň Slávka Mižáková – II. stupeň
18	Koordinátor finančnej gramotnosti	Ing. Tatiana Šarudyová
19	Koordinátor školského podporného tímu	Mgr. Michala Mlatičeková
20	Koordinátor koordinačného tímu	Mgr. Martina Holková
21	Koordinátor projektovej činnosti	Mgr. Dagmar Dovinová
22	Koordinátor vzdelávania prostredníctvom IKT- Edupage a tvorba web stránky	Mgr. Marek Tirpák

Pri základnej škole sú zriadené samosprávne orgány: Rada školy a Rada rodičov.

5. Organizácia prijímacieho konania

V 1. ročníku otvárame triedy s vyučovaním anglického jazyka. Pri zápise žiakov do prvého ročníka ponúkame konzultácie školského špeciálneho pedagóga a školského psychológa pre rodičov.

V prípade zápisu väčšieho počtu žiakov do prvého ročníka mimo školského obvodu ako sú kapacitné možnosti školy, sú preferovaní žiaci, ktorí napr. majú na škole súrodencov alebo sú z partnerskej materskej škôlky.

6. Dlhodobé projekty a aktivity školy

Zameriavame sa najmä na realizovanie rozličných aktivít a projektov. Mnohé aktivity uskutočňujeme v spolupráci s rodičmi žiakov. Využívame výbornú spoluprácu so **školským podporným tímom** a pedagógmi pri výučbe všetkých žiakov a najmä žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, nadštandardnú tímovú spoluprácu pedagógov v školskej i mimoškolskej činnosti. Realizujeme aktivity zamerané na prevenciu látkových a nelátkových závislostí, na rozvoj prosociálneho správania sa žiakov, na formovanie ich postojov, rozvoj

emocionálne inteligencie, podporu environmentálnej výchovy, finančnej gramotnosti, výchovy k manželstvu i rodičovstvu a na eliminovanie sociálno-patologických javov.

Medzinárodné projekty

Škola má už od roku 1983 **partnerské vzťahy so školou v Cottbuse**. Najprv spolupracovala so 17. Oberschule a po jej zrušení s Gymnáziom Maxa Steenbecka v Cottbuse. Pravidelne každý rok uskutočňujeme výmenné pobyty našich a nemeckých žiakov. Táto aktivita umožňuje našim žiakom rozvíjať svoje komunikačné schopnosti v cudzom jazyku v praxi, rozvíja aj ich sociálne kompetencie, prijať hosťa do svojej domácnosti a postarať sa o neho po každej stránke. Pedagogickým zamestnancom umožňuje zoznámiť sa s výchovno-vzdelávacím systémom v partnerskej krajine, prípadne spoznať iné metódy a formy učenia, vymieňať si svoje skúsenosti s kolegami z partnerskej školy. Zároveň sa obe cieľové skupiny, pedagogickí zamestnanci aj žiaci školy zoznámia s inou kultúrou a históriou.

Na cieľovú skupinu pedagogických zamestnancov bol zameraný medzinárodný **projekt Socrates**, podprogram Comenius 1.3. – Projekt na rozvoj škôl, zameraný na medzinárodnú spoluprácu škôl, interkultúrne vzdelávanie a ďalšie vzdelávanie učiteľov, do ktorého sme sa zapojili v období od 1. 8. 2003 do 31. 8. 2006. Cieľom projektu bolo zlepšiť sociálne a emocionálne vzťahy na školách. V rámci výmenných pobytov pedagogických zamestnancov získali naši učitelia nové informácie o spôsobe výučby na školách v partnerských krajinách, v **Holandsku, Grécku, Estónsku a Taliansku**.

V rámci operačného programu Vzdelávanie sme realizovali projekt s názvom **Znalosť cudzích jazykov nám otvára dvere do sveta**. Cieľom projektu, v období od marca 2008 do februára 2011, bolo vzdelávaním pedagogických zamestnancov rozvíjať ich kompetencie potrebné pre vytvorenie inovatívnych metodík a využívanie moderných didaktických prostriedkov. V druhej rovine zaviesť výučbu prvého cudzieho jazyka do 1. ročníka a druhého cudzieho jazyka do 5. ročníka s využitím metódy CLIL, moderných didaktických prostriedkov a IKT.

Od roku 2015 sme začali spolupracovať na medzinárodnom projekte „Záložka spája školy“ so Základnou školou Horymírova v Ostrave, v Českej republike. Projekt rozvíja **čitateľskú gramotnosť** žiakov na II. stupni. V tomto projekte pokračujeme každý rok, získavame možnosť sa spájať s novou partnerskou školou v rámci projektu.

Žiakov 1. – 5. ročníka zapájame do celoslovenského **projektu Orava** – Týždeň hlasného čítania, ktorý vyhlásilo občianske združenie Orava. Projekt je zameraný na rozvíjanie čitateľských zručností žiakov 1. stupňa, na podporu čítania rodičov deťom doma, čítania spoločnej knihy v triede, tvorby vlastnej knihy a výstavky vytvorených kníh. Do projektu sa nám podarilo úspešne zapojiť aj rodičov našich žiakov.

S cieľom podporiť mladé programátorské talenty medzi našimi žiakmi sme sa stali pilotnou školou projektu **Young Developers**. Zámerom projektu bolo vytvoriť model modernej výučby programovania, ktorý umožní rozvíjať programátorské schopnosti a vedomosti žiakov v objektovom a kódovom programovaní **Baltík 4 C#**. Taktiež sme sa zapojili do medzinárodného projektu v objektovom programovaní v prostredí **Baltík 3**. Škola bola úspešnou v projekte **Infovek**, ktorý bol zameraný na rozširovanie technickej infraštruktúry, implementáciu IKT do vyučovania jednotlivých predmetov a realizáciu školení pedagógov. Od školského roka 2006/2007 bola škola zapojená do projektu **Škola budúcnosti** so zameraním na internetizáciu

vyučovania. V školskom roku 2022 sme zapojení do **projektu IT Akadémia** v predmetoch chémia, biológia a informatika.

Naši žiaci sa zapojili aj do medzinárodnej projektovej súťaže Únie učiteľov chémie Rakúska, ktorá bola realizovaná v spolupráci s PF UPJŠ v Košiciach, na tému **Projekt Mit Chemie zu Energie**. Výstupom bola projektová práca žiakov 7. ročníka v slovenskom aj nemeckom jazyku. Získali sme učebné pomôcky na chémiu vo výške 1 000 € od firmy Lanxess. Na podporu prírodovedného vzdelávania sme sa zapojili do projektu Establish tiež v spolupráci s Prírodovedeckou fakultou UPJŠ v Košiciach.

Od decembra 2009 realizujeme v jednej triede projekt **Netbook pre každého žiaka**. Adekvátne hardvérové vybavenie bolo zabezpečené v spolupráci so spoločnosťou Microsoft Slovensko, Magistrátom Mesta Košice a rodičmi žiakov. Žiaci kráčajú za poznáním po nových cestách informačno - komunikačných technológií. V marci 2011 sme tento projekt prezentovali na **celoslovenskej konferencii Učíme pre život v Poprade**.

Na základe výzvy Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu sme napísali projekt a žiadosť o nenávratný finančný príspevok v rámci **operačného programu Vzdelávanie**, na tému **Motýlik**. Projekt nebol schválený.

Pripravili sme žiadosť pre MŠVVaŠ o zaradenie **Školského strediska záujmovej činnosti do siete škôl a školských zariadení**. Stredisko funguje od 1.9.2012 a od januára 2013 bolo premenované na **Centrum voľného času Slniečko**.

SKHU IT EDUCATION Projekt v rámci Programu spolupráce Interreg SK-HU Slovensko-Maďarsko 2021 - 2024. Cieľom projektu je aktívne prispieť k zvýšeniu úrovne vzdelania študentov v oblasti IT a zlepšiť ich digitálne zručnosti, a tak ich uplatniteľnosť na trhu práce.

Projekt eTwinning s cieľom zlepšiť jazykové vzdelávanie žiakov a učiteľov prostredníctvom informačných a komunikačných technológií (IKT) a digitálnych médií. V rámci projektu v roku 2022 sme prepojili medzipredmetové vzťahy ANJ, VYV, INF, DEJ, GEG a spolupracovali na téme **CITY TOUR** a **Treasures of my country** Portugalskom, Španielskom, Talianskom a Cyplom na odbúravaní komunikačnej bariéry medzi žiakmi. V roku 2023 spolupracujeme s Gréckom. Rozvíjali IKT zručnosti žiakov prostredníctvom s novej platformy - padlet.

Okrem medzinárodných a národných projektov organizujeme na škole množstvo školských a predmetových projektov, cieľom ktorých je rozvíjať medzipredmetové vzťahy a aktívne zapájať žiakov do výchovno-vzdelávacieho procesu hrou a príťažlivou formou:

Školské projekty

- **Celoškolský projektový deň Zimná fantázia** – Žiaci školy prezentovali výsledky integrovaného blokového vyučovania a projektového vyučovania na žiackej konferencii
- Projekt **Zelená škola** v spolupráci s nadáciou Sosna v minulosti, v súčasnosti projekt **Klimatické záhrady**, jedlý les, vyvýšené záhony
- Digitalizácia výchovno-vzdelávacieho procesu
- **Poznávaco-vzdelávacie zájazdy žiakov** v rámci Európy: do Londýna, Bruselu, Talianska, Poľska, Prahy a pod.
- Celoškolský tenisový turnaj, **športové turnaje**
- Pozemný hokej pre žiakov v ŠKD

- Bojujeme proti obezite – organizovanie športových aktivít vo veľkej telocvični a na chodbe školy v rámci prestávok, Európsky týždeň športu.
- **Deň otvorených dverí** – pre rodičov žiakov školy a verejnosť
- Netradičné rodičovské združenia
- **Mikulášske večierky**
- **Karneval**
- **Environmentálne aktivity** – Deň Zeme, krmidlá pre vtáčiky, o najkrajšieho snehuliaka, EKO výrobky, Deň vody, zber papiera, sabi viečok, zber pet fliaš a iných druhotných surovín
- Aktivity v rámci prevencie látkových a nelátkových závislostí
- **Deň zdravej výživy** s využitím metódy CLIL „Farebné zdravie“
- Návšteva bábkového divadla, filmového predstavenia, výchovných koncertov
- **Návšteva galérií a múzeí**
- **Sovícatá** – celoročná činnosť v 1.-2. ročníku motivovaná v duchu vedomostí múdrej „Sovy“
- **Čítame škôlkarom** – žiaci 3. ročníka po skupinách čítali deťom partnerskej MŠ Kežmarská a detským spôsobom približovali literatúru
- **15 minútové čítanie** – celoročný projekt 4. ročníka realizovaný v spolupráci s rodičmi. Deti čítali doma každý deň 15 minút za účasti svojho rodiča
- **Daruj milé slovo a krásnu knihu** – celoškolská dobrovoľná zbierka kníh do školskej kabinetnej zbierky kníh s venovaním
- **Literárny Kežmarok** – tvorba a reprodukcia vlastných literárnych prác
- **Nástenné projekty** – žiaci priebežne počas roka vytvárali nástenné projekty k učivu prírodovedy, vlastivedy a čítaniu, ktoré zároveň vytvárali výzdobu chodieb
- **Projektový deň v maskách** – vyučovanie netradičným spôsobom, v netradičnom oblečení so žiakmi na I. i II. Stupni,
- **Vianočné zvyky a tradície** – projekt zameraný na priblíženie vianočných tradícií a zvykov s využitím medzipredmetových vzťahov v predmetoch slovenský jazyk a hudobná výchova a činnosťou v školskom klube detí
- **Vianočná pohľadnica pre Košičanov** – príprava vianočných pohľadníc žiakmi školy pre obyvateľov v obvode školy a ich roznášanie žiakmi žiackeho parlamentu
- **Vianočná burza** – príprava a výstava výrobkov s vianočnou tematikou, **Vianočný punč**
- **Spoznajme sa, chodíme spolu do školy** – projekt na elimináciu negatívneho správania sa na I. stupni
- **Prevenca a eliminácia šikanovania a kyberšikanovania na škole** – v rámci výchovného poradenstva
- **Deň narcisov** – príprava papierových narcisov pre žiakov, ktorí dobrovoľne finančne podporili onkologicky chorých pacientov
- Celoročné **projekty žiakov v ŠKD**
- **Šarkaniáda** – tvorba šarkanov spojená s ich vypúšťaním a prezentáciou vzniknutých výrobkov v školskom klube detí
- **Valentínska kvapka krvi** – v spolupráci s Národnou mobilnou transfúznou stanicou
- **Číta celá rodina**
- **Festivaly kultúry krajín**, ktorých jazyky sa učíme
- **Firemný veľtrh**
- **Európsky týždeň boja proti drogám**

Predmetové projekty

- Olympijské súťaže – telesná a športová výchova

- Krásy našej vlasti – vlastiveda
- Svet ruskej rozprávky a filmu – ruský jazyk
- Dobšinského rozprávka – slovenský jazyk
- Meteorológia, Astronómia, Jadrová energia – fyzika
- Voda, Vzduch, Chemické prvky - chémia
- Najkrajšie miesta, ktoré vytvorila príroda a človek – geografia
- Sopky – výstavka modelov – geografia
- Meteorológia- geografia
- Praveké sídla – výstavka trojrozmerných modelov – dejepis
- Holokaust—dejepis
- Demokracia a diktatúra– dejepis
- Ako pracuje historik, múzeum, história hmotného prameňa – dejepis
- Rozprávkovo, Bájky, príslovia, porekadlá, veselo a vážne, Western, fantasy s Jules Verne, Denníky a ich význam, Štúrovci, Frazeologizmy o nás a živote okolo- Slovenský jazyk

Aktivity a prezentácia školy na verejnosti

- **Prezentácia školy a projektu Znalosť cudzích jazykov nám otvára dvere do sveta**
 - Deň otvorených dverí na MŠVVaŠ SR v Bratislave dňa 25.6.2009
 - Konferencia: Výzvy OPV v podmienkach košického základného školstva
 - Rok inovácii a kreativity vo vzdelávaní košických škôl,
 - Záverečná konferencia k ukončeniu projektu v CVČ na Popradskej ulici 25.2.2011
 - Prezentácia projektu na Celoslovenskej konferencii Učíme pre život v marci 2011 v Poprade
- **Slávnostné otvorenie školského roka** - pre prvákov, ich rodičov ako aj rodičov ostatných žiakov v átriu školy programom a malou Balónovou Fiestou.
- **Deň otvorených dverí** – Festival vedy a techniky - pre rodičov žiakov a verejnosť,
- **Športové a zábavné dopoludnia** pre MŠ Kežmarská a MŠ Muškátová, Košice
- **Vianočná burza**
- **Vianočné koncerty** našich žiakov pre rodičov i verejnosť
- **Tvorba a priebežná aktualizácia www stránky školy** <https://zske28.edupage.org/>
- **Zápis prvákov** - príprava darčiekov pre budúcich prváčikov, príprava plagátov o zápise, ich prezentácia pre verejnosť prostredníctvom mestskej hromadnej dopravy, videoprojekcia o škole pre rodičov budúcich prvákov a ich deti z materských škôl, Deň otvorených dverí
- **Dopravná akcia Mikuláš a čert**- deti spolu s príslušníkmi polície hodnotili správanie sa vodičov na cestách
- **Detská atletika** – MDD
- **Veľtrh talentov** pre našich žiakov a pre rodičov
- **Olympiáda pre materské školy MČ Košice Západ.**

7. Priestorové a materiálno–technické podmienky školy

Základná škola, Kežmarská 28 v Košiciach patrí medzi školy, v ktorých aj napriek celoslovenskému demografickému vývinu bol v porovnaní s inými školami v meste dostatočný počet žiakov, od čoho sa odrážali rôzne ukazovatele, a to predovšetkým v oblasti využiteľnosti

budovy a hospodárnosti prevádzky školy. Navštevujú ju najmä žiaci z Mestskej časti Košice – Západ a sídliska KVP, Pereš, Lorinčík.

Využitie priestorov školy

V základnej škole v školskom roku 2023/2024 je 28 tried. Odborné učebne sú:

- 2 učebne na výučbu cudzích jazykov,
- 2 multimediálne učebne,
- odborná učebňa fyziky,
- odborná učebňa chémie,
- odborná učebňa technickej výchovy,
- 2 počítačové učebne PC1, učebňa PC2,
- cvičná kuchynka,
- učebňa s knižničnou zbierkou slovenskej a cudzojazyčnej literatúry,
- veľká telocvičňa,
- malá telocvičňa
- tabletová učebňa
- klubovňa etickej a náboženskej výchovy
- oddychová miestnosť – časť vstupného vestibulu na ročníkoch 1.- 4. a čítareň pod brezou
- herňa ŠKD
- mobilná počítačová učebňa.

Vonkajší areál tvoria 2 tenisové kurty, v zime zakryté halou, futbalové ihrisko, atletická dráha a multifunkčné ihrisko.

V kmeňových triedach sa využívala výpočtová technika prostredníctvom prenosných notebookov, netbookov, dataprojektorov, e-beam tabulí a 2 interaktívnych dataprojektorov v učebni fyziky a počítačovej učebni. V lete 2014 vďaka sponzorom z TEHO sme doplnili 15 počítačov do jazykovej učebne IV a vďaka rodičom obidve počítačové učebne I / 18 kusov / a II / 12 kusov / boli vybavené výpočtovou technikou typu server – klient. Z národných projektov sme dostali 2 interaktívne tabule, 20 tabletov, dataprojektory a notebooky pre učiteľov s technikou na ozvučenie miestností. V roku 2015 podporili rodičia nákup 16 notebookov do kmeňových tried na využitie IT technológií vo výučbe.

V súčasnosti všetky triedy a odborné učebne sú vybavené **multimediálnym kútkom**: počítač, dataprojektor, reproduktory. Vo všetkých triedach má každá triedna pani učiteľka k dispozícii vizualizér. V odborných učebniach a v dvoch kmeňových triedach sú nainštalované interaktívne tabule.

Na priamu činnosť žiakov s IKT prostriedkami využívame učebne vybavené počítačmi a interaktívnymi tabuľami – PC1, PC2, 4.A, 7.C. Počítačové učebne sú vybavené notebookmi v počte 40 a 4 dataprojektory, ktoré zakúpila škola a občianske združenie Moja škola.

V roku 2019 sme v rámci **IT Akadémie** dostali roboty, mikroprocesory, BeeBoty, 17 tabletov pre II. stupeň a senzory na fyziku, chémiu, biológiu a geografiu.

Učebné pomôcky v kabinetných zbierkach v niektorých predmetov sú zastaralé. Postupne sa dopĺňajú hlavne za finančnej pomoci rodičov žiakov školy a z projektu Znalosť cudzích jazykov nám otvára dvere do sveta a ďalších. V súvislosti s realizáciou projektu Znalosť cudzích jazykov nám otvára dvere do sveta bolo zakúpených množstvo učebníc pre žiakov z anglického, nemeckého, francúzskeho i ruského jazyka i metodického materiálu pre učiteľov.

Bola tiež zakúpená didaktická a výpočtová technika i ďalšie učebné pomôcky na chémiu a prírodopis.

V každej miestnosti budovy školy je k dispozícii internet.

V súčasnosti sa potrebujeme zamerať na zabezpečenie výučby novými učebnicami pre niektoré predmety a novými výučbovými interaktívnymi programami a softwarmi, v súčasnosti využívame **Office 365 a MS TEAMS, portál VIKI, elektronické učebnice, Wocabee a hardware – micro:bity** s rôznymi senzormi.

8. Škola ako životný priestor

Život v škole prebieha v príjemnom, motivujúcom, upravenom a estetickom prostredí tried, učební a chodieb s aktuálnou výzdobou. V októbri 2013 z Úradu vlády SR bolo škole pridelených 78 000 eur. Vymenili sme v rámci I. etapy opráv na škole:

- 38 okien v triedach,
- podlahové krytiny v 12 triedach a chodbách školy,
- opravili sme kanalizáciu z átria školy a pri terasách,
- v spolupráci so zriaďovateľom mestom Košice bola opravená strecha v roku 2023.

Z rozpočtu školy sme pre žiakov II. stupňa zakúpili šatňové skrinky a pre tieto skrinky sme upravili priestory bývalých starých šatní. Od septembra 2015 každý žiak má šatníkovú skrinku.

Súčasťou školy je rozľahlý školský dvor s rozsiahlou trávnatou plochou športového areálu. Futbalové ihrisko bolo upravené, zväčšené a zatravnené vďaka sponzorom futbalovému klubu Pyramída, ktorý má ihrisko v prenájme.

V spolupráci s rodičmi upravujeme exteriér školy, doplnili sme lavičky, športové prvky, hojdačky a upravili sme hriadky.

Priateľská atmosféra, emocionálne bezpečie, dobré medziľudské vzťahy podporujú osobnostný rozvoj žiaka. Učitelia tejto školy majú záujem naučiť sa a pomáhať každému žiakovi hľadať vlastnú cestu k životnej spokojnosti založenej na dobrých vzťahoch k sebe samému a k ďalším ľuďom. Chceme dať žiakom dobrý základ pre vstup na trh práce v súlade s ich záujmami, potrebami a schopnosťami.

Základný princíp, ktorý platí od prvého dňa školského roku pre všetkých je: **„Sme škola, kde sa šikanovanie netoleruje.“** Na celý školský rok je vypracovaná pre všetky triedy komplexná stratégia, práca žiakov v terapeutických skupinách, rôzne preventívne programy, stretnutia so školskou psychologičkou, zástupcami mestskej polície, primárna prevencia na triednických hodinách, ktorou učíme našich žiakov riešiť konflikty kultivovaným spôsobom, stimulujeme postoje a hodnotový systém žiakov a rozvíjaním sociálno-psychologických zručností v procese zážitkového učenia pozitívne meníme správanie u detí a formujeme ich charakter aj v spolupráci so školskou psychologičkou. Na škole pracuje **Klub triedneho učiteľa**, ktorý pracuje pod vedením školskej psychologičky jeho cieľom je:

- pripravovať metodickú pomoc triednym učiteľom na triednické hodiny,
- stretávať sa s triednymi učiteľmi a vymieňať si skúsenosti v oblasti manažmentu triedy,

- zamerať sa v 1. a 5. ročníku na upevňovanie vzťahov v triede a monitorovať adaptáciu žiakov pri prechode na druhý stupeň,
- rozvíjať rovesnícke vzťahy prostredníctvom prípravy rôznorodých aktivít a projektov.

Pod vedením školského koordinátora v školskom roku 2022/2023 začala pracovať skupina **rovesníkov** vyškolená v spolupráci s CPPP a P. Jej úlohou je **neformálne pozitívne ovplyvňovanie svojich vrstevníkov, a podpora kladného** postoja k zdraviu neohrožujúcemu životnému štýlu prostredníctvom rôznych aktivít a projektov. Rovesníci sa podieľajú na príprave rôznych preventívnych aktivít, súťaží a ich prezentácie pre žiakov školy.

K skvalitneniu priateľskej atmosféry medzi žiakmi navzájom a vzťahu medzi žiakmi a pedagógmi výraznou mierou prispieva aj činnosť **žiackeho školského parlamentu**.

Úlohou **žiackeho školského parlamentu** na škole je:

- prichádzať s návrhmi a podnetmi na organizovanie rôznorodých-zaujímavých, výnimočných i poučných podujatí pre žiakov školy,
- komunikovať s vedením školy,
- zlepšovať klímu v škole, podávať návrhy na skrášlenie školského prostredia,
- v spolupráci s učiteľmi riešiť problémy – všímať si správanie, prospech žiakov, úspechy svojich spolužiakov a upozorňovať na ne,
- prispievať k tomu, aby medzi učiteľmi a žiakmi vládla priateľská pracovná atmosféra a tolerancia

Žiacky školský parlament aktívne pokračuje v činnosti a organizovaní takých skvelých podujatí, ktoré sa stali tradíciou a na ktoré sme hrdí:

Deň narcisov – školský parlament zorganizuje finančnú zbierku,

Vianočná pohľadnica pre Košičanov – množstvom zhotovených pohľadníc s vianočnou tematikou zlepšili náladu a spestrili Vianoce ľuďom z okolia našej školy,

Dobrovoľnícke zbierky pre školu v Tanzánii, OZ Dorka a Maják, Koľko lásky sa zmestí do krabice od topánok a iné...,

Valentínska pošta pre žiakov našej školy,

Organizácia školských súťaží na podporu nadaných a talentovaných žiakov: Stardance, Slávik...

9. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Podmienky v priestoroch školy na vyučovanie sú bezpečné a zdraviu vyhovujúce. Žiaci sú pravidelne poučovaní o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci svojimi triednymi učiteľmi a vyučujúcimi, zvlášť na hodinách telesnej výchovy, technickej výchovy, pracovného vyučovania, fyziky, chémie, prírodopisu. Zvýšenú pozornosť venujeme bezpečnosti práce na hodinách, ktorých vyučovanie prebieha v odborných učebniach a na aktivitách organizovaných mimo školy. Je vypracovaný prevádzkový poriadok školy a bezpečnostné poriadky pre jednotlivé odborné učebne a telocvičňu. Bezpečnosť žiakov je zahrnutá aj v školskom poriadku.

Pri organizácii vyučovania a tvorby školských rozvrhov dbáme na dodržiavanie základných fyziologických, psychických a hygienických zásad. Poskytujeme možnosť aktívneho oddychu a regenerácie žiakov. Dodržiavame dĺžku vyučovacej hodiny a organizáciu prestávok. Akceptujeme stanovený počet žiakov v triedach a skupinách. Zamestnancom a žiakom je k dispozícii školský bufetový automat, žiaci majú možnosť zapájať sa projektu Školského mlieka.

Všetkým je k dispozícii školská jedáleň, ktorá spĺňa aj tie najprísnejšie hygienické a bezpečnostné normy.

Exkurzie, kurzy a výlety realizujeme v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Súčasťou dokumentácie o organizovaní hromadných akcií sú informované súhlasy zákonných zástupcov. Pri každom úraze je poskytnutá prvá pomoc, hlásenie rodičom a spracovaná evidencia školských úrazov.

Zamestnanci školy pravidelne absolvujú vstupné a periodické školenia o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a proti požiarom. Bezpečnostný technik v spolupráci s pracovnou zdravotnou službou a odborovou organizáciou vykonáva pravidelné preverky a kontroly ochrany zdravia a bezpečnosti celého objektu. Nedostatky sa odstraňujú ihneď podľa výsledkov revízií.

Pri výchove a vzdelávaní, pri činnostiach priamo súvisiacich s výchovou a vzdelávaním a pri poskytovaní služieb budeme:

- prihliadať na základné fyziologické potreby detí,
- vytvárať podmienky pre zdravý vývin detí a na predchádzanie sociálno-patologických javov,
- poskytovať nevyhnutné informácie na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia detí, - viesť evidenciu registrovaných školských úrazov detí, ku ktorým došlo počas výchovno-vzdelávacej činnosti, alebo pri činnostiach organizovaných školou.

Problematika zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia je aj integrálnou súčasťou obsahu výchovy a vzdelávania. Deti sa prostredníctvom obsahu učia chrániť si svoje zdravie aj zdravie iných a riešiť na elementárnej úrovni situácie ohrozujúce zdravie, k čomu prispieva aj krúžok Mladý zdravotník. V záujme ochrany zdravia detí a zamestnancov budeme naďalej vytvárať podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní s dôrazom na dodržiavanie „Práv dieťaťa“

10. Charakteristika školského vzdelávacieho programu

ŠkVP je základným dokumentom školy, podľa ktorého sa uskutočňuje výchova a vzdelávanie v škole.

Ciele výchovy a vzdelávania

Pedagogické princípy a ciele školy vychádzajú z cieľov výchovy a vzdelávania umožniť dieťaťu alebo žiakovi:

- a) získať vzdelanie, vytvárať u žiakov základy gramotností prostredníctvom rozvíjania kľúčových kompetencií,
- b) získať kompetencie v oblasti komunikačných schopností, využívania digitálnych technológií, komunikácie v štátnom jazyku, cudzom jazyku,
- c) získať kompetencie najmä v oblasti prírodných vied, humanitných vied, technických vied, matematickej gramotnosti, finančnej gramotnosti, čitateľskej gramotnosti, pohybu a zdravia, kompetencie k celoživotnému učeniu, sociálne kompetencie, umelecké kompetencie, občianske kompetencie a podnikateľské schopnosti,
- d) ovládať anglický jazyk a aspoň jeden ďalší cudzí jazyk a vedieť ich používať,
- e) naučiť sa správne identifikovať a analyzovať problémy a navrhovať ich riešenia a vedieť ich riešiť, rozvíjať kognitívne schopnosti žiakov aktívnym riešením problémov samostatne aj v skupinách a vytvoriť tak u nich základy pre tvorivé a kritické myslenie;
- f) rozvíjať manuálne zručnosti, tvorivé, umelecké psychomotorické schopnosti, aktuálne poznatky a pracovať s nimi na praktických cvičeniach, ktoré rešpektujú požiadavky trhu práce,
- g) posilňovať úctu k rodičom a ostatným osobám, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu, ktorého je občanom, k štátnemu jazyku, k materinskému jazyku a k svojej vlastnej kultúre,
- h) získať a posilňovať úctu k ľudským právam a základným slobodám a zásadám ustanoveným v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd ako aj úctu k zákonu a osobitne vzťah k prevencii a zamedzeniu vzniku a šírenia kriminality a inej protispoločenskej činnosti,
- i) pripraviť sa na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti, v duchu porozumenia a znášanlivosti, rovnosti muža a ženy, priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami a náboženskej tolerancie,
- j) naučiť sa rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť a celoživotne sa vzdelávať, pracovať v skupine a preberať na seba zodpovednosť,
- k) viesť žiakov k zodpovednému aktívnemu prístupu k ochrane a upevňovaniu svojho zdravia; naučiť sa kontrolovať a regulovať svoje správanie, rešpektovať všeludské etické hodnoty,
- l) viesť žiakov k uplatňovaniu svojich práv, plneniu svojich povinností a rešpektovaniu práv iných ľudí,
- m) rozvíjať sociálne kompetencie a podporovať prosociálne správanie žiakov,
- n) viesť žiakov k poznávaniu a postupnému využívaniu svojich individuálnych predpokladov a efektívnych spôsobov vlastného učenia sa;
- o) poskytovať každému žiakovi mnohostranné možnosti na vlastné objavovanie a skúmanie najbližšieho sociálneho, prírodného a kultúrneho prostredia;

Strategické ciele školy

vybudovať humanistickú základnú školu, ktorá bude poskytovať nadštandardné služby v oblasti školstva, rešpektovať individuality detí a pripravovať ich na praktický život v 21. storočí.

Hlavným princípom je **komplexný rozvoj osobnosti žiaka**.

Neučiť všetkých všetko, ale každého podľa jeho schopností.

Pedagogické princípy a ciele školy:

- **poskytnúť kvalitné základné vzdelanie** pre pokračovanie štúdia na gymnáziách a stredných odborných školách s predpokladom úspešného **vstupu na trh práce**
- **rozvíjať komunikačné jazykové kompetencie žiakov**
- **pokračovať v tradícii cudzojazyčného vzdelávania**
- **rozvíjať zručnosti žiakov v informačno – komunikačných technológiách**
- **podporovať prosociálne správanie**, schopnosti a zručnosti efektívne komunikovať, žiť s inými ľuďmi, spolupracovať s nimi, pomáhať im
- formovať charakter žiaka vychádzajúc **zo zásad humanizmu, rovnakého zaobchádzania, tolerancie, rovnosti, demokracie a vlastenectva**
- **rozvíjať Soft skills** – mäkké zručnosti: komunikačné zručnosti, kreativitu, prispôsobivosť, vystupovanie na verejnosti, prezentovaním rôznych projektov a prác v školskej triede a na verejnosti
- posilňovať **pozitívne vnímanie seba** i okolitého sveta – veríme, že pocit vlastnej hodnoty priamo motivuje človeka k výkonu
- pokračovať v podpore **finančnej gramotnosti** a prepájať školu so životom
- **podporovať rozvoj pohybových zručností** žiakov v školských i mimoškolských aktivitách
- posilniť edukačný proces rozmanitou **záujmovou činnosťou a exkurziami, výletmi i dobrovoľníckymi aktivitami za podpory rodičov i verejnosti.**

Vlastné zameranie školy

Základnou filozofiou našej školy je vytvoriť príjemné a bezpečné miesto, kde sú: žiak – učiteľ – rodič partnermi, kde má každé dieťa právo vzdelávať sa podľa svojich individuálnych možností a potrieb.

Cieľom našej školy je, aby naši žiaci vedeli:

- tvorivo a kriticky myslieť,
- tímovo pracovať,
- komunikovať medzi sebou,
- vzájomne sa rešpektovať,
- byť schopní celoživotne sa vzdelávať,
- byť zodpovední a samostatní.

11. Zameranie školy a forma a stupeň vzdelania

Forma výchovy a vzdelávania pre primárne vzdelávanie

Výchova a vzdelávanie sa na **prvom stupni základnej školy** organizuje dennou formou.

Denná forma štúdia sa môže uskutočňovať aj ako dištančná:

- v celom rozsahu vzdelávania zabezpečovaného školou pre žiakov, ktorí plnia povinnú školskú dochádzku individuálnym vzdelávaním, preto, že ich zdravotný stav neumožňuje účasť na vzdelávaní v škole alebo preto, že boli vzatí do väzby alebo sú vo výkone trestu odňatia slobody;
- v rozsahu podľa rozhodnutia riaditeľa školy pre žiakov, ktorí plnia povinnú školskú dochádzku podľa individuálneho učebného plánu;
- v rozsahu podľa odporúčania zariadenia poradenstva a prevencie pre žiakov so špecifickými výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorí sú vzdelávaní podľa individuálneho vzdelávacieho programu alebo ktorí sú žiakmi so všeobecným intelektovým nadaním;
- v rozsahu podľa rozhodnutia riaditeľa školy, ministra školstva alebo inej oprávnenej osoby v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu pre všetkých žiakov;
- v rozsahu nevyhnutne potrebnom, najviac však 1 mesiac, z dôvodu havárie v budove školy alebo rekonštrukcie budovy školy.

Charakteristika odboru vzdelávania a jeho dĺžka

Primárne vzdelávanie poskytuje základy všeobecného vzdelania, osvojenie si elementárnej gramotnosti a kompetencií nevyhnutných pre ďalšie vzdelávanie. Formuje a rozvíja charakter žiaka v súlade s etickými hodnotami. Primárne vzdelávanie – prvý stupeň základnej školy tvorí 1. – 4. ročník základnej školy. Výchova a vzdelávanie sa na prvom stupni základnej školy organizuje dennou formou. Dĺžka trvania primárneho vzdelávania podľa tohto vzdelávacieho programu je štyri (4) roky.

Charakteristika odboru vzdelávania a jeho dĺžka

Nižšie stredné vzdelávanie zabezpečuje rozvoj osobného potenciálu každého žiaka, jeho spôsobilostí, zručností a vedomostí potrebných v osobnom i občianskom živote a pre ďalšie vzdelávanie. Formuje a rozvíja charakter žiakov v súlade s etickými hodnotami. Nižšie stredné vzdelávanie – druhý stupeň základnej školy tvorí 5. – 9. ročník. Dĺžka trvania nižšieho stredného vzdelávania podľa tohto vzdelávacieho programu je päť (5) rokov.

Forma výchovy a vzdelávania pre nižšie stredné vzdelávanie

Výchova a vzdelávanie sa na **druhom stupni základnej školy** organizuje dennou formou. Denná forma štúdia sa môže uskutočňovať aj ako dištančná:

- v celom rozsahu vzdelávania zabezpečovaného školou pre žiakov, ktorí plnia povinnú školskú dochádzku individuálnym vzdelávaním, preto, že ich zdravotný stav neumožňuje účasť na vzdelávaní v škole alebo preto, že boli vzatí do väzby alebo sú vo výkone trestu odňatia slobody;
- v rozsahu podľa rozhodnutia riaditeľa školy pre žiakov, ktorí plnia povinnú školskú dochádzku podľa individuálneho učebného plánu;
- v rozsahu podľa odporúčania zariadenia poradenstva a prevencie pre žiakov so špecifickými výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorí sú vzdelávaní podľa individuálneho vzdelávacieho programu alebo ktorí sú žiakmi so všeobecným intelektovým nadaním;
- v rozsahu podľa rozhodnutia riaditeľa školy, ministra školstva alebo inej oprávnenej osoby v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu pre všetkých žiakov; v rozsahu nevyhnutne potrebnom, najviac však 1 mesiac, z dôvodu havárie v budove školy alebo rekonštrukcie budovy školy.

Vyučovací jazyk

Výchova a vzdelávanie podľa tohto predmetu sa uskutočňuje v slovenskom jazyku alebo v jazyku národnostnej menšiny.

Zameranie školy

Pri stanovení koncepcie školy je potrebné vždy citlivo zvážiť potreby, záujmy, prania žiakov a rodičov na jednej strane a poslanie, ciele, záujmy a funkcie základnej školy na strane druhej s prihliadnutím na nové princípy, priority a zásady vzdelávania. Novú koncepciu, ktorá skĺbi nároky a požiadavky európskeho vzdelávania v oblasti cudzích jazykov s najlepšimi tradíciami a skúsenosťami slovenského školstva chceme uplatniť aj na Základnej škole, Kežmarská 28 v Košiciach. Chceme dosiahnuť, aby žiak, ktorý získa vzdelanie poskytované našou školou, bol **dobrý** (čestný, morálny, charakterný), **múdry** (vzdelaný, tvorivý), **aktívny** (samostatný, pracovitý, iniciatívny) a **šťastný** (vyrovnaný, zdravý) človek. Tieto aspekty chceme zahrnúť v rozvojovom programe školy.

Cieľom a poslaním našej školy do ďalších rokov je rozvoj a postupný prechod tradičnej školy na školu moderného typu s novými metódami a formami práce aj **v oblasti výučby cudzích jazykov a informatiky**.

Chceme byť školou, ktorá bude príťažlivá pre deti aj ich rodičov, ktorá poskytuje svojim žiakom základné vzdelávanie v rámci celoživotného vzdelávania, ktorá pripravuje žiakov pre

d'alšie štúdium i pre život v novej otvorenej Európe a zabezpečuje ich osobnostný rast, perspektívnu pre svojich zamestnancov, kde budú učiteľia motivovaní k svojmu ďalšiemu profesijnému rastu.

Na vytvorenie jednotného koncepčného zámeru sme uskutočnili SWOT analýzu. Chceli sme poznať a zaoberať sa slabými a silnými stránkami školy, vedieť, aké máme príležitosti a aké ohrozenia môžeme očakávať.

Výsledky SWOT analýzy

Silné stránky

Materiálne zabezpečenie

- vybavenosť školy počítačmi - ich využitie vo vyučovacom procese
- rýchly prístup na internet, možnosť bezdrôtového wifi pripojenia na internet zo všetkých učebni školy
- multimediálne kútiky – notebook, dataprojektor, reproduktory, vizualizéry – v každej triede
- odborné učebne – 2 multimediálne učebne, učebne CJ, učebne výpočtovej techniky
- moderné a účinné pomôcky na vyučovanie a vybavenie modernou technikou /interaktívna tabuľa, notebooky, tablety, multimediálne vzdelávacie programy/
- mobilná tabletová učebňa pre I. stupeň
- mobilná tabletová učebňa pre II. stupeň
- aparatura na ozvučenie, školský rozhlas

Pedagogický proces

- zavedenie výučby anglického jazyka ako prvého cudzieho jazyka od 1. ročníka a informatickej výchovy od 2. ročníka podľa Školského vzdelávacieho programu
- vynikajúce výsledky v Testovaní 9 a v testovaní 5 v SLJ a MAT
- zavedenie výučby nemeckého, ruského a francúzskeho jazyka ako druhého cudzieho jazyka od 4. ročníka podľa Školského vzdelávacieho programu
- využívanie inovačných tvorivých metód a foriem výučby
- ochota učiteľov ku zmenám, k možnostiam vzdelávať sa a zúčastňovať sa odbornometodických seminárov
- dobré vybavenie kabinetov odbornou didaktickou literatúrou
- kvalitne fungujúca tímová práca učiteľov, vzájomná spolupráca a výmena skúseností na zasadnutiach
- spolupráca so školským podporným tímom: školská psychologička, dve školské špeciálne pedagogičky a šiesti asistenti učiteľa, ich pomoc pri prekonávaní problémov v učení a správaní poskytujeme všetkým žiakom a rodičom školy
- zaraďovanie prvkov metódy CLIL do vyučovania nejazykových predmetov
- vzdelávacie pobyty žiakov v zahraničí
- v 1. ročníku 2 vyučovacie hodiny anglického jazyka týždenne rozdelené na 4 jednotky po 20 minút
- činnosť Klubu triednych učiteľov
- možnosť zabezpečenia stravovania žiakov s diétou
- veľmi dobré výsledky v prijímacích pohovoroch na bilingválne gymnázia
- možnosť prehĺbenie vedomostí a prípravy na prijímacie pohovory v poobedňajších hodinách

- rozvíjanie v programovacom prostredí – Tvorivá informatika s Emilom, Scratch JR, Scratch a Spike Lego
- aktivity na rozvíjanie čitateľskej gramotnosti a čítania s porozumením
- činnosť žiackeho školského parlamentu a rovesníckej skupiny a ich komunikácia s vedením školy a učiteľmi
- pestrá záujmovo – vzdelávacia činnosť v popoludňajších hodinách v Centre voľného času Slniečko a záujmových útvaroch školy.

Ostatné faktory

- cudzojazyčná tradícia školy a dobré meno
- poloha školy
- dobrá spolupráca rodiny a školy, záujem rodičov o vzdelávanie, akceptácia vzdelávacích a výchovných zámerov školy zákonnými zástupcami detí
- angažovanosť rodičov v rodičovskej rade
- poskytovanie služieb pre žiakov a rodičov ako napr. organizovanie letného tábora detí, škôl v prírode, diétne stravovanie, konzultačné hodiny
- bohatá mimoškolská činnosť - rozvoj osobnosti dieťaťa mimo vyučovania
- dlhoročné dobré partnerské vzťahy s Gymnázium Maxa Steenbecka v Cottbuse, pravidelné výmenné pobyty našich a nemeckých žiakov
- organizovanie poznávací-vzdelávacích pobytov v iných krajinách
- výborné výsledky v jazykových olympiádach, predmetových olympiádach a súťažiach
- priateľská klíma na škole, priateľské vzťahy učiteľov a žiakov

Slabé stránky:

Materiálne vybavenie

- budova- nevhodne riešená a zastaraná
- stiesnené priestory z dôvodu zvýšenia kapacity z 24 na 28 tried
- nedostatok priestoru pre netradičné formy vyučovania
- nevyhovujúce vybavenie učebni variabilným nábytkom a netradičným nábytkom
- nedostatok priestorov pre odborných zamestnancov

Pedagogický proces

- orientácia na jeden cudzí jazyk - uprednostňovanie anglického jazyka
- napĺňanie skupín jazykov až do 17 žiakov
- nedostatok finančných prostriedkov pri zabezpečovaní učebníc a pracovných zošitov pre všetky predmety a doplňujúcich učebných materiálov – cvičebníc, zbierok, testových úloh a metodík pre pedagógov kompatibilných so štátnym vzdelávacím programom

Ostatné faktory

- malá disciplinovanosť súčasnej populácie
- rizikové správanie sa žiakov v prostredí internetu a na sociálnych sieťach
- slabá domáca príprava žiakov na vyučovanie
- vzťah žiakov k priestorom školy, učebniciam a učebným pomôckam
- odchod žiakov na osemročné gymnázia
- problémy s motiváciou detí k učeniu sa, nárast individualizmu
- slabé finančné ohodnotenie práce učiteľov
- problémy so vzťahom detí k prírode, telesnému pohybu, námahe aj fyzickej práci.

Riziká - ohrozenie

- odchod vysokého počtu žiakov na 8-ročné a bilingválne gymnázia
- demografický pokles populácie
- nedostatok financií na odmeňovanie pedagogických a nepedagogických zamestnancov, ktoré sú vyčlenené v štátnom rozpočte
- nepriaznivá ekonomická situácia v niektorých rodinách.

Pri stanovení koncepcie rozvoja školy sme vychádzali z aktuálneho stavu a podmienok školy, SWOT analýzy, štátneho vzdelávacieho programu, školského vzdelávacieho programu a stanovili víziu, predstavu kam má smerovať naša škola.

Naša vízia

Chceme byť školou, ktorá vytvára moderné podmienky pre výchovu a vzdelávanie žiakov, kde je edukačný proces postavený na dôvere vo vlastné schopnosti, tvorivom myslení, vzájomnej spolupráci a rešpektovaní sa. Školou, ktorá tvorí otvorené spoločenstvo pre celú komunitu a pripravuje pre úspešný život.

Hodnoty, ktorým v našej škole veríme:

Integrácia do spoločnosti – usilujeme sa o to, aby žiaci rozvinuli svoje schopnosti a zručnosti, aby sa dokázali zaradiť do spoločnosti a prežiť naplnený osobný aj pracovný život.

Inovativnosť – do výchovno-vzdelávacieho procesu vnášame nové prístupy a metódy, ktoré zodpovedajú súčasným trendom a vedeckým poznatkom, meníme tradičnú školu na školu modernú.

Individualita – rešpektujeme danosti každého dieťaťa, žiaka, jeho rozvoj a pokroky posudzujeme najmä vo vzťahu k nemu samotnému, rozvíjame jeho potenciál, usilujeme sa o individualizáciu výchovno-vzdelávacieho procesu, poznávame svoje silné aj slabé stránky.

Komunikácia – vzájomnou a otvorenou komunikáciou rozvíjame pozitívnu klímu školy a atmosféru dôvery a rešpektu, učíme sa tolerancii a nenásilnej komunikácii ako spôsobu predchádzania a riešenia konfliktov.

Empatia – aktívne počúvame jeden druhého, usilujeme sa chápať jeho postoj, problémy a prežívanie bez posudzujúceho hodnotenia

Spolupráca – pri vzájomnom rešpektovaní individuálnych daností podporujeme a rozvíjame vzájomnú spoluprácu, spoločne vytvárame akceptujúce a podporujúce prostredie, venujeme si pozornosť a pochopenie.

11.1 Profil absolventa - vzdelanostný model absolventa primárneho stupňa**Ciele výchovy a vzdelávania**

Ciele výchovy a vzdelávania predstavujú spoločný základ pre konkretizované predmetové ciele a špecifické ciele prierezových tém, ktoré sa majú vzdelávaním naplniť. Na 1. stupni sa vyvážene venuje pozornosť nielen kognitívnym a intelektuálnym aspektom vzdelávania, ale rovnocenne aj sociálnemu a emocionálnemu rozvoju žiakov. Uvedené hľadisko sa premieta do všeobecných cieľov vzdelávania:

- vytvárať u žiakov Zzáklady gramotností prostredníctvom rozvíjania kľúčových kompetencií;
- poskytovať každému žiakovi mnohostranné možnosti na vlastné objavovanie a skúmanie najbližšieho sociálneho, prírodného a kultúrneho prostredia;
- viesť žiakov k poznávaniu a postupnému využívaniu svojich individuálnych predpokladov a efektívnych spôsobov vlastného učenia sa;
- rozvíjať kognitívne schopnosti žiakov aktívnym riešením problémov samostatne aj v skupinách a vytvoriť tak u nich základy pre tvorivé a kritické myslenie;
- rozvíjať sociálne kompetencie a podporovať prosociálne správanie žiakov;
- viesť žiakov k zodpovednému aktívnemu prístupu k ochrane a upevňovaniu svojho zdravia;
- viesť žiakov k uplatňovaniu svojich práv, plneniu svojich povinností a rešpektovaniu práv iných ľudí.

Profil absolventa

Absolvent primárneho vzdelávania má osvojené základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, prírodovednej, kultúrnej a mediálnej gramotnosti, ktoré sa budú postupne rozvíjať v rámci nižšieho stredného stupňa vzdelávania. Na veku primeranej úrovni disponuje nasledujúcimi kľúčovými kompetenciami:

- pozná a uplatňuje účinné techniky učenia sa;
- vyjadruje sa súvisle písomnou aj ústnou formou, v materinskom, štátnom jazyku;
- rozumie najzákladnejším slovným spojeniam v anglickom jazyku a dokáže ich používať;
- využíva základné matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách;
- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa, pozná riziká spojené s využívaním internetu a médií;
- získa základy uplatňovania kritického myslenia pri práci s informáciami; dokáže aplikovať osvojené prírodovedné a spoločenskovedné poznatky vo svojej činnosti, v starostlivosti o seba a druhých;
- rozpoznať v škole a vo svojom najbližšom okolí určitý problém, premýšľa o jeho príčinách a vie navrhnúť riešenie podľa svojich vedomostí a skúseností;
- váži si seba i druhých, dokáže ústretovo komunikovať a spolupracovať;
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám;
- má vzťah ku kultúrno-historickému dedičstvu, ľudovým tradíciám a umeniu, s ktorými sa stretáva vo svojom živote;
- dokáže byť tolerantný, snaží sa pochopiť druhého, pozná a toleruje jeho kultúru, tradície, spôsob života;
- uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti, rešpektuje práva iných.

K rozvoju kompetencií prispieva celý vzdelávací obsah, organizačné formy a metódy výučby, podnetné sociálno-emočné prostredie školy, rôzne aktivity uskutočňované v škole, ale aj v mimovyučovacej a mimoškolskej činnosti.

11.2 Profil absolventa - vzdelanostný model absolventa nižšieho stredného vzdelávania

Ciele výchovy a vzdelávania

Ciele výchovy a vzdelávania predstavujú spoločný základ pre konkretizované predmetové ciele a špecifické ciele prierezových tém, ktoré sa majú výchovou a vzdelávaním naplniť. Vo vzdelávaní na druhom stupni základnej školy je potrebné najmä:

- rozvíjať u žiakov funkčnú gramotnosť a kritické myslenie;
- umožňovať každému žiakovi v rámci výučby nadobúdať kompetencií vlastnou činnosťou a aktivitami zameranými aj na objavovanie a vytváranie nových významov;
- motivovať žiakov k zodpovednosti a záujmu o vlastné vzdelávacie výsledky prostredníctvom ich aktívneho zapojenia do procesu vzdelávania;
- viesť žiakov k využívaniu efektívnych stratégií učenia sa (učiť sa učiť);
- poskytovať každému žiakovi príležitosť objaviť a rozvinúť svoje schopnosti v súlade s reálnymi možnosťami, aby tak získal podklad pre optimálne rozhodnutie o svojom ďalšom vzdelávaní;
- sprostredkovať dostatok príležitostí na osobnostný rozvoj každého žiaka;
- rozvíjať u žiakov sociálne kompetencie s dôrazom na kultivovanú komunikáciu a spoluprácu;
- viesť žiakov k uplatňovaniu svojich práv, plneniu svojich povinností a rešpektovaniu práv iných ľudí.

Profil absolventa

Profil absolventa sa odvíja od kompetencií, ktoré žiak získal v procese vzdelávania a sebvzdelávania v rámci nižšieho stredného stupňa vzdelávania a iných rozvíjajúcich aktivít. Absolvent nižšieho stredného vzdelávania disponuje nasledujúcimi základnými kompetenciami, ktoré vychádzajú zo vzdelávacích štandardov vyučovacích predmetov a špecifických cieľov prierezových tém na tomto stupni vzdelávania:

- pozná a uplatňuje efektívne techniky učenia sa a osvojovania si poznatkov;
- vyjadruje sa súvisle, výstižne a kultivovane písomnou aj ústnou formou využíva cudzí jazyk na úrovni používateľa základov jazyka;
- používa matematické postupy a vedomosti pri riešení praktických problémov, je schopný aplikovať osvojené matematické modely logického a priestorového myslenia;
- používa informačné a komunikačné technológie pre potreby učenia sa a pre svoj život;
- vyhľadá a využije viaceré informácie a možnosti pri plánovaní úloh a riešení problémov s uplatnením zásad kritického myslenia;
- dokáže aplikovať osvojené poznatky a metódy prírodných vied vo svojom živote;
- uplatňuje osvojené základy pre efektívnu spoluprácu a komunikáciu v skupine;
- posúdi svoje silné a slabé stránky s ohľadom na svoje ďalšie vzdelávanie a budúce profesijné záujmy;
- chápe dôležitosť ochrany svojho zdravia a uprednostňuje základné princípy zdravého životného štýlu v každodennom živote;
- uvedomuje si význam kultúrneho dedičstva a umenia vo svojom živote a živote celej spoločnosti;
- prijíma rozmanitosť ako prirodzenú súčasť spoločnosti;
- pozná a uplatňuje svoje práva a rešpektuje práva iných;
- má predpoklady stať sa aktívnym občanom v národnom i globálnom kontexte.

Získané kompetencie žiaka menia svoju kvalitu (rozvíjajú sa) v priebehu jeho ďalšieho vzdelávania.

11.3 Ukončenie vzdelania- stupeň vzdelania

Základné vzdelanie sa člení:

- a) Primárne vzdelanie žiak získa úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre prvý stupeň základnej školy, žiak s

mentálnym postihnutím absolvovaním posledného ročníka základnej školy. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.

- b) Nižšie stredné vzdelanie žiak získa úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre druhý stupeň základnej školy alebo úspešným absolvovaním prvého ročníka päťročného vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v strednej škole, do ktorého sa prijímajú žiaci z ôsmeho ročníka základnej školy alebo úspešným absolvovaním štvrtého ročníka osemročného vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v strednej škole alebo absolvovaním tretieho ročníka vzdelávacieho programu praktickej školy. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou, ktoré je podmienkou pre ďalšie vzdelávanie na vyššom stupni.

12. Pedagogické stratégie

Pedagogické stratégie, metódy a formy práce, smerujúce k naplneniu pedagogických princípov školy:

- podporovanie jazykovo nadaných žiakov rozšírením cudzojazyčnej ponuky, navýšením týždennej časovej dotácie v cudzích jazykoch a vyučovaním prvého cudzieho jazyka od 1. ročníka a druhého cudzieho jazyka od 4. ročníka
- využitie inovačných metód a foriem práce so zameraním na obsahovo a jazykovo integrované vyučovanie, CLIL metóda, ktoré zabezpečia, aby žiaci získali vedomosti z učiva nejazykového predmetu a zároveň si rozšírili zručnosti v cudzom jazyku
- využívanie rôznych foriem vzdelávania v cudzích jazykoch (povinný predmet, nepovinný predmet, konverzácia, záujmový útvar, kurzy)
- prehlbovanie komunikačných zručností v cudzom jazyku organizovaním výmenných vzdelávacích pobytov žiakov v cudzojazyčnom prostredí a podporovaním písomnej korešpondencie s rovesníkmi v partnerských školách Európy
- vytvorenie a implementácia rozvojového programu školy s dôrazom na rozvoj kľúčových kompetencií žiakov, najmä komunikácie v cudzích jazykoch a digitálnych zručnostiach
- zavádzanie inovatívnych a aktivizujúcich metód vo všetkých predmetoch: didaktická metóda, tvorivé zážitkové metódy, personalizované učenie, inscenačné metódy, rolové úlohy vyplývajúce zo zážitkových možností žiakov, riadená a voľná diskusia, riešenie problémových úloh Prostredníctvom týchto a foriem výučby chceme eliminovať memorovanie a podporovať i vyučovanie cudzieho jazyka založené na tréningu a rozvoji jazykových kompetencií
- formovanie digitálnej gramotnosti zavedením predmetu infromatická výchova od 2. ročníka a integrovaním digitálnych kompetencií do výučby všetkých predmetov
- prepojenie „školských“ vedomostí s reálnym, každodenným životom (previazanie obsahu vzdelávania s praxou)
- zefektívnenie výučby prepojením viacerých predmetov formou blokoveho vyučovania
- rozvíjanie kľúčových kompetencií žiakov s uprednostnením kooperujúcich metód a foriem práce
- formovanie tvorivosti, flexibility, schopnosti vyhľadávať informácie a samostatne prezentovať svoju prácu zavádzaním projektového vyučovania
- formou psycho-sociálnych tréningov na triednických hodinách v spolupráci so školským psychológom a špeciálnym pedagógom posilňovať osobnostný a sociálny aspekt výchovy a vzdelávania

- rozvíjanie pohybových zručností žiakov zriadením širokého spektra ponuky krúžkov so športovým zameraním
- dávať žiakom spätnú väzbu, na základe ktorej budú poznať svoje slabé a silné stránky a zároveň budú motivovaní zlepšovať svoj výkon
- učenie sa činnosťou, podporovať bádateľské metódy
- uznanie individuálnych rozdielov medzi žiakmi,
- podpora jedinečnosti každého žiaka s jeho silnými aj slabými stránkami
- chyba ako prostriedok učenia, ako možnosť zlepšiť sa a napraviť stav

13. Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením a žiakov s nadaním v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania

Zohľadňovanie individuálnych potrieb žiaka sa realizuje s cieľom zabezpečiť rovnocenný prístup k vzdelávaniu, primeraný rozvoj jeho schopností a osobností a s cieľom dosiahnuť primeraný stupeň vzdelania a jeho primerané začlenenie do spoločnosti.

Naša škola je jednou z mnohých, kde sa vzdelávajú aj žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby sú u žiaka diagnostikované školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie.

Na podporu výchovy a vzdelávania žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami vychádzame z katalógu podporných opatrení,

- je potrebná včasná pedagogickú diagnostiku, a v nadväznosti na jej závery v spolupráci s príslušným zariadením poradenstva a prevencie odborná diagnostika,
- vzdelávanie podľa IVP (ak je potrebné),
- používanie špeciálnych foriem a metód,
- využívame individuálnu a skupinovú prácu,
- úpravu vzdelávacích cieľov a obsahu,
- uplatňovanie rozličných foriem hodnotenia,
- aplikáciu špecifických a alternatívnych foriem komunikácie,
- špeciálne vyučovacie pomôcky, kompenzačné pomôcky, prístroje, digitálne technológie,
- odborný prístup pedagogických a odborných zamestnancov, školského podporného tímu a zariadení poradenstva a prevencie, podporu pedagogického asistenta;
- vyučovanie za pomoci ďalšieho pedagogického alebo odborného zamestnanca individuálne alebo v skupinách na vyučovaní, prednostne v triede spolu s ostatnými žiakmi alebo mimo triedy, pričom obsah, formy a postup vyučovania sa konzultuje s príslušným učiteľom
- materiálne vybavenie, ktoré zahŕňa špeciálne edukačné publikácie, špeciálne vyučovacie pomôcky, kompenzačné pomôcky, prístroje, digitálne technológie, úpravu prostredia, prípadne špeciálne miestnosti a učebne,
- spoluprácu s rodičmi,
- akceptujúce školské prostredie a programy v triedach a školách, ktoré sú zamerané na formovanie pozitívnych postojov a prijatiu rôznorodosti,
- odbornú prípravu pedagogických a odborných zamestnancov.

Na podporu výchovy a vzdelávania žiaka so zdravotným znevýhodnením a žiaka s nadaním škola zabezpečí poskytnutie podporných opatrení podľa vyjadrenia pedagogického zamestnanca školy, odborného zamestnanca školy alebo zariadenia poradenstva a prevencie. Tieto podporné opatrenia je škola povinná zabezpečiť v súlade s písomným vyjadrením riaditeľa školy, okrem

prípadoch, ak to vzhľadom na personálne, priestorové, materiálno-technické a finančné podmienky v navrhovanom rozsahu preukázateľne nie je možné.

Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením

Základná škola, ktorá vzdeláva žiakov so zdravotným znevýhodnením spolu s ostatnými žiakmi školy, vytvára podmienky na výchovu a vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania a odporúčaniami zariadenia poradenstva a prevencie a v spolupráci so školským podporným tímom. Škola zabezpečí najmä:

- odborné personálne, materiálne, priestorové a organizačné podmienky zodpovedajúce individuálnym potrebám žiaka so zdravotným znevýhodnením a tiež systematickú spoluprácu školy so zariadením poradenstva a prevencie alebo špeciálnou školou;
- v prípade potreby vypracovanie individuálneho vzdelávacieho programu, ktorý obsahuje podporné opatrenia a upravuje jednotlivé časti školského vzdelávacieho programu podľa špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb žiaka, najmä obsah, metódy, formy alebo spôsoby hodnotenia a spoluprácu so zákonným zástupcom a pedagogickými a/alebo odbornými zamestnancami;
- využívanie rôznych odporúčaných foriem špecifickej pedagogickej a odbornej podpory a intervencie, ktoré podľa individuálnych potrieb žiaka môžu (ale nemusia) zahŕňať aj využívanie disponibilných hodín na výučbu špecifických vyučovacích predmetov alebo na individuálne alebo skupinové vyučovanie v predmetoch, v ktorých sa žiak vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu;
- podmienky pre komplexný rozvoj osobnosti žiakov so zdravotným znevýhodnením. Žiak so zdravotným znevýhodnením sa vzdeláva podľa školského vzdelávacieho programu a učebného plánu školy. Ak špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby neumožňujú žiakovi so zdravotným znevýhodnením, aby sa vzdelával podľa školského vzdelávacieho programu školy, žiak sa vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu.

Individuálny vzdelávací program žiaka so zdravotným znevýhodnením vypracováva na základe odporúčaní zariadenia poradenstva a prevencie a po konzultácii so zákonným zástupcom žiaka, a ak ide o žiaka základnej školy najmenej v piatom ročníku alebo o žiaka strednej školy aj po konzultácii s týmto žiakom, pedagogický zamestnanec poverený riaditeľom školy v spolupráci so školským špeciálnym pedagógom, pedagogickým asistentom a odborným zamestnancom školy, prípadne aj s ostatnými vyučujúcimi. Pri tvorbe individuálneho vzdelávacieho programu je možné vychádzať zo vzdelávacích programov pre žiakov so zdravotným znevýhodnením. Je potrebné prihliadať primárne na individuálne špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby konkrétneho žiaka. V špeciálnych triedach pre žiakov so zdravotným znevýhodnením sa žiaci vzdelávajú podľa vzdelávacích programov pre žiakov podľa druhu zdravotného znevýhodnenia. Ak zdravotné znevýhodnenie žiakovi špeciálnej triedy znemožňuje, aby sa vzdelával podľa vzdelávacieho programu podľa druhu zdravotného znevýhodnenia, žiak sa vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu, ktorý rešpektuje jeho špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby.

Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov s nadaním

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov s nadaním je umožniť im vzdelávať sa a rozvíjať v súlade s ich vývinovými charakteristikami (napr. akcelerovaný kognitívny vývin) a s prihliadnutím na možné vývinové špecifiká, súvisiace s ich nadaním (napr. asynchrónny vývin). Nadaný žiak sa vzdeláva podľa školského vzdelávacieho programu a učebného plánu školy, ktorý vychádza zo vzdelávacích programov zameraných na príslušné nadanie. Nadaný žiak sa vzdeláva podľa školského vzdelávacieho programu a učebného plánu školy, ktorý vychádza zo vzdelávacích programov zameraných na príslušné nadanie. Ak špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby neumožňujú nadanému žiakovi, aby sa vzdelával podľa školského vzdelávacieho programu školy,

Žiak sa vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu, ktorý obsahuje podporné opatrenia na základe vyjadrenia pedagogického zamestnanca, odborného zamestnanca školy alebo zariadenia poradenstva a prevencie. Individuálny vzdelávací program nadaného žiaka vypracováva po konzultácii so zákonným zástupcom žiaka, a ak ide o žiaka základnej školy najmenej v piatom ročníku alebo o žiaka strednej školy aj po konzultácii s týmto žiakom, pedagogický zamestnanec poverený riaditeľom školy v spolupráci so školským špeciálnym pedagógom, pedagogickým asistentom a odborným zamestnancom školy, prípadne aj s ostatnými vyučujúcimi. Pri tvorbe individuálneho vzdelávacieho programu je možné vychádzať zo vzdelávacieho programu pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním. Je potrebné prihliadať primárne na individuálne špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby konkrétneho žiaka, vrátane potrieb vyplývajúcich zo zdravotného alebo sociálneho znevýhodnenia.

Triedy s rozšíreným vyučovaním niektorých predmetov alebo športové triedy možno zriaďovať aj pre tých žiakov, ktorí neboli diagnostikovaní ako nadaní žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ale vybraní na základe kritérií určených riaditeľom školy. Za triedy pre žiakov s nadaním sú pokladané iba tie triedy, ktorých žiaci boli ako nadaní diagnostikovaní zariadením poradenstva a prevencie. Vo všetkých organizačných formách vzdelávania je úlohou školy zabezpečiť žiakom s nadaním špecifické podmienky pre úspešné rozvíjanie ich nadania a optimalizáciu vývinu ich osobnosti, najmä:

- špecifikovať v školskom vzdelávacom programe, resp. v individuálnom vzdelávacom programe ciele vzdelávania s ohľadom na druh a stupeň rozvíjaného nadania, na potrebu všestranného osobnostného rozvoja nadaných žiakov a na prípadné špecifické vývinové charakteristiky, súvisiace s nadaním (napr. asynchrónia, dysfunkčný perfekcionizmus, senzitivita);
- zabezpečiť vzdelávanie nadaných žiakov materiálne, metodicky i personálne;
- v prípade potreby spolupracovať so psychológom, prípadne s iným odborným zamestnancom;
- v prípade umelecky nadaných žiakov spolupracovať s odborným pedagógom konkrétnej umeleckej disciplíny a športovo nadaných žiakov so športovým trénerom;
- akceptovať nadaných žiakov a rešpektovať špecifiká ich osobnosti a správania;
- dbať na komplexný rozvoj osobnosti nadaných žiakov;
- zamestnávať žiakov zmysluplne, zadávať im stimulujúce úlohy a uplatňovať diferencovaný prístup vo vyučovaní, vrátane postupov zameraných na rozvoj samostatnosti a tvorivosti žiakov, napr. projektové vyučovanie;
- umožniť žiakom vzdelávanie pod vedením tútora alebo vzdelávanie v konkrétnom predmete pod vedením učiteľa školy vyššieho stupňa;
- viesť žiakov k realistickému hodnoteniu vlastných schopností i výsledkov svojej práce, sebareflexii a sebahodnoteniu;
- viesť žiakov k vzájomnej spolupráci.

Hodnotenie a klasifikácia žiakov so ŠVVP

Hodnotenie a klasifikácia žiakov so ŠVVP v ZŠ prebieha v súlade s Metodickým pokynom č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Zásady hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením začleneného v základnej škole

1. Pri určení metód a foriem hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením sa učiteľ riadi odporúčaniami poradenského zariadenia rezortu školstva.

2. Pri hodnotení učebných výsledkov učiteľ rešpektuje psychický a fyzický zdravotný stav žiaka, druh a stupeň zdravotného znevýhodnenia, ak má vplyv na úroveň a výsledky práce žiaka v príslušnom predmete.
3. Učiteľ posudzuje učebné výsledky žiaka objektívne a primerane náročne, pričom prihliada aj na jeho vynaložené úsilie, svedomitosť, individuálne schopnosti, záujmy a na predpoklady jeho ďalšieho vzdelávania po ukončení povinnej školskej dochádzky. Pri hodnotení učebných výsledkov žiaka kladie dôraz na jeho individuálne schopnosti, ktoré sú základom jeho pracovnej a sociálnej integrácie.
4. U žiaka so zdravotným znevýhodnením, ktorý má výrazné rozdiely vo výkonoch v ústnej a písomnej skúške, sa pri skúšaní uprednostňuje forma, ktorá je pre neho výhodnejšia, a ktorá predstavuje východisko pre hodnotenie jeho učebných výsledkov.
5. Žiakovi s narušenými komunikačnými schopnosťami (chybami a poruchami reči a vývinovými poruchami učenia), žiakovi so sluchovým postihnutím a žiakovi s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami zabezpečí učiteľ pri ústnej odpovedi také podmienky, aby neutrpel psychickú ujmu. Učiteľ v konkrétnych prípadoch zváži, či uprednostní písomnú, praktickú alebo ústnu formu odpovede.
6. Žiak s diagnózou zajakavosť môže byť ústne skúšaný a na obsah jeho výpovede môžu byť kladené rovnaké nároky ako u ostatných žiakov, ak nemá písomné odporúčanie poradenského zariadenia rezortu školstva o vylúčení ústneho skúšania. Formálna stránka odpovede sa nehodnotí. Zajakavému žiakovi je potrebné poskytnúť viac času na odpoveď a taktne o tom poučiť aj spolužiakov.
7. Pri skúšaní žiaka so sluchovým alebo zrakovým postihnutím učiteľ dbá, aby správne a jednoznačne porozumel zadaným otázkam a úlohám.
8. Pri hodnotení učebných výsledkov žiaka s narušenými komunikačnými schopnosťami alebo so sluchovým postihnutím sa hodnotia predovšetkým vecné poznatky a praktické zručnosti, nie úroveň jazykového prejavu.
9. Pri hodnotení učebných výsledkov žiaka so zrakovým postihnutím učiteľ uprednostňuje ústnu odpoveď pred písomnou prácou.
10. Úroveň čítania sa hodnotí individuálne, s ohľadom na druh a stupeň zdravotného znevýhodnenia žiaka.
11. Žiak s vývinovými poruchami učenia (dyslexia, dysgrafia, dysortografia) môže písať diktát, alebo byť skúšaný písomnou formou len za podmienky, že bol vopred pripravený špeciálnymi metodickými postupmi na vyučovaní. Diktát žiaka s vývinovými poruchami učenia učiteľ nehodnotí známkami, ale slovne, vyčísli počet chýb a pri hodnotení spolupracuje so žiakom.
12. Ak žiak so sluchovým postihnutím píše diktát, nehodnotí sa známku, ale slovne a pri hodnotení učiteľ spolupracuje so žiakom.

13. Grafický prejav žiaka s takým zdravotným znevýhodnením, ktoré má vplyv na jeho úroveň (napr. písanie, výtvarný prejav), sa priebežne ani súhrnne nehodnotí známku.
14. Estetická stránka grafického prejavu žiaka so zrakovým postihnutím, ktorý používa bežné písmo, sa nehodnotí.
15. U žiaka so zrakovým postihnutím, ktorý používa bežné písmo, učiteľ pri dlhotrvajúcich písomných skúškach počíta s primeranou, individuálne stanovenou dobou zrakového odpočinku. Dĺžka zrakového zaťaženia pri práci s hľadáním do blízka vychádza z odporúčania poradenského zariadenia rezortu školstva.
16. U žiaka so zrakovým postihnutím, ktorý používa Braillovo písmo, učiteľ pri všetkých druhoch písomných skúšok počíta s časovou rezervou potrebnou na obsluhu špeciálnych pomôcok.
17. Žiak so zdravotným znevýhodnením, ktorý sa rýchlo unaví, musí mať možnosť pri písomnej skúške pracovať individuálnym tempom, prípadne krátko relaxovať.
18. Ak v správaní zdravotne znevýhodneného žiaka a žiaka s chronickými ochoreniami (napr. diabetes, choroby srdca, onkologické, neurologické ochorenia, porúrazové stavy a pod.) učiteľ pozoruje prejavy (ako napr. impulzivnosť, precitlivosť, podráždenosť, poruchy pozornosti, únava a pod.), ktoré môžu byť dôsledkom postihnutia alebo chronického ochorenia, toto zohľadňuje pri jeho hodnotení.
19. Učiteľ primerane dlhé obdobie nehodnotí žiaka s chronickým ochorením, žiaka zdravotne oslabeného, alebo po dlhodobom ochorení, ak ešte nemohol byť adekvátne pripravený a jeho výkon bol výrazne nižší ako zvyčajne. Tento žiak môže byť bežným spôsobom hodnotený, až keď sa doučí učebnú látku podľa individuálneho programu.
20. Pri hodnotení učebných výsledkov žiaka, ktorý sa vrátil do kmeňovej školy zo školy pri zdravotníckom zariadení, učiteľ kmeňovej školy rešpektuje hodnotenie učiteľa školy pri zdravotníckom zariadení, v tých vyučovacích predmetoch, z ktorých bol hodnotený.
21. Žiak so zdravotným znevýhodnením, ktorý plní ciele učebných osnov v predmetoch cudzí jazyk, telesná výchova, výtvarná výchova, hudobná výchova a pracovné vyučovanie v rozsahu primeranom svojim predpokladom, sa jeho učebné výsledky hodnotia s ohľadom na druh a stupeň zdravotného znevýhodnenia.
22. Žiak, ktorý vzhľadom na druh a stupeň svojho znevýhodnenia nemôže v celku plniť učebné osnovy základnej školy v niektorých alebo všetkých predmetoch a postupuje podľa individuálneho vzdelávacieho programu, jeho učebné výsledky sa priebežne aj súhrnne na vysvedčení hodnotia podľa individuálnych kritérií. Na vysvedčení v doložke, alebo v rámci súhrnného slovného hodnotenia triedny učiteľ uvedie, v ktorých predmetoch žiak postupoval podľa individuálneho učebného programu.
23. Pri polročnom a koncoročnom hodnotení zdravotne znevýhodneného žiaka sa používa rovnaké tlačivo vysvedčenia ako pre ostatných žiakov.

Na podporu inkluzívneho vzdelávania je na škole zriadený Školský podporný tím.

Členovia školského podporného tímu: 1 školská psychologička, dve školské špeciálne pedagogičky a šesť pedagogických asistentov.

Školská špeciálna pedagogička sa priamo podieľa na vzdelávaní žiaka so ŠVVP.

Špeciálno-pedagogický servis prebieha v troch formách:

1. priamo v triede na hodine so žiakom so ŠVVP – žiak so ŠVVP sa vzdeláva s ostatnými spolužiakmi, pričom na niektorých hodinách mu poskytuje pomoc školský špeciálny pedagóg,
2. individuálne – mimo bežnej triedy, ale súbežne s vyučovacou hodinou,
3. reedukačnými cvičeniami.

Reedukačné hodiny každého žiaka vychádzajú z výsledkov psychologickkej a špeciálnopedagogickej diagnostiky a sú zamerané na tie oblasti, v ktorých má žiak deficity.

Školská špeciálna pedagogička

- poskytuje odbornú pomoc a špeciálno-pedagogické poradenstvo deťom a žiakom v rámci špeciálno-pedagogickej intervencie,
- poskytuje špeciálno-pedagogické poradenstvo a konzultácie zákonným zástupcom,
- metodickú podporu pedagogickým zamestnancom a odborným zamestnancom,
- poskytuje deťom, žiakom, pedagogickým zamestnancom a odborným zamestnancom pomoc a poradenstvo pri prekonávaní bariér vo výchove a vzdelávaní detí a žiakov.

Školská psychologička na škole realizuje odborné činnosti v rámci orientačnej psychologickkej diagnostiky, individuálne, skupinovo alebo ako hromadné psychologické poradenstvo. Poskytuje individuálne a skupinové psychologické služby, poradenstvo a konzultácie vo výchovno-vzdelávacom procese žiakom, zákonným zástupcom, a pedagogickým zamestnancom. Svoju pozornosť venuje aj žiakom s ťažkosťami v učení, žiakom so zdravotným znevýhodnením ako aj žiakom so sociálne znevýhodneného prostredia, ktorí navštevujú našu školu a v spolupráci so školskou špeciálnou pedagogičkou poskytuje odbornú psychologickú starostlivosť. Spolupodieľa sa na preventívnych aktivitách v rámci plánu práce, spolupracuje s príslušným poradenským zariadením, realizuje depistážne pozorovania u žiakov prvých ročníkov a následne konzultuje odporúčania k stimulácii žiakov s triednymi učiteľkami. V spolupráci s kariérovým poradcom školy a patronátnou psychologičkou robí a vyhodnocuje testy profesionálnej orientácie žiakov 8. a 9. ročníkov. Podieľa sa na aktualizácii, inovácii individuálneho vzdelávacieho plánu (IVP) v spolupráci so špeciálnou pedagogičkou pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP), následne sa podieľa na jeho aplikácii v praxi. Zúčastňuje sa zápisu žiakov do 1. ročníkov, poskytuje individuálnu a skupinovú psychologickú starostlivosť žiakom v krízových sociálnych a životných situáciách, spolupracuje s výchovnou poradkyňou školy pri zasadnutiach výchovných komisií, pri riešení výchovných problémov žiakov. Vede presnú evidenciu riešených prípadov v rámci individuálnej a skupinovej činnosti. Taktiež je v centre pozornosti školského psychológa aj spolupráca s riaditeľom a vedením školy pri zabezpečovaní optimalizácie výchovno-vzdelávacieho procesu, čo do obsahu, organizácie, foriem a používaných metód. Súčasťou práce je príprava aktivít, rozvíjanie, sledovanie a následne zlepšovanie sociálnej klímy školy, medziľudských vzťahov v škole aj v triede. Poskytuje psychologickú prevenciu, intervenciu a krízovú intervenciu zameranú na podporu duševného zdravia detí, žiakov a učiteľov v školách.

Pedagogickí asistenti vytvárajú rovnosť príležitostí vo výchove a vzdelávaní, pomáhajú dieťaťu, žiakovi alebo skupine detí alebo žiakov pri prekonávaní architektonických, informačných, jazykových, zdravotných, sociálnych alebo kultúrnych bariér. Asistenti učiteľa úzko spolupracujú s pedagógmi, so školskými špeciálnymi pedagógmi a školským psychológom.

1. priamo v triede na hodine so žiakom,

2. individuálne – mimo bežnej triedy, ale súbežne s vyučovacou hodinou,
3. počas konzultačných hodín.

Proforientácia

Pri výbere strednej školy kariérový poradca úzko spolupracuje so žiakmi, s rodičmi žiakov individuálnymi stretnutiami a poradenstvom. Jeho cieľom je:

- a) sprístupňovať všetkým žiakom informácie, ktoré môžu ovplyvniť ich rozhodnutie o budúcom štúdiu alebo kariére a ponúkať im zároveň testovanie zamerané na zisťovanie predpokladov pre budúce štúdium,
- b) koordinovať poskytovanie a výmenu informácií medzi žiakmi, zákonnými zástupcami, strednými školami, príslušným CPP,
- c) poskytovať informačnú a konzultačnú činnosť, individuálne a skupinové kariérové poradenstvo pre žiakov a ich zákonných zástupcov,
- d) podporovať rozhodovanie žiakov o budúcom štúdiu alebo kariére podľa požiadaviek trhu práce, podporovať záujem žiakov o štúdium v systéme duálneho vzdelávania v rámci odborného vzdelávania a prípravy na stredných školách.

Konzultácie

Naša škola svoju otvorenosť potvrdila aj formou zriadenia konzultačných hodín všetkých pedagógov, výchovného poradcu a kariérového poradcu, školského špeciálneho pedagóga, školského psychológa. Sú zriadené na pomoc rodičom a žiakom pri riešení rôznych výchovných a vzdelávacích problémov, vyjadrujú záujem o žiaka a podporujú pocit spolupatričnosti. Vytvorenie spoločného priestoru na prekonávanie bariér v učení vplýva podnecujúco na učenie sa žiaka, vrátane preberania jeho zodpovednosti za svoje vlastné učenie. Na tomto základe vnímame sociálnu inklúziu žiaka v triede/škole.

14. Začlenenie prierezových tém

Prierezové témy sa prelínajú vzdelávacími oblasťami. Odrážajú aktuálne problémy súčasnosti, sú určitým návodom na ich prevenciu a riešenie, ale zároveň slúžia aj na prehĺbenie základného učiva, zdôraznenie aplikačného charakteru, majú prispieť k tomu, aby si žiaci rozšírili svoj rozhľad, osvojili si určité postoje, hodnoty, rozhodovanie. Prepájajú rôzne oblasti základného učiva a pozitívne ovplyvňujú proces utvárania a rozvíjania žiakových kľúčových kompetencií.

Môžu sa vyučovať napr.: formy sa môžu kombinovať

- v rámci obsahu jednotlivých vyučovacích predmetov
- samostatný vyučovací predmet z rámca voliteľných hodín
- formou projektov, blokov, seminárov, kurzov.

Účinnosť pôsobenia prierezových tém sa môže zvýšiť relevantnými mimoškolskými aktivitami.

Na úrovni primárneho a nižšieho stredného vzdelávania sa zavádzajú prierezové témy:

DOPRAVNÁ VÝCHOVA - VÝCHOVA K BEZPEČNOSTI V CESTNEJ PREMÁVKE
 OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ
 ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA
 MEDIÁLNA VÝCHOVA
 MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA
 OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA
 REGIONÁLNA VÝCHOVA A ĽUDOVÁ KULTÚRA

VÝCHOVA K MANŽELSTVU A RODIČOVSTVU TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI

Prierezové témy realizujeme nasledovnými viacerými formami :

- ako integrovanú súčasť vzdelávacieho obsahu rôznych oblastí vzdelávania
- sú rozpracované pri učebných osnovách jednotlivých predmetov a následne zavedené do tematických výchovno-vzdelávacích plánov jednotlivých predmetov
- formou kurzov napr. škola v prírode a pod.
- formou účelových cvičení.

Začlenenie prierezových tém zabezpečujú aj jednotliví koordinátori :

- koordinátor environmentálnej výchovy
- koordinátor výchovy k manželstvu a rodičovstvu
- koordinátor dopravnej výchovy, prevencie obezity a ochrany života a zdravia
- koordinátor multikultúrnej výchovy
- koordinátor finančnej gramotnosti.

DOPRAVNÁ VÝCHOVA – VÝCHOVA K BEZPEČNOSTI V CESTNEJ PREMÁVKE

Zámerom Dopravnej výchovy – výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke je pripraviť žiakov na bezpečný pohyb v cestnej premávke – ako chodcov alebo cyklistov. Výučba sa uskutočňuje najmä v rámci predmetov prvouka a vlastiveda, v objekte školy, na detskom dopravnom ihrisku alebo v bezpečných priestoroch v okolí školy.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- pochopil funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi na veku primeranej úrovni;
- osvojil si zásady, nadobudol spôsobilosti a praktické zručnosti bezpečného pohybu v cestnej premávke (chôdza, jazda na bicykli...);
- pochopil význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládol základné úlohy údržby bicykla;
- uvedomil si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

Realizácia učebnej činnosti sa uskutočňuje:

a/ na I. stupni:

- návštevou každej triedy na dopravnom ihrisku na Alejovej ulici, ktoré je v starostlivosti mestskej časti Košice - Juh
- formou Didaktických hier dvakrát ročne v športovom areáli školy alebo v jej blízkom okolí
- formou projektu Mikuláš a čert pre vodičov motorových vozidiel v spolupráci s dopravnou políciou, každý rok 6. decembra, na Popradskej ulici za školou
- formou projektu Ja som žiačik Dopraváčik v 1.ročníku v predmete slovenský jazyk, matematika, hudobná výchova, telesná výchova, výtvarná výchova v objekte školy v rozsahu 5 vyučovacích hodín
- preventívnych aktivít v spolupráci s Mestskou políciou.
- Návštevou areálu dopravného ihriska na Alejovej ulici v Košiciach

b/ na II. stupni:

Ciele dopravnej výchovy sú zamerané na všetky tri oblasti osobnosti žiaka, na oblasť kognitívnu, afektívnu a psychomotorickú, ktoré je potrebné proporcionálne rozvíjať. Ciele sú zostavené v zmysle týchto kritérií:

- pochopiť funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi,

- formovať mravné vedomie a správanie sa v zmysle morálnej a právnej zodpovednosti pri chôdzi a jazde v cestnej premávke,
- osvojiť si zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, ako chodec, cyklista, cestujúci (spolujazdec),
- naučiť deti pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania sa v cestnej premávke v praktickom živote,
- zvládnuť techniku chôdze a jazdy na bicykli,
- zvládnuť základné taktické prvky chôdze a jazdy v cestnej premávke,
- pochopiť význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládnuť základné úlohy údržby bicykla,
- uvedomiť si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky. Prierezová tematika sa realizuje
 - V rámci kurzu Účelové cvičenie dvakrát ročne, ktorý pozostáva z teoretickej i praktickej časti, kde žiaci získavajú praktické zručnosti na stanovištiach a riešia úlohy- témy z Dopravnej výchovy.
 - V predmete občianska náuka v 6. ročníku v tematickom celku Moja obec, región, Európska únia
 - Návštevou areálu dopravného ihriska na Alejovej ulici v Košiciach.

ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA

Environmentálna výchova je prierezová téma, prelína sa všetkými predmetmi, ale najmä prírodovedou, vlastivedou, pracovným vyučovaním, etickou výchovou a humanitnými i prírodovednými predmetmi na II. stupni. Cieľom je prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí i na celom svete. Umožňuje žiakom získať vedomosti, zručnosti, postoje a návyky k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia, ktoré sú dôležité pre trvalo udržateľný život na Zemi. Vedie ich na veku primeranej úrovni ku komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov človeka, organizmov a životného prostredia. Dôležité je, aby žiaci získali vedomosti, ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými (primeranými a vhodnými) činnosťami – chrániť rastliny, mať kladný vzťah k domácim zvieratám a pod.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné pravidlá a zručnosti pre správanie sa v prírode s ohľadom na organizmy a ich životné prostredie;
- rozpoznať hlavné zmeny vo svojom okolí na základe pozorovania prírody;
- rozpoznať hlavné charakteristiky rôznych druhov životného prostredia;
- poznal a vyberal konkrétne možnosti smerujúce k ochrane a zlepšeniu svojho životného prostredia;
- podieľal sa aktívne na zveľaďovaní životného prostredia školy a jej okolia;
- správal sa šetrne k prírodným zdrojom, uskomnil sa v spotrebe, ktorá zaťažuje životné prostredie.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak na druhom stupni:

- rešpektoval základné pravidlá pre správanie sa v prírode s ohľadom na organizmy a ich životné prostredie;
- rozpoznať a vyhodnotil zmeny v prírode a vo svojom okolí;
- poznal možnosti smerujúce k ochrane a zlepšeniu životného prostredia, podieľal sa na aktivitách (školy) smerujúcich k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia širšieho okolia (školy, obce...);

- získal informácie o zásahoch človeka do životného prostredia a vyhodnotil ich dôsledky v lokálnych a globálnych súvislostiach;
- rozlišoval technológie a výrobky šetrné k životnému prostrediu;
- šetrne sa správal k prírodným zdrojom;
- aktívne sa podieľal na eliminácii znečistenia životného prostredia

Žiaci získavajú vedomosti aj jednoduché zručnosti, ktoré napomáhajú chrániť životné prostredie alebo formujú ich kladný vzťah k prírode napr.:

a/ na I. stupni:

- exkurziou v zoolologickej záhrade, kŕmením zvierat nazbieranými gaštanmi
- adopciou sovy v projekte Sovičatá a Sovičky v 1., 2., 3. a 4. roč.
- výrobou kŕmidiel pre vtáčiky z rôzneho materiálu v predmete prvouka v 1., 2., prírodoveda v 3. a 4. roč.
- formou projektu Gaštanko v 2.ročníku v predmete slovenský jazyk, matematika, prvouka, výtvarná výchova v objekte školy v rozsahu 5 vyučovacích hodín
- na výtvarnej výchove pri tvorbe prác z odpadových materiálov
- výrobou vianočných ozdôb z odpadového materiálu
- projektovým vyučovaním Deň vody a Deň Zeme

b/ na II. stupni:

- rozvíjať si spôsobilosti, ktoré sú nevyhnutné pre každodenné konanie a postoje človeka k životnému prostrediu;
- rozvíjať spoluprácu v pri ochrane a tvorbe životného prostredia na miestnej, regionálnej a medzinárodnej úrovni;
- pochopiť sociálne a kultúrne vplyvy, ktoré determinujú ľudské hodnoty a správanie, vedomie individuálnej zodpovednosti za vzťah človeka k prostrediu ako spotrebiteľa a výrobcu;
- vedieť hodnotiť objektivnosť a závažnosť informácií o stave životného prostredia a komunikovať o nich, racionálne ich obhajovať a zdôvodňovať svoje názory a stanoviská;
- využívať informačné a komunikačné technológie a prostriedky pri získavaní a spracúvaní informácií, ako aj prezentácii vlastnej práce.
- V oblasti postojov a hodnôt nadobudne schopnosť:
- vnímať život ako najvyššiu hodnotu;
- pochopiť význam udržateľného rozvoja ako pozitívnej perspektívy ďalšieho vývoja ľudskej spoločnosti;
- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu;
- podporovať aktívny prístup k tvorbe a ochrane životného prostredia prostredníctvom praktickej výučby;
- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k zdravému životnému štýlu a k vnímaniu estetických hodnôt prostredia;
- schopnosť vnímať a citlivo pristupovať k prírode a prírodnému a kultúrnemu dedičstvu;
- prehlbovať, rozvíjať a upevňovať hodnotový systém v prospech konania k životnému prostrediu;
- rozvíjať schopnosť kooperovať v skupine, deliť si úlohy, niešť zodpovednosť:
- exkurziami Krúžkovanie vtákov v lokalite v okolí Košíc
- návštevou Prírodovedného a Technického múzea v Košiciach
- celoškolskou aktivitou na jeseň a na jar Zber odpadového papiera
- separovaním odpadu: papier, plasty, sklo, hliníkové vrchnáčky z jogurtov v objekte školy počas celého roka
- prezentáciami na celoškolských projektoch Klimatické záhrady

- v predmete Technika v tematickom celku Kvetinárstvo, Hydroponické pestovanie rastlín, Viazačstvo a aranžovanie rastlín
- v predmete Technika v teoretickej časti v témach - Zariadenie kuchyne a hygienické zásady, Kultúra racionálneho bývania
- V predmete občianska náuka sa zameriavame na uprednostňovanie poznatkov o ochrane životného prostredia, zdravého životného štýlu a aktívneho trávenia voľného času v tematických celkoch Moja škola najmä témy- Zdravý spôsob života a Voľný čas v mojej rodine. Európska únia konkrétne v témach Príroda, chránené oblasti, historické pamiatky, významné pamiatky EÚ, Kultúrne dedičstvo obce.
- V predmete dejepis v témach hrozba jadrovej vojny, dekolonizácia, svet ako globálna dedina -v tematickom celku Moderný slovenský národ v témach industrializácia a modernizácia
- Projektovým vyučovaním Deň vody a Deň Zeme.
- Exkurzie v Kosite a čističke odpadových vôd

OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ

Prierezová téma Osobnostný a sociálny rozvoj má nadpredmetový charakter, prelína sa celým vzdelávaním. Jej hlavným cieľom je rozvíjať osobnosť žiakov predovšetkým v oblasti postojov a hodnôt. Prostredníctvom nej sa zároveň s vedomostným rozvojom žiakov cielene rozvíjajú aj ich osobné a sociálne kompetencie. Umožňuje žiakom rozmyšľať o sebe, o svojom živote, vzťahoch s ľuďmi a smerovaní v budúcnosti. Vedie ich k uplatňovaniu svojich práv a tiež k rešpektovaniu názorov, potrieb a práv ostatných. Usmerňuje ich v tom, ako chrániť svoje zdravie a odolávať rizikám. Pri správnom uplatňovaní významne prispieva k pozitívnej sociálnej klíme školy a dobrým vzťahom medzi pedagógmi a žiakmi. Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- porozumel sebe a iným;
- optimálne usmerňoval vlastné správanie a prejavovanie emócií;
- uprednostňoval priateľské vzťahy v triede i mimo nej;
- osvojil si, využíval a ďalej rozvíjal zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce;
- nadobudol základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňoval ich pri prezentácii seba a svojej práce;
- získal a uplatňoval základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií;
- rešpektoval rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov;
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom živote.

Cesta na dosiahnutie cieľa je založená na prežívaní spoločných zážitkov, kde sa žiaci naučia pracovať na sebe. Na hodinách a triednických stretnutiach využívame situačné a inscenačné metódy, prvky techník a nenásilnej asertívnej komunikácie, nácvik komunikačných zručností, diskusiu, brainstorming, sebapoznávacie a sebahodnotiace techniky. Prostredníctvom zážitkových aktivít, didaktických hier, hraní rolí chceme pozitívne ovplyvniť hodnotovú orientáciu, postoje, správanie a rozvíjať komunikačné, sociálne zručnosti žiakov.

Žiaci sa učia uplatňovať svoje práva, rešpektovať názory, potreby a práva ostatných a rozvíjajú si schopnosti uplatňovať prevenciu sociálno-patologických javov napr.:

a/ na I. stupni:

- v predmete etická výchova pri diskusií a hľadanií odpovedí na témy
- v 1. ročníku: Postoje a zručnosti medziľudských vzťahov, Prvky prosociálneho správania, Ľudská dôstojnosť a sebaúcta, Pozitívne hodnotenie iných, Naša rodina
- v 2. ročníku: Postoje a zručnosti medziľudských vzťahov, Vyjadrovanie citov, Naša trieda
- v 3. ročníku: Postoje a zručnosti medziľudských vzťahov, Empatia, Riešenie konfliktov, Pomoc darovanie, delenie sa

- v 4. ročníku: Sociálne postoje a zručnosti medziľudských vzťahov, Reálne a zobrazené vzory, Rozvoj tvorivosti a iniciatívy
- triedne výlety a exkurzie
- organizovanie škôl v prírode.

b/ na II. stupni: Cieľom je rozvíjať u žiakov sebareflexiu (rozmyšľať o sebe), sebapoznávanie, sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a seba vzdelávanie, naučiť žiakov uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných, pomáhať žiakom získavať a udržať si osobnostnú integritu, pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu, podporovať svojím obsahom prevenciu sociálno-patologických javov v škole (prevenciu šikanovania, agresivity, užívania návykových látok).

- v predmete Technika v tematickom celku Kvetinárstvo, Hydroponické pestovanie rastlín, Viazáčstvo a aranžovanie rastlín
- v predmete Technika v teoretickej časti, témy- Zariadenie kuchyne a hygienické zásady, Kultúra racionálneho bývania, Starostlivosť o dieťa
- V predmete občianska náuka v tematických celkoch Moja rodina - Poslanie a funkcie rodiny a Moja škola - Sebahodnotenie a hodnotenie žiakov triedy , Vzdelávanie ako hodnota, Čím by som chcel byť
- V predmete občianska náuka v tematických celkoch Vnútorň a vonkajší život jednotlivca a Moja obec, región, Európska únia
- V predmete občianska náuka v tematických celkoch Sociálne vzťahy a Občiansky život ako proces formovania demokracie v spoločnosti
- v tematických celkoch Vnútorň a vonkajší život jednotlivca - Ľudská psychika, Proces učenia sa
- V predmete dejepis v tematických celkoch Obrazy stredovekého sveta:
 - v téme stredoveká spoločnosť
 - v téme univerzity
 - Človek a komunikácia v téme Konflikt, vojna, detský vojak
 - v tematických celkoch Obrazy novovekého sveta téma-Reformácia a protireformácia
 - v tematických celkoch Moderná doba v téme vznik nových moderných národov a nacionalizmus
 - v tematických celkoch Moderný slovenský národ téma spisovný jazyk a maďarizácia
 - v témach prvá svetová vojna a druhá svetová vojna, Slovenská republika, holokaust, diktatúry- nacizmus, fašizmus, komunizmus
 - výlety a exkurzie napr. v Prahe- židovská štvrť Jozefov, synagógy, Osvienčim
- organizovanie škôl v prírode pre žiakov 5. ročníka, triedne výlety a exkurzie, projekty.

OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA

Zámerom prierezovej témy Ochrana života a zdravia je viesť žiakov k ochrane svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí prostredníctvom teoretických a praktických poznatkov, zručností v sebaochrane, poskytovania pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života. Na veku primeranej úrovni integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na zdravý životný štýl a ochranu života a zdravia v mimoriadnych a nepredvídateľných situáciách. Na 1. stupni sa realizuje prostredníctvom vyučovacích predmetov telesná a športová výchova, prvouka, prírodoveda, vlastiveda, výtvarná výchova, ako aj samostatných organizačných foriem vyučovania – didaktických hier. Didaktické hry, ktoré sa uskutočňujú v každom ročníku 1. stupňa raz ročne v trvaní 4 hodín, slúžia na praktické osvojenie si učiva. Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozpoznal nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie;
- osvojil si praktické zručnosti v sebaochrane;
- pochopil dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života;
- vedel vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci;
- osvojil si základné činnosti súvisiace s pohybom a pobytom v prírode;
- rozvíjal svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť v prírodných podmienkach.

Žiakom sa v rámci tejto prierezovej témy poskytujú vedomosti a zručnosti k sebaochrane a poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia života a zdravia napr.:

a/ na I. stupni:

- samostatnou organizačnou formou vyučovania didaktickými hrami, ktorých náplňou je civilná ochrana, zdravotná príprava, pohyb a pobyt v prírode
- v rámci záujmovo-vzdelávacej činnosti Mladí zdravotníci, jedenkrát týždenne,
- prípravou a účasťou na súťažiach so zdravotníckou tematikou
- cvičením v prírode realizovaným v každom ročníku v rozsahu 4 vyučovacích hodín 1 krát ročne
- na hodinách prírodovedy v 1. ročníku v tematických celkoch Osobná hygiena a psychohygiena, v 2. ročníku v tematickom celku U lekára, v 3. ročníku v tematickom celku Živé organizmy, vo 4. ročníku v tematickom celku Podmienky života na Zemi
- formou besedy s hasičským zborom Prevencia proti požiarom
- formou besedy s policajtmí Bezpečné správanie sa
- preventívnymi aktivitami v spolupráci s RUVZ a CPP

b/ na II. stupni: Ochrana života človeka a jeho zdravia integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách. Podobne pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie. Snahou je pripraviť každého jednotlivca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Nevyhnutným predpokladom k tomu je neustále poznávanie prostredia prostredníctvom pohybu a pobytu v prírode. Prierezová téma sa zameriava na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami. Zároveň napomáha zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmom voči občanom nášho štátu.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozpoznal nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie;
- osvojil si praktické zručnosti v sebaochrane;
- pochopil dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života;
- vedel poskytnúť predlekársku prvú pomoc;
- mal možnosť cieľavedome rozvíjať svoju telesnú zdatnosť a odolnosť organizmu na fyzickú a psychickú záťaž v náročných životných situáciách;
- orientoval sa pri pohybe a pobyte v prírode..

Prierezová téma sa realizuje obsahom:

- riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana,
- zdravotná príprava,
- pohyb a pobyt v prírode.

- formou kurzu Účelové cvičenie dvakrát ročne, ktorý pozostáva z teoretickej časti 5 hodín a praktickej časti 5 hodín
- na každej vyučovacej hodine telesnej výchovy pri dodržiavaní pravidiel bezpečného správania sa pri pohybe v telocvični aj na školskom ihrisku, pri podávaní dopomoci pri cvičeniach v gymnastike

- v predmete Technika v tematickom celku Náradie a pomôcky, Hydroponické pestovanie rastlín
- v predmete Technika v praktickej časti v témach - Prvá pomoc pri úrazoch, Zostavovanie jedálneho lístka s prepočtom na kilojouly, tvorba rozpočtov, Príprava jedál teplej kuchyne
- V predmete občianska náuka v tematických celkoch Moja škola a Moja rodina- Krízy v rodine, Dokumenty a Zákon o rodine, Zdravý spôsob života.
- V predmete občianska náuka v tematických celkoch Vnútný a vonkajší život jednotlivca - Psychológia v každodennom živote.
- V predmete občianska náuka v tematických celkoch Sociálne vzťahy a Občiansky život ako proces formovania demokracie v spoločnosti
- preventívnymi aktivitami v spolupráci s RUVZ a CPP
- prednášky a besedy s Policajným zborom, Červeným krížom, Hasičským zborom.

TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI

Prierezová téma spája jednotlivé kompetencie, ktoré chceme rozvíjať u žiakov - komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, poznať sám seba a svoje schopnosti, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine, vytvoriť nejaký produkt. V tejto prierezovej téme je obsah zameraný na postupnosť jednotlivých krokov a metodológiu tvorby projektu, ktorú budú môcť žiaci využívať v rôznych predmetoch alebo aj v mimoškolskej činnosti pri prezentácii svojej školy.

Hlavným cieľom je, aby žiaci prostredníctvom vlastnej organizácie práce naučili sa riadiť seba, tím, vypracovať si harmonogram svojich prác, získavať potrebné informácie, spracovať ich, vedeli si hľadať aj problémy, ktoré treba riešiť, správne ich pomenovať, utvoriť hypotézu overiť ju a pod. Naučia sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií. Výsledkom vzdelávania bude, že žiak vhodným spôsobom dokáže zareagovať v rôznych kontextových situáciách, nadviazať kontakt, zostaviť základné písomnosti osobnej agendy, pozná ich funkciu, formálnu úpravu a vie ju aplikovať, využiť nástroje IKT, identifikovať a popísať problém, podstatu javu, získať rôzne typy informácií, zhromažďovať, triediť a selektovať ich, kultivovane prezentovať svoje produkty, názory, vytvoriť plán prezentácie, naplánovať a realizovať základný výskum, určiť svoje silné stránky a vie ich využiť pri vhodnom výbere témy, vie aplikovať vhodnú formálnu štruktúru na prezentáciu výsledkov svojho výskumu

Žiaci sa naučia prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií napr.:

na II. stupni:

- v predmetoch spoločenskovedného i prírodovedného zamerania
- v predmete Technika v tematickom celku Kvetinárstvo, Viazáčstvo a aranžovanie rastlín
- V predmete občianska náuka v tematických celkoch Moja škola a Moja rodina- pri príprave projektov rodostrom, potravinová pyramída, strom záujmov a škola budúcnosti
- V predmete občianska náuka v tematických celkoch Vnútný a vonkajší život jednotlivca a Moja obec, región, Európska únia- Projekt- moja obec (vyhľadávanie informácií na internete) v programe Microsoft Power Point
- V predmete občianska náuka v tematických celkoch Sociálne vzťahy a Občiansky život ako proces formovania demokracie v spoločnosti- príprava projektov Terorizmus, Svetové náboženstvá
- V predmete dejepis Historické osobnosti, noviny, hmotné pramene, písmo, Napoleon, veda a technika, kultúra staroveku,
- V predmete geografia Pamiatky UNESCO, Najkrajšie miesta, ktoré vytvorila príroda a človek, Cestujeme po Slovensku

MEDIÁLNA VÝCHOVA

Médiá predstavujú významný faktor, ktorý vplýva na vývin osobnosti a socializáciu detí. Stali sa integrálnou súčasťou ich života, pričom si neuvedomujú dostatočne ich vplyv. Hlavným cieľom Mediálnej výchovy je položiť základy mediálnej gramotnosti žiakov a postupne zvyšovať úroveň schopností kriticky prijímať, analyzovať, hodnotiť a komunikovať širokú škálu mediálnych obsahov. Mediálna výchova dáva žiakom príležitosť a priestor na základnú orientáciu v mediálnom svete, osvojenie si stratégií zaobchádzania s rôznymi druhmi médií, ako aj osvojenie si kritického a bezpečného prístupu pri ich využívaní na veku primeranej úrovni. Dôležitou úlohou mediálnej výchovy na 1. stupni je vychádzať z bezprostredných skúseností žiakov s médiami a vytvoriť pre žiakov príležitosti na ich spracovanie.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- uvedomil význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti
- pochopil a rozlíšil pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov;
- osvojil zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov;
- nadobudol základy zručností potrebných na využívanie médií.

napr.:

a/ na I. stupni:

- na hodinách slovenského jazyka v 1. až 4. ročníku – hodnotíme a porovnávame literárne diela, poznávame klady a zápory mediálnej komunikácie
- na hodinách etickej výchovy v 4. ročníku v téme reálne a zobrazené vzory
- na hodinách informatickej výchovy 1. až 4. ročníku a pri výrobe projektov sa zoznamujeme s mediálnymi prostriedkami, ktoré nám uľahčujú život, získavanie informácií - učíme sa ich správne používať

b/ na II. stupni:

Na 2. stupni základnej školy je dôležité, aby sa žiaci na veku primeranej úrovni postupne dokázali orientovať v mediálnom svete a osvojili si stratégie bezpečného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií. Dôraz sa kladie na rozvíjanie kritického myslenia; vhodnou metódou je spoločné skúmanie, analyzovanie a samostatné premýšľanie, pričom sa vychádza z konkrétnej reality žiakov v triede. Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- uvedomil význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti;
- nadobudol základné technické zručnosti potrebné pre používanie médií a médiá využíval zmysluplne; pochopil a rozlíšil pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov;
- získal kritický odstup od mediálnych produktov a ich obsahov a rozpoznal mediálne spracovanú realitu;
- osvojil si zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov.

Cieľom prierezovej tematiky je rozvinúť:

- schopnosť uplatňovať stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií a ich produktmi,
- spôsobilosť zmysluplne, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty (čo znamená viesť žiakov k tomu, aby lepšie poznali a chápali pravidlá fungovania „mediálneho sveta“, zmysluplne sa v ňom orientovali a selektovane využívali médiá a ich produkty podľa toho, ako kvalitne plnia svoje funkcie, najmä výchovno-vzdelávaciu a mravnú),
- schopnosť vytvoriť si ako občan vlastný názor na médiá na základe prijímaných informácií, - schopnosť kriticky posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné,

pozitívne formujúce ich osobnostný a profesijný rast, ale tiež ich schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať.

- v predmete Technika v teoretickej časti v témach- Farebné zdravie- výživa človeka, Zásady údržby odevov a bielizne
- V predmete občianska náuka - rozvíjanie schopností a zručností odprezentovať pred spolužiakmi vytvorené projekty na rôzne témy. v 6. ročníku v tematickom celku Moja škola, 6. ročníku v tematickom celku Moja obec, región - Verejný, kultúrny a spoločenský život v našej obci. Vnútorňý a vonkajší život jednotlivca - Komunikácia v skupine a v 7. ročníku
- v tematickom celku Sociálne vzťahy - vedieť vyjadriť svoj názor, postupy odmietania
- V predmete dejepis v téme médiá v 5. ročníku, historické pramene
- Etická výchova - Masmediálne vplyvy, pozitívne vzory v médiách

MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA

S aktuálnou realitou celosvetovej globálnej spoločnosti a s multikultúrnym charakterom slovenskej spoločnosti sa spájajú riziká predsudkov a stereotypov, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu či xenofóbie. Žiaci sú každodenne vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a dostávajú sa do kontaktu s príslušníkmi rôznych kultúr. Prostredníctvom spoznávania svojej kultúry a iných kultúr, histórie, zvykov a tradícií sa naučia rešpektovať tieto kultúry ako rovnocenné a dokážu s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať. Pri realizácii Multikultúrnej výchovy sa odporúča využívať také didaktické postupy a metódy, ktoré neučia stierať medzikultúrne rozdiely, ale pochopiť ich a akceptovať, ako aj rešpektovať ľudské práva.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rešpektoval prirodzenú rozmanitosť spoločnosti;
- spoznával rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry;
- akceptoval kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu;
- uplatňoval svoje práva a rešpektoval práva iných ľudí.

Multikultúrnu výchovu môžeme prirodzene začleniť napr.:

a/ na I. stupni:

- do výučby predmetu anglický jazyk – poznávame život, kultúru a jazyk krajiny
- do výučby predmetu prvouka v 1. ročníku pri téme Sviatočné dni
- do výučby predmetu prvouka v 2. ročníku a vlastiveda v 3. a 4. ročníku v tematickom celku Zvyky a tradície
- do výučby predmetu slovenský jazyk pri čítaní článkov v 2. až 4. ročníku, kde spoznáваме zvyky a tradície nášho národa a porovnávame ich so zvykmi iných národov
- v rámci celoškolského projektu Zimná fantázia
- Projektové dni cudzích jazykov: nemeckého, ruského a francúzskeho jazyka, talianskeho a anglického jazyka

b/ na II. stupni:

- do výučby nemeckého, ruského a francúzskeho jazyka, talianskeho a anglického jazyka
- V predmete občianska náuka v tematickom celku Moja škola- Školský systém v Európe
- V predmete občianska náuka v tematickom celku Moja obec, región- Verejný, kultúrny a spoločenský život v našej obci a v téme Európska únia
- V predmete občianska náuka v tematických celkoch Sociálne vzťahy v spoločnosti a Občiansky život ako proces formovania demokracie v spoločnosti najmä témy Multikulturalizmus, migrácia obyvateľstva
- V predmete dejepis v téme Sviatky a tradície

- v tematickom celku Obrazy starovekého sveta Pristáhovalectvo a vystáhovalectvo, kresťanstvo a islam
- v tematickom celku Predkovia Slovákov v Karpatskej kotline: v téme príchod Slovanov a Veľká Morava
- Projektové dni cudzích jazykov: nemeckého, ruského a francúzskeho jazyka, talianskeho a anglického jazyka
 - Exkurzie po Európe a výmenný pobyt našich žiakov a žiakov partnerskej školy v Cottbuse v Nemecku

REGIONÁLNA VÝCHOVA A ĽUDOVÁ KULTÚRA

Prierezová téma Regionálna výchova a ľudová kultúra úzko súvisí s prierezovou témou Multikultúrna výchova, ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenska. Poznanie svojho regiónu, jeho kultúrneho a prírodného bohatstva prispieva k formovaniu kultúrnej identity a postupnému rozvíjaniu historického vedomia žiakov. Regionálna výchova a ľudová kultúra má potenciál byť súčasťou obsahu všetkých povinných predmetov, najmä prvouky, prírodovedy, vlastivedy, dejepisu, geografie, slovenského jazyka a literatúry, výtvarnej výchovy, hudobnej výchovy a etickej výchovy. Využívame formy projekty, exkurzie, tematické vychádzky v regióne, triednické hodiny a pod.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozširoval a rozvíjal svoje znalosti o historických, kultúrnych a prírodných hodnotách svojho regiónu;
- vytváral si pozitívny vzťah k svojmu bydlisku, obci, regiónu a krajine;
- rozvíjal svoju národnú a kultúrnu identitu.

Túto tému môžeme nenásilnou formou začleniť napr.:

a/ na I. stupni:

- v predmete výtvarná výchova v 1. až 4. ročníku v tematickom celku Podnety tradičných remesiel
- v predmete hudobná výchova nácvikom ľudových piesní v 1. až 4. ročníku
- v predmete slovenský jazyk v 4. ročníku v tematickom celku Náuka o slove spoznáваме nárečia na Slovensku, na hodinách čítania spoznáваме ľudové rozprávky a ľudové povesti v 1. až 4. ročníku,
- v predmete prvouka v 2. ročníku v tematických celkoch Kalendár - zvyky a tradície,
- vo vlastivede v 3. ročníku v tematických celkoch Za tajomstvami prírody Slovenska, Naše starobylé pamiatky a ich krása, Cestujeme v čase, v 4. ročníku v tematických celkoch Cestujeme po Slovensku, Výlety po východnom Slovensku
- v mimoškolskej výchove v krúžkoch Ľudové tance, Divadielko
- exkurzia Za historickými pamiatkami Košíc v 3. až 4. ročníku
- formou projektu Historické pamiatky Košíc v 3. a 4. ročníku
- celodenné výlety na konci školského roka zamerané na spoznávanie regiónov Slovenska (Ľubovniansky hrad, Spišský hrad, skanzen v Starej Ľubovni a v Bardejovských kúpeľoch)

b/ na II. stupni:

- V predmete občianska náuka v tematickom celku Moja rodina- história mojej rodiny, rodom, porozprávať o tradíciách v rodine a Moja škola – v téme moja škola- vedieť históriu školy, zakladateľa, úspechy a pod.
- V predmete občianska náuka v tematickom celku Moja obec, región v téme - Na čo som hrdá, hrdý v mojej obci a jej okolí (pamiatky a príroda).

- V predmete občianska náuka v tematickom celku Občiansky život ako proces formovania demokracie v téme - Participácia na živote v škole, uviesť úspechy osobností pedagógov a históriu svojej školy, pozná jej symboliku
- V predmete geografia v téme cestovný ruch a pamiatky UNESCO Slovenska, miestna krajina historické regióny Slovenska, tradície, kultúra
- V predmete dejepis v téme v tematickom celku Človek a komunikácia téma miestne povesti
- V predmete hudobná a výtvarná výchova
- celodenné výlety na konci školského roka zamerané na spoznávanie regiónov Slovenska.

VÝCHOVA K MANŽELSTVU A RODIČOVSTVU

Dôležitou súčasťou osobnostného rozvoja žiakov na 1. stupni je príprava na zodpovedné medziľudské vzťahy, manželstvo a rodičovstvo. Prierezová téma Výchova k manželstvu a rodičovstvu je zameraná na utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými poznatkami a etickými normami. Pri realizácii tém je nevyhnutné vychádzať zo životnej reality žiakov v konkrétnej triede, ich veku, zrelosti, vývinového štádia. Podmienkou je taktný a citlivý prístup pedagóga. Využívame pomoc a služby odborníkov z CPP a iných organizácii napr. RUVZ, MP Education vo forme besied, prednášok a..., v rámci vyučovacích hodín, blokov, projektov a triednických hodín.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách, ktoré ovplyvňujú vývin jeho osobnosti v súčasnosti i v budúcnosti;
- získal základné predpoklady pre zodpovedné rozhodnutia v oblasti medziľudských vzťahov;
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom (každodennom) živote.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách, ktoré ovplyvňujú vývin jeho osobnosti v súčasnosti i v budúcnosti;
- získal základné predpoklady pre zodpovedné rozhodnutia v oblasti partnerských vzťahov, manželstva a rodičovstva;
- osvojil zásady bezpečného správania a porozumel rizikám v oblasti sexuality;
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom (každodennom) živote.

14.a/ Implementácia Národného štandardu finančnej gramotnosti

Základný dokument pre tvorbu metodiky implementácie Národného štandardu finančnej gramotnosti bol aktualizovaný a Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky schválený ako **Národný štandard finančnej gramotnosti verzia 1.1.**

NŠFG definuje finančnú gramotnosť ako „schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti.“ PISA definuje finančnú gramotnosť ako znalosť a pochopenie finančných pojmov a rizík; sú to schopnosti, motivácia a sebadôvera využívať získané vedomosti za účelom vykonávania efektívnych rozhodnutí v celom rade finančných súvislostí s cieľom zlepšiť finančnú situáciu jednotlivca i spoločnosti, a tým im umožniť účasť na ekonomickom dianí.

Jeden z možných prístupov spočíva v analýze výučby a nájdení prvkov finančnej gramotnosti u každého učiteľa, ktoré vo vyučovaní presadzuje už teraz. Následne zameranie sa na prvky, ktoré je možné začleniť do daného predmetu.

14.a1/ Zapracovanie a aplikácia tém finančnej gramotnosti pre prvý stupeň základnej školy

Výchovno–vzdelávací proces na prvom stupni základnej školy je spravidla realizovaný jedným vyučujúcim. Implementácia finančnej gramotnosti je preto jednoduchšia. Predmety, do ktorých je možné finančnú gramotnosť priamo začleniť a uplatniť medzipredmetové vzťahy:

Prvý ročník

Matematika – Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 20

Etická výchova – Postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch

Druhý ročník

Slovenský jazyk a literatúra – Prosba – želanie, Tvorba otázok – žiadosť o informáciu, Rozhovor

Matematika – Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do sto

Prvouka - Zdroje vody, Rodina, Obec

Etická výchova – Riešenie problémov – klamstvo, kradnutie, podvádžanie, ohováranie

Tretí ročník

Slovenský jazyk a literatúra – Reklama, Diskusia – názor, Vyjadrenie vlastnej túžby, Inzerát, Porekadlo, Príslovie, Ľudové rozprávky.

Matematika – Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000, Riešenie aplikačných úloh, Riešenie úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie

Prírodoveda – Dôsledky znečistenia rôznych vodných zdrojov

Vlastiveda – Slovensko

Výtvarná výchova – Reliéf – mince

Etická výchova – Postoje a spôsobilosti medziľudských vzťahov – darovania, delenie sa

Štvrtý ročník

Slovenský jazyk a literatúra – Diskusia, Názor

Matematika – Násobenie a delenie, Sčítanie a odčítanie Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000, Riešenie aplikačných úloh, Riešenie úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie

Prírodoveda – Zdroje elektrickej energie, význam elektrickej energie pre človeka

Pracovné vyučovanie – Papier a kartón, Elektrický obvod, Zdroje elektrickej energie

Výtvarná výchova – Podnety rôznych oblastí poznávania sveta

Etická výchova – Reálne a zobrazené vzory, Rozvoj tvorivosti a iniciatívy

Informatická výchova – Informácie okolo nás – Prezentovanie výsledkov vlastnej práce, ochrana osobných údajov

Finančné vzdelávanie je možné realizovať aj v rámci ŠKD v spoločenskovednej oblasti.

14.a2/ Zapracovanie a aplikácia tém finančnej gramotnosti pre druhý stupeň základnej školy

Finančné vzdelávanie na druhom stupni základnej školy plynulo nadväzuje na finančné vzdelávanie na prvom stupni základnej školy. Predmety, do ktorých je možné finančnú gramotnosť priamo začleniť:

Slovenský jazyk a literatúra - Diskusia, Argument, E – mail, Plagát, inzerát, reklama,

Polemika, Úradný list – objednávka, reklamácia, sťažnosť, žiadosť, Poštový peňažný poukaz

Matematika – Násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 10 000, Riešenie aplikačných úloh, Riešenie úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie, Počtové výkony s desatinnými číslami, Percentá, Počtové výkony s celými číslami, Pravdepodobnosť, Riešenie lineárnych rovníc a nerovnic, Grafy

Informatika - Informácie okolo nás, Vyhľadávanie informácií – komunikácia prostredníctvom IKT, Počítačová kriminalita, Legálnosť programov, Autorské práva

Fyzika – Iné zdroje energie

Technika – Tvorba rozpočtu, Hospodárenie s financiami, Nákupy

Dejepis – Peniaze, Banské mestá

Geografia – Austrália, Amerika, Afrika, Ázia, Slovensko – zameranie sa na bohatstvo a chudobu, rozdiely medzi regiónmi, Európska únia

Občianska náuka – Moja škola, Štát a právo, Trestné právo, Ekonomický život spoločnosti, Firemný veľtrh,

Etická výchova – Ekonomické hodnoty a etika, Pozitívne vzory správania, Masmediálne vplyvy, Dobré meno a pravda ako etické hodnoty, Reklama

Finančné vzdelávanie je možné realizovať aj v rámci Centra voľného času Slniečko, v rámci krúžkovej činnosti alebo spoluprácou s inými vzdelávacími inštitúciami, vzdelávaním žiakov alebo pedagogických zamestnancov.

Projektové vzdelávanie Detský podnikateľský veľtrh, ktorý bol vyvrcholením projektu Moja trieda, môj tím v spolupráci s organizáciou Kids Chamber of Crafts and Commerce výroba výrobkov, príprava rozpočtu, vytvorenie podnikateľského plánu, výroba obalov a reklama, predaj vlastných výrobkov na veľtrhu.

Školský projekt **Firemný veľtrh** a príprava vlastnej firmy v rámci občianskej náuky.

Pedagógovia absolvovali vzdelávanie v roku 2021/2022 finančnej gramotnosti v rámci programu Slovenskej sporiteľne FinQ. V roku 2022 a 2023 sme sa zúčastnili testovania o aktuálnej dosiahnutej úrovni kompetencií žiakov v kontexte finančnej a občianskej kultúry. Zisťovali úroveň ich komunikačných, matematických, kognitívnych spôsobilostí, ako aj ich spôsobilosť správne posudzovať a rozhodovať sa. V rámci programu FinQ žiaci, ako aj učitelia budú získavať tieto informácie a vzdelávať každý školský rok.

II. Vnútrotný systém kontroly a hodnotenia

1. Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Cieľom **hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole** je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami. Hodnotenie a klasifikácia žiakov sa uskutočňuje podľa: aktuálnych metodických pokynov na hodnotenie žiakov základnej školy.

Podklady na hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov a správania žiaka získava učiteľ najmä týmito metódami, formami a prostriedkami:

- a) sústavným diagnostickým pozorovaním žiaka,
- b) sústavným sledovaním výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie,
- c) rôznymi druhmi skúšok :

- písomné zisťujú a poskytujú informácie o kvalite vedomostí a zručností, o úrovni pochopenia učiva, miere samostatného myslenia žiaka, jeho schopnosti koncentrovať sa, zručnosti organizovať svoju myšlienkovú činnosť. Zároveň poskytujú obraz o tvorivosti, dôslednosti a presnosti žiaka,

- ústne- zisťujú a poskytujú informácie o osvojení si faktov, štruktúry javov, schopnosti vytváraní súvislostí, porovnávaní javov, hľadani podobného či rozdielneho; zároveň informujú o presnosti a správnosti vyjadrovania, formulovaní myšlienok; podávajú obraz i schopnosti verejne vystupovať;

- grafické, praktické, pohybové skúšky a didaktickými testami;

- d) uplatňuje aj metódy menej riadené: referáty, denníky, sebahodnotiace listy, dotazníky, pozorovania, portfóliá - súbor prác žiaka, ktoré vypovedajú o jeho výkone,
- e) analýzou výsledkov rôznych činností žiaka,
- f) konzultáciami s ostatnými pedagogickými zamestnancami a podľa potreby s odbornými zamestnancami zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, všeobecného lekára pre deti a dorast, najmä u žiaka s trvalejšími psychickými a zdravotnými ťažkosťami a poruchami,
- g) rozhovormi so žiakom a so zákonným zástupcom žiaka.

Žiak je z predmetov skúšaný ústne, písomne alebo prakticky najmenej dvakrát v polročnom hodnotiacom období.

Učiteľ oznamuje žiakovi výsledok každého hodnotenia a posúdi klady a nedostatky hodnotených prejavov a výkonov. Po ústnom skúšaní učiteľ oznámi žiakovi výsledok ihneď. Výsledky hodnotenia písomných a grafických prác a praktických činností oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 10 dní.

Písomné práce a ďalšie druhy skúšok rozvrhne učiteľ rovnomerne na celý školský rok. Pravidelným rozvrhnutím hodnotiacich činností zabráni preťažovaniu žiaka. Písomné práce archivuje do konca príslušného školského roka.

O spôsobe hodnotenia jednotlivých vyučovacích predmetov rozhodne riaditeľ školy (ďalej len „riaditeľ“) po prerokovaní v pedagogickej rade.

Základné informácie o výsledkoch vzdelávania každého žiaka si priebežne počas školského roku môžu rodičia vyhľadať na internetovej žiackej knižke v rámci EDUPAGE.

V procese hodnotenia uplatňujeme primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektuje práva dieťaťa a humánne sa správa voči žiakovi. Predmetom hodnotenia vo výchovno-vzdelávacom procese sú najmä učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol vo vyučovacích predmetoch v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, osvojené kľúčové kompetencie, ako aj usilovnosť, osobnostný rast, rešpektovanie práv iných osôb, ochota spolupracovať a správanie žiaka podľa školského poriadku. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

Sústredíme sa na slovné hodnotenie, ktoré je jemné a láskavé. Dbáme na to, aby sme nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných, chyby vnímame ako prostriedok učenia.

Hodnotením usmerňujeme žiakov k lepším a vyšším výkonom, poskytujeme mu spätnú väzbu. Odlišujeme hodnotenie spôsobilostí od hodnotenia správania.

Pri hodnotení žiaka sa posudzujú získané kompetencie v súlade s učebnými osnovami a schopnosť ich využívať v oblastiach:

- a) komunikačných schopností, najmä ústne a písomné spôsobilosti,
- b) čitateľskej gramotnosti,
- c) jazykových schopností v štátnom jazyku, v materinskom jazyku, v cudzích jazykoch,
- d) digitálnych kompetencií,
- e) matematickej gramotnosti a prírodných vied,
- f) sociálnych kompetencií,
- g) multikultúrnych kompetencií,
- h) manuálnych zručností a ich využití v praktických cvičeniach,
- i) umeleckých a psychomotorických schopností,
- j) analýzy problémov a schopnosti ich riešenia,
- k) osobnostných vlastností ako porozumenie, znášanlivosť, tolerancia, priateľstvo,
- l) kontrolovania a regulovania svojho správania, ochrany svojho zdravia a životného prostredia a etických princípov.

Zásady hodnotenia:

- Hodnotenie žiaka je nevyhnutná súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu, ktorá má informatívnu, korekčnú a motivačnú funkciu.
- Vykonáva sa podľa úrovne dosiahnutých výsledkov vo vyučovacom predmete
- Cieľom a základom každého hodnotenia je poskytnúť žiakovi spätnú väzbu (čo sa naučil, čo zvládol, v čom sa zlepšil, kde sa pomýlil) a ukázať cestu nápravy a zlepšenia (ako postupovať ďalej).
- Hodnotenie je pozitívnym vyjadrením (hodnotíme, čo žiak vie - nie, čo nevie). Je dôležité uvedomenie, že pri hodnotení sa nehodnotí osoba žiaka, ale konkrétny overovaný problém, posun.
- Pri hodnotení sa sústredíme na individuálny pokrok, oceňujeme snahu (každé dieťa vyniká v inej oblasti). Pri hodnotení zohľadňujeme objektívne špecifiká pri učení.
- Žiak má právo dozvedieť sa spôsob a výsledok hodnotenia.
- Žiak sa v procese výchovy a vzdelávania hodnotí priebežne a súhrnne:
- **priebežné hodnotenie** sa uskutočňuje pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka na vyučovacích hodinách a má hlavne motivačný charakter;
- učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť,
 - Podkladom pre priebežné hodnotenie vyučovacieho predmetu sú:
 - ústne odpovede,
 - písomné práce, didaktické testy, grafické práce, praktické práce, pohybové činnosti,

-posúdenie prejavov žiaka.

Priebežné hodnotenie sa vykonáva formou klasifikácie a formou slovného hodnotenia.

- **súhrnné hodnotenie** žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa uskutočňuje na konci prvého polroka a druhého polroka v školskom roku a má čo najobjektívnejšie zhodnotiť úroveň jeho vedomostí, zručností a návykov v danom vyučovacom predmete.
- Sebahodnotenie žiakov má niekoľko foriem. Prebieha priebežne počas vyučovania (ako ústne zhrnutie, čo žiak získal počas vyučovacieho dňa, ako sa mu darilo...). Žiaci sú vedení k sebahodnoteniu už od prvého ročníka. S hodnotením a sebahodnotením sa stretávajú aj pri vypracovávaní rôznych pracovných listov. Ich súčasťou je sebahodnotiacia časť, kde žiak formou značiek (emotikonov), odpoveďami na otázky vyjadruje spätnú väzbu.

Hodnotenie podľa úrovne dosiahnutých výsledkov vo vyučovacom predmete

Priebežné hodnotenie sa vykonáva formou klasifikácie a formou slovného hodnotenia.

Súhrnné hodnotenie vo vyučovacom predmete v základnej škole sa vykonáva formou klasifikácie, kombinácie klasifikácie a slovného hodnotenia, formou slovného hodnotenia v ročníkoch 1.-5.

Súhrnné hodnotenie vo vyučovacom predmete v šiestom až deviatom ročníku základnej školy a v strednej škole sa vykonáva formou klasifikácie alebo kombinácie klasifikácie a slovného hodnotenia.

Hodnotenie vykonané formou klasifikácie sa vyjadruje v jednotlivých vyučovacích predmetoch **klasifikačnými stupňami:**

- 1 – výborný
- 2 – chválitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatočný
- 5 – nedostatočný.

- **Žiaci 1. ročníka** sú na vysvedčení v prvom a v druhom polroku v predmetoch SJL, MAT, PVO, ANJ, TSV, HUV a VYV hodnotení formou slovného hodnotenia v súlade s Metodickým pokynom č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, novelou školského zákona č. 415/2021 Z. z.,
Slovné hodnotenie: hodnotenie žiaka opisom toho, ako žiak plnil ciele vzdelávania vo vyučovacom predmete.
- **Žiaci 1. až 4. ročníka** na vysvedčení v prvom a v druhom polroku v predmetoch NBV a ETV nie sú hodnotení formou klasifikácie klasifikačným stupňom v súlade s Metodickým pokynom č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, a na vysvedčení sa uvádza:
 - a) "aktívne absolvoval", ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu aktívne zúčastňoval, aabs
 - b) "absolvoval", ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu ospravedlnene nezúčastňoval alebo bol prítomný a zo závažných dôvodov nepracoval, abs alebo
 - c) "neabsolvoval", ak žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu nepracoval alebo sa neospravedlnene vyučovania nezúčastňoval.

Žiaci 2.-4. ročníka vo všetkých predmetoch okrem NBV a ETV sú pri súhrnnom hodnotení hodnotení formou klasifikácie **klasifikačným stupňom.**

Žiaci 5.-9.ročníka sú vo všetkých predmetoch pri súhrnnom hodnotení hodnotení formou klasifikácie **klasifikačným** stupňom,

- okrem NBV a ETV, kde žiaci nie sú hodnotení klasifikačným stupňom a na vysvedčení sa uvádza:
- aktívne absolvoval, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu aktívne zúčastňoval, (skratka aabs)
- absolvoval, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu ospravedlnene nezúčastňoval alebo bol prítomný a zo závažných dôvodov nepracoval (skratka abs), alebo
- neabsolvoval, ak žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu nepracoval alebo sa neospravedlnene vyučovania nezúčastňoval (skratka neabs).

Celkové hodnotenie žiakov 2. až 9. ročníka na konci prvého polroka a druhého polroka na vysvedčení vyjadruje výsledky jeho hodnotenia vo vyučovacích predmetoch a hodnotenie jeho správania

Celkové hodnotenie žiaka sa na konci prvého polroka a druhého polroka na vysvedčení vyjadruje takto: prospel (a) s vyznamenaním

- prospel (a) veľmi dobre
- prospel (a)
- neprospel(a).

Správanie žiaka sa klasifikuje týmito stupňami:

- 1 - veľmi dobré
- 2 - uspokojivé
- 3 - menej uspokojivé
- 4 – neuspokojivé.

- **Žiak prospel s vyznamenaním**, ak
v žiadnom vyučovacom predmete nemá stupeň klasifikácie horší ako chválitebný, priemerný stupeň klasifikácie z vyučovacích predmetov nemá horší ako 1,5 a jeho správanie je hodnotené ako „veľmi dobré“
Žiak prospel veľmi dobre, ak
v žiadnom vyučovacom predmete nemá stupeň klasifikácie horší ako dobrý, priemerný stupeň klasifikácie z vyučovacích predmetov nemá horší ako 2,0 a jeho správanie je hodnotené ako „veľmi dobré“
- **Žiak prospel**,
v žiadnom vyučovacom predmete hodnotenom formou klasifikácie nemá stupeň klasifikácie nedostatočný,
- pri kombinovanom hodnotení vo všetkých vyučovacích predmetoch hodnotených formou slovného hodnotenia splnil ciele vzdelávania v danom predmete, v žiadnom vyučovacom predmete hodnotenom formou klasifikácie nemá stupeň klasifikácie nedostatočný,
- pri slovnom hodnotení vo všetkých vyučovacích predmetoch hodnotených formou slovného hodnotenia splnil ciele vzdelávania v danom predmete a/alebo
- v niektorom vyučovacom predmete má hodnotenie „aktívne absolvoval“ alebo „absolvoval“
Žiak neprospel,
ak z niektorého vyučovacieho predmetu neprospel.

Žiak z vyučovacieho predmetu neprospel:

- ak je hodnotený klasifikačným stupňom nedostatočný,
- nesplnil ciele vzdelávania vo vyučovacom predmete,
- neabsolvoval vyučovací predmet.

Žiak, ktorý na konci druhého polroka neprospeš z viac ako dvoch vyučovacích predmetov, alebo ktorý po komisionálnej skúške z vyučovacieho predmetu neprospeš, opakuje ročník počas plnenia povinnej školskej dochádzky.

Ročník opakuje aj žiak, ktorého nebolo možné zo závažných zdravotných dôvodov hodnotiť ani v náhradnom termíne.

- Žiak, ktorý ukončí štvrtý ročník, získa primárne vzdelanie. Takémuto žiakovi sa na konci školského roka na vysvedčení v doložke vypíše text: "Žiak /žiačka získal /a primárne vzdelanie".
- Žiak, ktorý ukončil úspešným absolvovaním posledného ročníka - 9. ročníka vzdelávacieho programu pre druhý stupeň základnej školy získa nižšie stredné vzdelanie.

2. Hodnotenie pedagogických zamestnancov

Kritéria hodnotenia pedagogického a odborného zamestnanca na našej škole sa delia do nasledovných oblastí :

1. Riadenie výchovno-vyučovacieho procesu

Plánovanie a projektovanie edukačného procesu

Využívanie inovatívnych metód a foriem vyučovania

Vytváranie dobrých učebných podmienok pre žiakov vo vyučovacom procese

2. Pracovné správanie

Samostatnosť, zodpovednosť, dodržiavanie termínov v plnení úloh, dodržiavanie stanovených pravidiel

Práca v tíme, iniciatíva, komunikácia s kolegami, ovplyvňovanie pracovnej klímy

3. Mimoškolské a mimovyučovacie aktivity

Práca v rôznych funkciách potrebných pre činnosť školy-vedenie PK, MZ, zbierky, sklady , učebne

Vedenie pedagogickej dokumentácie

Aktivity so žiakmi nad rámec povinného vyučovania

Práca triedneho učiteľa

4. Sebarozvoj

Plánovanie a realizácia svojho profesijného rastu a sebarozvoja

Kritéria hodnotenia sú samostatne rozpracované vrátane zásad odmeňovania. Základným pojmom, z ktorého vychádzame pri hodnotení je pracovný výkon.

Hodnotenie je zabezpečované formou:

- pozorovania (hospitácie)
- rozhovoru
- výsledkov žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, žiacke súťaže, didaktické testy zadané naraz vo všetkých paralelných triedach, úspešnosť prijatia žiakov na vyšší stupeň školy a pod)
- sledovania pokroku žiakov vo výsledkoch pod vedením učiteľa
- prezentácie školy na verejnosti – publikačná a lektorská činnosť
- hodnotenia výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod.
- hodnotenia výsledkov jeho pracovnej činnosti, najmä
- plnenie cieľov obsiahnutých v učebných osnovách školského vzdelávacieho programu,
- motiváciu žiakov k učeniu,
- vytváranie podmienok na dosahovanie primeraných výchovno-vzdelávacích výsledkov žiakov,

- rozvíjanie kľúčových kompetencií u žiakov, napríklad vyššej úrovne poznávania žiakov, logického myslenia, kritického myslenia, analytického myslenia a tvorivosti,
- rozvíjanie personálnych zručností žiakov, napríklad samostatnosť, zodpovednosť, sebahodnotenie, sebaúctu,
- rozvíjanie sociálnych zručností žiakov, napríklad spoluprácu, empatiu, komunikáciu a spravodlivosť,
- kvality vykonávania jeho pracovnej činnosti
- miery osvojenia si a využívanie profesijných kompetencií PZ alebo OZ
- hodnotenia pedagogických a odborných zamestnancov manažmentom školy
- vzájomného hodnotenia učiteľov (čo si vyžaduje aj vzájomné hospitácie a „otvorené hodiny“)
- hodnotenia učiteľov rodičmi a žiakmi.

3. Hodnotenie školy

Autoevalvácia alebo sebahodnotenie školy je hodnotiaci proces, hlavným cieľom ktorého je dopad výsledkov tohoto procesu na ďalšie skvalitňovanie práce školy. Kvalitné hodnotenie je základom práce v akomkoľvek obore, ale len vtedy, ak dokážeme odpovedať na základné otázky:

- Čo hodnotíme?
- Prečo hodnotíme?
- Čo sa chceme dozvedieť?
- Aké hodnotenie ovplyvní našu ďalšiu činnosť?

Autoevalvácia nie je samoučelný proces, ale má poskytovať kvalitnú a čo najobjektívnejšiu spätnú väzbu. Aby tomu tak skutočne bolo, je potrebné dodržiavať tieto zásady:

- Naučiť sa uvedomovať si nedostatky, pripustiť si, že vôbec nejaké máme
- Odhalenie a pomenovanie príčin – prečo je tomu tak
- Zvolenie nových, účinnejších postupov, t. j. náprava

Cieľom hodnotenia je, aby žiaci a ich rodičia získali dostatočné a hodnoverné informácie o tom, ako zvládajú požiadavky na ne kladené. A preto, aby aj verejnosť vedela, ako škola dosahuje ciele, ktoré sú na žiakov kladené v ŠVP.

Dôraz je kladený na dve veci:

- konštatovanie úrovne stavu,
- zisťovanie súvislostí a okolností, ktoré výsledný stav ovplyvňujú.

Vlastné hodnotenie školy je zamerané na:

- Ciele, ktoré si škola stanovila, najmä v koncepčnom zámere rozvoja školy a v školskom vzdelávacom programe, ich reálnosť a stupeň dôležitosti.
- Posúdenie ako škola spĺňa ciele, ktoré sú v Štátnom vzdelávacom programe.
- Oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky a oblasti, v ktorých škola dosahuje slabšie výsledky, včítane návrhov a opatrení.

Oblasť	Ciele a kritéria
Koncepcia školy	Školský vzdelávací program
Podmienky vzdelávania	Úroveň riadenia školy
	Priestorové a materiálne podmienky
	Personálne podmienky

	Finančné a hmotné zdroje
	Klíma školy (vplyv vzájomných vzťahov školy, žiakov, rodičov a ďalších osôb na vzdelávaní)
Priebeh vzdelávania	Učitelia – kvalita výučby, plnenie ŠkVP
Výsledky vzdelávania	Žiaci – stupeň zvládnutia kľúčových kompetencií, výstupov ŠkVP

Pravidelne monitorujeme :

- Podmienky na vzdelanie
- Spokojnosť s vedením školy a učiteľmi
- Prostredie – klíma školy
- Priebeh vzdelávania – vyučovací proces - metódy a formy vyučovania
- Úroveň podpory žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- Výsledky vzdelávania
- Riadenie školy
- Úroveň výsledkov práce školy

Kritériom pre nás je:

- Spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov
- Kvalita výsledkov

Nástroje evalvácie

Neexistuje žiadny univerzálny autoevalvačný nástroj. Výsledné sebahodnotenie školy je vždy mozaikovým obrazom, t. j. výsledkom pohľadov z mnohých uhlov, výsledkom použitia mnohých nástrojov. Tu uvádzame ich zoznam (výpočet nemusí byť úplný a nie je uzatvorený):

1. Pozorovanie, evidencia pozorovaných javov (zber dát), analýza hodnotiacej správy školy, zápisnice z pedagogických rád, výsledky súťaží, olympiád
2. Hodnotenie a klasifikácia žiakov, sebahodnotenie žiakov
3. Pridaná hodnota
4. Dotazníky, ankety (prieskum)
5. Testy (vlastné, vonkajšie) – porovnávacie, overovacie, vedomostné
6. SWOT analýza
7. Hospitácie
8. Autoevalvácia učiteľov
9. Vonkajšia evalvácia
10. Rozbory žiackych prác, činností
11. Rozbory skúšok (prijímacie)
12. Diskusie, panelová diskusia, porady, rozhovory
13. Stanovovanie a hodnotenie plnenie plánov (napr. ročný plán)
14. Rozbor školskej dokumentácie (napr. zápisy v ŽK, TVVP, ...)
15. Pedagogická tvorivosť (portfólio učiteľov, metodické materiály, učebnice, projekty, granty...)
16. Ďalšie vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov
17. Spolupráca so žiackym parlamentom
18. Úspechy v súťažiach
19. Ponuka záujmovej činnosti
20. Akcie pre verejnosť- Dielňa –Workshop učiteľa, rodičia, žiaci

21. Projektívne metódy

22. Spätná väzba

-vnútornú spätnú väzbu - smerom k žiakom (aby žiaci vedeli, či to čo robia, robia správne)

-vonkajšiu spätnú väzbu - smerom k učiteľovi, aby učiteľ vedel, či žiaci robia to, čo robiť majú, či to robia správne.

Časový plán autoevalvácie

Časový plán je vlastne prepojením všetkých prvkov autoevalvácie – oblastí, cieľov a kritérií do časového harmonogramu. Tento časový plán sa bude meniť pre každý školský rok.

Časový plán autoevalvácie

Oblasť	Ciele a kritéria	Nástroje	Termín
Koncepcia školy	Vyhovuje ŠkVP ako strategický materiál? Je v súlade so ŠVP? Zmeny, úpravy?	Pozorovanie, evidencia pozorovaných javov, hospitácie, vonkajšia evalvácia rozhovory, Prípadná vonkajšia evalvácia	Priebežne Škola neovplyvní
Podmienky vzdelávania	Klíma školy, úroveň riadenia	Dotazník pri zápise do 1. triedy Spolupráca so žiackym parlamentom Vyhodnotenie najlepších žiakov Hospitácie Akcie pre verejnosť	január, vyhodnotenie – január, jún január, jún Priebežne Priebežne podľa plánu školy
	Priestorové a materiálne podmienky	ako sa podarilo vykryť materiálne požiadavky a plniť plán rozvoja školy Previerka BOZP učební	a) január b) júl (február - jún október
	Personálne podmienky	Odbornosť a kvalifikovanosť učiteľov Zaistenie školského roka vzhľadom k obmenám pracovníkov	September
	Finančné a hmotné zdroje	Možnosti školy vzhľadom k rozpočtu Prínos doplnkovej činnosti Granty	Po obdržaní rozpočtu (marec) september - december január - jún za šk. rok
Priebeh vzdelávania	Učitelia - kvalita výučby, naplňovanie ŠkVP	Hospitácie, vrátane autoevalvačnej reflexie – dotazník Pedagogická tvorivosť (metod. materiály, projekty...)	Priebežne Priebežne Jún - súhrne za šk. rok Priebežne

Oblasť	Ciele a kritéria	Nástroje	Termín
		Tematické výchovno - vzdelávacie plány – kvalita plánovania	september
Výsledky vzdelávania	Žiaci - Naplňovanie kľúčových kompetencií, zvládanie výstupov ŠkVP	Hospitácie Medzinárodné testovania Testovanie 9, T5 Výsledky prijímacieho konania Záverečné testy za 1. a 2. polrok Záverečné projekty Vyhodnotenie súťaží	Priebežne máj - jún február – marec, máj február, jún jún jún

III. Školský učebný plán, vzdelávacie oblasti

Škola založila svoj školský vzdelávací program na tradičnom zameraní na vyučovanie cudzích jazykov. Mnohoročné skúsenosti s vyučovaním jazykov viedli k vypracovaniu vlastného know-how. Komplexný spôsob výučby jazykov je každoročne vysoko hodnotený študentmi, ktorí absolvujú na škole pedagogickú prax, školskými odborníkmi, rodičmi, absolventmi školy a jeho dôkazom sú vynikajúce výsledky žiakov 9. ročníkov na prijímacích skúškach na gymnáziá a stredné odborné školy.

Rozvoj jazykových kompetencií je pre našu školu prioritný nielen z historického zamerania školy, ale i v dôsledku požiadavky nutnosti posilnenia jazykového vzdelávania stanoveného Európskou úniou v Lisabonskom procese, aby každý občan Európy bol schopný komunikovať okrem materinského jazyka aspoň v dvoch ďalších cudzích jazykoch.

V priebehu jazykového vzdelávania si žiaci uvedomujú i kultúrnu hodnotu svojho národa a budujú si vzťah k ostatným kultúram. Štúdium cudzích jazykov chápeme ako jeden z kľúčových rozmerov vzdelávania, kultúry, občianstva a zamestnanosti na trhu práce.

Dôležitým faktorom je i zachovanie vysokého štandardu školy nielen v oblasti jazykovej výučby, ale i v poskytnutí príležitosti intenzívneho rozvoja schopností nadaných detí v zmysle stanovených kompetencií vo všetkých vzdelávacích oblastiach.

Kvalitatívny nástroj predstavuje vyučovanie jazykov v rannom veku, 1. cudzí jazyk anglický od 1. ročníka s dvojhodinovou dotáciou. V 2. ročníku je dvojhodinová dotácia, v 3. a 4. ročníku sú týždenné dotácie cudzieho jazyka trojhodinové. V 5. až 9. ročníku sú trojhodinové dotácie v prvom cudzom jazyku. Ďalší cudzí jazyk, NEJ, FRJ alebo RUJ – zaraďujeme už od 4. ročníka 1 hodina týždenne, NEJ, FRJ alebo RUJ – už od 5.ročníka s trojhodinovou týždennou dotáciou. V 8. ročníku majú žiaci možnosť výberu tretieho cudzieho jazyka- taliansky jazyk.

Školský učebný plán pre I. stupeň

Vzdelávacia oblasť	Vyučovaci predmet	Skratky	1.roč.	2.roč.	3.roč.	4.roč	Spolu 1.- 4. ročník	
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	SJL	9	8	7 + 2	7	31	2
	Cudzí jazyk Anglický jazyk	ANJ	2	2	3	3	6	4
	Francúzsky jazyk	FRJ						
	Nemecký jazyk	NEJ				1		1
	Ruský jazyk	RUJ						
Matematika a práca s informáciami	Matematika	MAT	4	4	4	4	16	
	Informatika	INF		1	1	1	2	1
Človek a príroda	Prvouka	PVO	1	2			3	
	Prírodoveda	PDA			1	2	3	
Človek a spoločnosť	Vlastiveda	VLA			1	2	3	
Človek a hodnoty	Etická výchova / Náboženská výchova	ETV/NBV	1	1	1	1	4	
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	PVC			1	1	2	
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	VYV	2	2	1	1	6	
	Hudobná výchova	HUV	1	1	1	1	4	
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	TSV	2	2	2	2	8	
Základ			20	20	23	25	88	
Voliteľné (disponibilné) hodiny			2	3	2	1		8
ŠVP + ŠkVP 1. - 4. ročník			22	23	25	26	96	
Počet hodín spolu 1.- 4. ročník	96							

Školský vzdelávací program

Školský učebný plán – Nižšie stredné vzdelávanie
Štátny vzdelávací program + Školský vzdelávací program

Vzdelávaci a oblasť	Predmet/ročník	Skratky	5.			6.			7.			8.			9.			Počet povinných hodín staré	Povinné hodiny	Voliteľné hodiny	SPOLU UP-2023/24		
			Pov.	Voľ.	Spolu	Pov.	Voľ.	Spolu	Pov.	Voľ.	Spolu	Pov.	Voľ.	Spolu	Pov.	Voľ.	Spolu						
Jazyk a komunikácia	SJ a Lit.	SJL	5		5	5		5	4		4	5		5		5	5		5	24		24	
	1. CJ	ANJ	3		3	3		3	3		3	3		3		3	3		3	15	0	15	
	2. CJ	NEJ,FRJ,RUJ		3	3		3	3		3	3		3	3		3	3		3		15	15	
Matematika a práca s informáciami	Matematika	MAT	4		4	4	1	5	4	1	5	5		5		4	2	6		21	4	25	
	Informatika	INF	1		1	1		1	1		1	1		1						4		4	
Človek a Príroda	Fyzika	FYZ				1		1	2		2	2		2		1		1		6	0	6	
	Chémia	CHE							2		2	2		2		1		1		5	0	5	
	Biológia	BIO	2		2	1		1	2		2	1		1		1		1		7	0	7	
Človek a Spoločnosť	Dejepis	DEJ	1		1	1		1	1		1	1		1		2		2		6	0	6	
	Geografia	GEG	2		2	1		1	1		1	1		1		1		1		6	0	6	
	Občianska náuka	OBN				1		1	1		1	1		1		1		1		4	0	4	
Človek a hodnoty	Et.vých./ Náb. vých.	ETV/NBV	1		1	1		1	1		1	1		1		1		1		5	0	5	
Človek a svet práce	Technika	THD	1		1	1		1	1		1	1		1		1		1		5	0	5	
Umenie a Kultúra	Výtvarná výchova	VYV	2		2	2		2	0		0	0		0		1		1		5	0	5	
	Hudobná výchova	HUV	1		1	1		1	1		1	1		1						4	0	4	
Zdravie a pohyb	Teles.a šport.vých.	TSV	2		2	2		2	2		2	2		2		2		2		10		10	
povinná časť podľa ŠVP			25	3	28	25	4	29	26	4	30	27	3	30		24	5	29					
Spolu povinná časť			25	3	28	25	4	29	26	4	30	27	3	30		24	5	29		127	19	146	

Vzdelávacie oblasti a predmety pre 1. stupeň JAZYK A KOMUNIKÁCIA	SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA CUDZÍ JAZYK
MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	MATEMATIKA INFORMATIKA
ČLOVEK A PRÍRODA	PRVOUKA, PRÍRODOVEDA
ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ	VLASTIVEDA, PRVOUKA
ČLOVEK A HODNOTY	ETICKÁ VÝCHOVA / NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA
ČLOVEK A SVET PRÁCE	PRACOVNÉ VYUČOVANIE
UMENIE A KULTÚRA	HUDOBNÁ VÝCHOVA VÝTVARNÁ VÝCHOVA
ZDRAVIE A POHYB	TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA

Vzdelávacie oblasti a predmety pre 2. stupeň JAZYK A KOMUNIKÁCIA	SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA PRVÝ CUDZÍ JAZYK , DRUHÝ CUDZÍ JAZYK
MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	MATEMATIKA INFORMATIKA
ČLOVEK A PRÍRODA	FYZIKA CHÉMIA BIOLÓGIA
ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ	DEJEPIS GEOGRAFIA OBČIANSKA NÁUKA
ČLOVEK A HODNOTY	ETICKÁ VÝCHOVA / NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA
ČLOVEK A SVET PRÁCE	TECHNIKA
UMENIE A KULTÚRA	HUDOBNÁ VÝCHOVA VÝTVARNÁ VÝCHOVA
ZDRAVIE A POHYB	TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA

Ciele vzdelávacích oblastí sú totožné so Štátnym vzdelávacím programom.

Vzdelávacie štandardy obsahujú súbor požiadaviek na osvojenie si vedomostí, zručností a schopností, ktoré majú žiaci získať, aby mohli pokračovať vo vzdelávaní v nadväzujúcej časti vzdelávacieho programu alebo aby im mohol byť priznaný stupeň vzdelania.

Na ich základe si škola vo svojom školskom vzdelávacom programe vypracoval učebné osnovy, ktoré vymedzujú výchovno-vzdelávacie ciele, obsah a rozsah vyučovania jednotlivých vyučovacích predmetov podľa učebného plánu školy.

Škola pri tvorbe učebných osnov dodržiava zásadu veku primeranosti a zásadu logickej nadväznosti obsahu vzdelávania. Učebnými osnovami povinného vyučovacieho predmetu, ktorého časová dotácia sa v učebnom pláne nezvyšuje alebo sa zvyšuje bez rozšírenia obsahu, môžu byť vzdelávacie štandardy. Tieto požiadavky sú formulované ako kompetencie, ktorých súčasťou sú vedomosti, spôsobilosti, zručnosti, postoje a hodnoty v kontexte vymedzeného obsahu vzdelávania. Obsahujú štruktúru učebných cieľov, výkonové požiadavky a vymedzený rámcový učebný obsah. Vzdelávacie štandardy je nevyhnutné chápať ako základné východisko k mnohostranne chápanej výučbe, preto výučbu nemožno redukovať len na ich mechanické plnenie. Predstavujú dôležitý podklad na realizáciu osobného plánovania, tvorby špecifickej stratégie a taktiky na výučbu jednotlivých predmetov, pričom je nevyhnutná kognitívna pestrosť a vytváranie panorámy myšlienkových možností žiakov. Z hľadiska vymedzeného učebného obsahu je kľúčovým prvkom uvedomovanie si pojmov, vzťahov medzi nimi. Následne je žiaduce tieto pojmy a vzťahy medzi nimi spolu s funkčnými faktami

názorne zobrazovať do pamäťových myšlienkových máp, ktoré sa potom stávajú základným prostriedkom efektívnejšieho upevňovania a systematizácie nadobudnutých kompetencií žiakov.

Vzdelávací štandard treba chápať v tom zmysle, že žiak nemá byť pasívnym aktérom výučby a konzumentom hotových poznatkov, ktoré si má len zapamätať a následne zreprodukovať, ale aj vytvárať ich v aktívnej činnosti.

Učebné osnovy tvoria samostatnú časť školského vzdelávacieho programu.

1. Poznámky

1. Trieda sa môže deliť v každom predmete na skupiny.
2. Vyučovacia hodina má 45-minút v tomto rozdelení učebného plánu, poobedňajšie vyučovanie hodina trvá 40 minút.
3. V rámci projektového vyučovania sa môžu vytvárať bloky predmetov.
4. Cudzie jazyky - anglický, nemecký, francúzsky, ruský, taliansky sa vyučujú v skupinách, skupina do 17 žiakov.
5. V 1. ročníku 1 hodinu slovenského jazyka a literatúry vyučujeme v 22,5- minútových blokoch a triedy delíme na skupiny.
6. Anglický jazyk v 1. ročníku vyučujeme v 22,5-minútových blokoch a triedy delíme na skupiny do 17 žiakov.
7. Predmet etická výchova- spájame žiakov z rôznych tried, a vytvárame skupiny s najvyšším počtom žiakov do 20.
8. Na predmete náboženská výchova spájame žiakov z rôznych tried a vytvárame skupiny s najvyšším počtom žiakov do 20.
9. Pracovné vyučovanie: možno vyučovať v dvojhodinových celkoch každý druhý týždeň.
10. Predmet výtvarná výchova možno vyučovať v dvojhodinových celkoch každý druhý týždeň.
11. Pri vyučovaní informatiky od 2. ročníka delíme triedu na skupiny tak, aby pri jednom počítači sedel jeden žiak.
12. Na vyučovanie predmetov technika, cudzí jazyk, informatika a na laboratórne práce sa žiaci delia na skupiny s najvyšším počtom žiakov 17.
13. Telesná a športová výchova na 2. stupni sa delí na skupinu chlapcov a dievčat jedného ročníka. Najvyšší počet žiakov v skupine je 25.
14. Ak počet žiakov v skupine klesne pod 12, možno do skupín spájať aj žiakov rozličných ročníkov. Ak si žiak vyberie predmet, navštevuje ho bez zmeny počas celého školského roka.
15. Vyučovací predmet pre príslušný ročník, ktorý sa podľa učebného plánu základnej školy vyučuje jednu hodinu týždenne, možno do rozvrhu hodín zaradiť
 - a) počas celého školského roka,
 - b) len v prvom polroku alebo v druhom polroku školského roka.
16. Výtvarnú výchovu zo 7. a 8. ročníka sme presunuli do 5. a 6. ročníka.
17. Výchovno-vzdelávaciu činnosť v základnej škole môžeme organizovať aj formou výletov, exkurzií, projektov, seminárov, vyučovacích blokov alebo kurzov.
18. Taliansky jazyk v 8. ročníku v školskom roku 2023/2024 vyučujeme formou jazykového krúžku.
19. V školskom roku 2023/2024 upravený čas vyučovacej hodiny a obedňajšej prestávky:
 - 6.A - VYV dĺžka hodiny 90 minút, prestávka na obed trvá 40 minút 1 krát v týždni
 - 6.B - ANJ dĺžka hodiny 40 minút, prestávka na obed trvá 35 minút 1 krát v týždni
 - 6.C - VYV dĺžka hodiny 40 minút, prestávka na obed trvá 35 minút 1 krát v týždni

2. Organizácia výchovno-vzdelávacieho procesu

Najvyšší počet žiakov v triede základnej školy je:

- 25 žiakov v triede prvého ročníka až štvrtého ročníka,
- 29 žiakov v triede piateho až deviateho ročníka.

Vyučovanie sa začína o 8.00 hod.

Počet vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch a predmetoch ustanovujú učebné plány školského vzdelávacieho programu.

Proces výchovy a vzdelávania v škole sa uskutočňuje podľa rozvrhu hodín. Rozvrh hodín je zverejnený v každej triede. Vyučovacia hodina trvá 45 minút. V rámci integrovaného a projektového vyučovania je možné vytvárať bloky.

od 8.00 do 8.45	1. hodina
od 8.45 do 8.55	prestávka
od 8.55 do 9.40	2. hodina
od 9.40 do 10.00	veľká prestávka 20 minút
od 10.00 do 10.45	3. hodina
od 10.45 do 10.55	prestávka
od 10.55 do 11.40	4. hodina
od 11.40 do 11.50	prestávka
od 11.50 do 12.35	5. hodina
od 12.35 do 12.45	prestávka
od 12.45 do 13.30	6. hodina
od 13.30 do 14.00	obedňajšia prestávka 30 minút
od 14.00 do 14.40	7. hodina

Obedňajšia prestávka pre žiakov 1. a 2. ročníka začína najneskôr po 5. vyučovacej hodine a pre žiakov 3. – 9. ročníka najneskôr po 6. vyučovacej hodine, trvá 30 minút.

Škola organizuje s informovaným súhlasom zákonného zástupcu žiaka školu v prírode na prvom stupni, 1. a 2. ročník – kolobežkovanie, lyžiarsky výcvik v 7. alebo v 8. ročníku, plavecký výcvik v 3. ročníku, v 4. a 6. ročníku kurz korčuľovania, v 5. ročníku škola v prírode alebo zdokonaľovací plavecký výcvik, školské výlety, exkurzie, poznávacie zájazdy a školy v prírode, ktoré podľa návrhov triednych učiteľov zaraďuje riaditeľ do plánu práce školy. Pre žiakov, ktorí sa na uvedených aktivitách nezúčastnia, sa zabezpečí náhradné vyučovanie. Exkurzie vychádzajú z požiadaviek učebných osnov školského vzdelávacieho programu. Ak ide o akcie konané mimo sídla školy, z dôvodu zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov pripadá na jedného pedagogického zamestnanca maximálne 25 žiakov a pri akciách do zahraničia najviac 15 žiakov.

Exkurzia je pre školu s alternatívnymi prístupom a príležitosťou „byť tam“, kde prebieha konkrétny skutočný život a je zabezpečená jedna zo základných podmienok aktívneho učenia - priama skúsenosť. Naše pravidelné exkurzie a vychádzky sú:

Exkurzie 1. stupeň

Adopcia sovy v ZOO Košice Kavečany 1.-2. ročník
 Návšteva knižnice na Humenskej ulici podľa harmonogramu pre 1.-4. ročník
 Historické pamiatky Košíc 3.-4. ročník
 Návšteva planetária 4. ročník
 Galérie a múzeá v Košiciach 3.-4. ročník

Exkurzie 2. stupeň

Návšteva planetária 5. ročník
 Múzeum, archív 5. ročník
 Kosit- centrum enviromentálnej výchovy 6. ročník
 Regionálna vychádzka- moja obec, región, 6. ročník
 Návšteva Miestneho úradu MČ Košice Západ 6. ročník
 Exkurzia Čistička odpadových vôd 7. ročník
 Prílety vtákov, ktoré prilietajú na územie SR 7. ročník
 Letecké múzeum 8. ročník
 Opálové bane a jaskyne, prírodné krásy Slovenska 8. ročník
 Výmenný jazykový pobyt žiakov 7.,8. ročníka do **Cottbusu**
 Návšteva synagógy Galéria Ľudovíta Felda 9. ročník
 Historicko-geografická exkurzia Praha 9. ročník
 Exkurzie po historických pamiatkach Košíc 8. a 9. ročník
 Exkurziu do Oswienčimu, múzeum holokaustu – 8., 9. ročník
 Kultúrne exkurzie v Európskych mestách 2. stupeň
 Návšteva knižnice na Humenskej ulici podľa harmonogramu 2. stupeň
 Kultúrne exkurzie v Európskych mestách 2. stupeň
 Exkurzie zamerané na profesijnú orientáciu žiakov: 7.,8.,9. ročník:
 - návšteva stredných škôl,
 - Medzinárodný veľtrh vzdelávania PRO EDUCO
 - Správna voľba povolania
 Poďakovanie – projekt pre žiakov NBV návšteva a program v chrámoch cirkví
 Kultúrne podujatia v divadle, múzeu, galérii pre všetkých žiakov

IV. Osobitosti výchovy a vzdelávania cudzincov

Pri realizácii výchovno-vzdelávacieho procesu sa berie ohľad na individuálne výchovno-vzdelávacie potreby žiaka – dieťaťa cudzinca (ďalej len „žiak – cudzinec“) a uplatňujú sa podporné opatrenia v rozsahu a intenzite, ktorá zodpovedá jeho potrebám.

Podporné opatrenia môžu byť zamerané na:

- a. uplatňovanie personalizovaného a diferencovaného prístupu úpravou cieľov a obsahu výchovy a vzdelávania, metód, foriem a prístupov vo výchove a vzdelávaní, vrátane metód a foriem skúšania a hodnotenia;
- b. podporu na osvojovanie si štátneho (slovenského) jazyka a podporu na osvojovanie si vyučovacieho jazyka školy, pokiaľ ním je iný ako slovenský jazyk;
- c. využívanie kompenzačných a špeciálnych edukačných pomôcok;

d. identifikáciu potrieb, prekážok a bariér vo výchove a vzdelávaní formou pedagogickej a orientačnej diagnostiky, monitoringu a hodnotenia rizík.

Úprava cieľov a obsahu výchovy a vzdelávania sa môže realizovať formou rozloženia v rámci vzdelávacieho cyklu či stupňa vzdelania, tzn., že pri realizácii výchovno-vzdelávacieho procesu sa berie ohľad na úroveň doterajšieho vzdelania, ovládanie vyučovacieho jazyka a na ďalšie individuálne osobitosti žiakov – cudzincov.

Hodnotenie žiakov – cudzincov je nevyhnutná súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu, tak ako aj u ostatných žiakov školy. Vo všeobecnosti u všetkých žiakov – cudzincov zaradených na základné vzdelávanie v adaptačnom období platí, že je potrebné zohľadňovať pri ich hodnotení nedostatočnú znalosť štátneho jazyka, resp. vyučovacieho jazyka, nakoľko sa jedná o závažnú súvislosť, ktorá ovplyvňuje ich výkon. Zároveň platí, že základná škola môže zohľadniť úroveň ovládania štátneho jazyka žiaka – cudzinca aj v ďalších rokoch jeho vzdelávania. Žiaka – cudzinca je žiadúce hodnotiť individuálne, prispôbiť hodnotenie špecifickým potrebám a rozvojovým možnostiam tohto žiaka.

Podporný systém hodnotenia žiaka – cudzinca nastavia pedagogickí zamestnanci v spolupráci s odbornými zamestnancami alebo so školským podporným tímom, respektíve s odbornými zamestnancami zariadenia poradenstva a prevencie. Počas adaptačného obdobia žiaka – cudzinca, v čase osvojovania si vyučovacieho jazyka školy, sa odporúča pri priebežnom aj súhrnnom hodnotení využívať prevažne slovné hodnotenie, a to najmä u žiakov 1. stupňa základnej školy. U žiakov 2. stupňa základnej školy sa odporúča hodnotiť slovne, prípadne doplniť klasifikáciu slovným hodnotením (tzv. kombinované hodnotenie). Pokiaľ je to možné, pri hodnotení žiaka – cudzinca sa zohľadnia aj výsledky predchádzajúceho vzdelávania na škole v cudzine (dostupné v listinnej alebo digitálnej podobe). Ak sa trieda, v ktorej je zaradený žiak – cudzinec hodnotí klasifikačnými stupňami, odporúča sa žiakovi minimálne počas adaptačného obdobia upraviť formu hodnotenia. Iná forma hodnotenia pre tohto žiaka – cudzinca, sa uvedie do zázpisnice z pedagogickej rady aj s predpokladanou dĺžkou obdobia, počas ktorého bude tento žiak hodnotený inak ako ostatní žiaci príslušnej triedy v príslušnom vyučovacom predmete. Ostatným žiakom triedy je vhodné vysvetliť, prečo je žiak – cudzinec hodnotený inak.

Základné princípy hodnotenia:

prihliadať na úroveň ovládania vyučovacieho jazyka žiakom – cudzincom,

- hodnotiť pokrok a osvojenie si vzdelávacieho obsahu,
- zohľadňovať pri hodnotení individuálnu situáciu.

Žiakom – cudzincom sa na odstránenie jazykových bariér poskytuje jazyková podpora na osvojenie si štátneho (slovenského) jazyka. Jazykovú podporu zabezpečuje škola v rozsahu podľa výsledkov jazykovej diagnostiky, aktuálne platných podmienok vzdelávania žiakov – cudzincov a podmienok školy. Jazykovú podporu môže poskytovať podľa rozhodnutia vedenia školy pedagogický zamestnanec školy, alebo škola sprostredkuje jazykový kurz zabezpečovaný externým poskytovateľom, ktorý je realizovaný priamo v škole, mimo školy alebo dištančnou formou prostredníctvom prostriedkov založených na využívaní počítačových sietí. V prípade dištančnej formy sa odporúča žiakovi zabezpečiť materiálno-technickú asistenciu zo strany školy. Škola vytvára skupiny od 1 do 8 žiakov. Skupina môže byť z hľadiska prvého (materinského) jazyka žiakov a veku zmiešaná.

Na základe výsledkov jazykovej diagnostiky je žiak – cudzinec zaradený do jedného z troch variantov jazykovej podpory.

Žiak – cudzinec bez znalosti slovenského jazyka je vzdelávaný v rámci intenzívnej jazykovej podpory podľa vzdelávacieho štandardu pre slovenský jazyk ako druhý jazyk – úroveň 1 s minimálnou časovou dotáciou 48 hodín a s odporúčanou časovou dotáciou 200 vyučovacích hodín.

Žiakovi – cudzincovi so základnou úrovňou ovládania slovenského jazyka (približne na úrovni A1 – A2 podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky) sa poskytuje jazyková podpora podľa vzdelávacieho štandardu pre slovenský jazyk ako druhý jazyk – úroveň 2 s minimálnou časovou dotáciou 64 hodín a s odporúčanou časovou dotáciou 150 vyučovacích hodín.

Žiakovi – cudzincovi s dostatočnou znalosťou slovenského jazyka (prahová úroveň, t. j. približne na úrovni B1 podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky) je poskytovaná individuálna jazyková podpora podľa jeho potrieb a nárokov vzdelávania. V prípade nedostatočnej znalosti akademického jazyka je odporúčaná jazyková podpora s časovou dotáciou 100 vyučovacích hodín prispôbená individuálnym jazykovým potrebám žiaka. Podpora je poskytovaná súbežne aj v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu.

Žiakovi – cudzincovi s potrebou podpory pri osvojovaní si vyučovacieho jazyka v národnostných školách alebo národnostných triedach môže škola poskytnúť podporu cez rozšírené vzdelávanie v rámci povinného vyučovacieho predmetu, voliteľného vyučovacieho predmetu, kurzu či doučovania so zameraním na osvojovanie si vyučovacieho jazyka školy. V prípade jazykového kurzu ho môže škola sprostredkovať aj cez externého poskytovateľa, ktorý je realizovaný priamo v škole, mimo školy alebo dištančnou formou prostredníctvom prostriedkov založených na využívaní počítačových sietí. V prípade dištančnej formy sa odporúča žiakovi zabezpečiť materiálo-technickú asistenciu zo strany školy. Žiaci – cudzinci v národnostných školách a národnostných triedach, ktorí taktiež neovládajú slovenský jazyk, postupujú pri osvojovaní si slovenského jazyka spolu s ostatnými žiakmi. V prípade potreby, napríklad keď nastúpia do školy v inom ako 1. ročníku, môžu školy využiť i vyššie zmienené podporné opatrenia na osvojenie si slovenského jazyka. Škola môže na základe odporúčania zariadenia a poradenstva a prevencie a s informovaným súhlasom zákonného zástupcu vypracovať pre žiaka individuálny vzdelávací program. V rámci individuálneho vzdelávacieho programu na základe jazykovej diagnostiky škola upraví žiakovi vzdelávací program nahradením časti programu vyučovacieho predmetu slovenský jazyk a literatúra. Ak ide o žiaka, ktorý sa začne na škole vzdelávať vo vyšších ročníkoch a ktorý sa vzdeláva v národnostných školách a národnostných triedach, upraví časť programu vyučovacieho predmetu slovenský jazyk a slovenská literatúra vzdelávacím programom jazykového kurzu.

V školskom roku 2023/2024 na odstránenie jazykovej bariéry uskutočňujeme 2 základné kurzy štátneho jazyka pre žiakov 1. a 2. stupňa a krúžok Komunikácia hravo.

1. Slovenský jazyk ako druhý jazyk

Charakteristika

Slovenský jazyk ako druhý jazyk má poskytnúť žiakom základnú jazykovú podporu pri osvojovaní si slovenského jazyka a je primárne určený pre žiakov – deti cudzincov, žiakov po ukončení osobitného spôsobu plnenia povinnej školskej dochádzky mimo územia Slovenskej republiky, ktorí nedostatočne ovládajú slovenský jazyk a pre žiakov ako súčasť podpory pri osvojovaní si vyučovacieho jazyka školy.

Vo vzdelávaní týchto žiakov má slovenský jazyk špecifické postavenie. Je chápaný ako druhý jazyk aj z toho dôvodu, že žiaci sú od neho závislí z hľadiska výchovno-vzdelávacieho procesu a integrácie do spoločnosti. Zároveň už na veľmi nízkej úrovni ovládania slovenského jazyka si osvojujú slovnú

zásobu, ktorá je určujúca pre školské prostredie (akademický jazyk). Jazyková podpora je preto vstupnou a nevyhnutnou požiadavkou ich ďalšieho vzdelávania.

Jazyková podpora je zameraná prakticky a zdôrazňuje využívanie slovenského jazyka v kontexte každodenných situácií blízkyh životu žiakov. Vo vyučovaní sa uplatňuje **prístup zameraný na žiaka**, v ktorom je výučba prispôbovaná potrebám žiakov a rešpektujú sa ich vývinové a individuálne osobitosti. Prístup k učeniu sa slovenského jazyka a štruktúra vzdelávacích štandardov odrážajú aj **princípy činnostne zameraného prístupu**. Činnostne zameraný prístup považuje žiakov za aktívnych účastníkov procesu učenia sa a používateľov jazyka. Žiaci teda nie sú pasívnymi prijímateľmi informácií, ale osvojujú si jazyk vykonávaním zmysluplných úloh, ktoré reflektujú ich reálny život. Novozískavané vedomosti sa prepájajú s predchádzajúcimi a zároveň s poznatkami z iných predmetov. Zdôrazňuje sa **uplatňovanie metód a techník vyučovania cudzích jazykov**, aktívne a zmysluplné používanie jazyka, pri ktorom sa rozvíja počúvanie s porozumením, hovorenie, čítanie s porozumením a písanie.

Výučba je usmerňovaná tak, aby žiaci dokázali úspešne komunikovať v slovenskom jazyku a realizovať svoj komunikačný zámer v každodenných situáciách. Na uskutočnenie tohto zámeru sa žiaci zapájajú do **komunikačných jazykových činností** (receptia, produkcia, interakcia) a využívajú vhodné stratégie, aby ich komunikácia bola primeraná danej situácii a stanovenej úrovni ovládania slovenského jazyka. V súlade s vyučovacími predmetmi vo vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia obsahuje slovenský jazyk ako druhý jazyk tri základné zložky: **receptiu, produkciu a interakciu**, ktoré sú navzájom úzko prepojené a vytvárajú jeden komponent pod názvom Komunikačné jazykové činnosti.

Receptia zahŕňa porozumenie rôznych žánrov počúvaného a čítaného textu, t. j. získanie, spracovanie a vyhodnotenie informácií. Rozvíja schopnosť žiaka počúvať a čítať text a porozumieť mu. **Produkcia** zahŕňa tvorbu rôznych útvarov/žánrov hovoreného alebo písaného textu. Rozvíja schopnosť žiaka tvoriť hovorený alebo písaný text a vyjadrovať pritom rozličné komunikačné zámery. **Interakcia** zahŕňa aktívnu komunikáciu v ústnej alebo písomnej forme. Zámerom rozvíjania interakcie je efektívna komunikácia myšlienok, emócií, potrieb a názorov, kladenie otázok a aktívne počúvanie (čítanie). Rozvíja schopnosť žiaka primerane vstupovať do komunikácie a rešpektovať pritom komunikačného partnera.

Pragmatická, jazyková a sociolingválna zložka komunikácie tvoria integrálnu súčasť komunikačnej kompetencie, ako je definovaná v Spoločnom európskom referenčnom rámci pre jazyky.^[1] Tieto zložky sú neoddeliteľné a vzájomne prepojené pri používaní akéhokoľvek jazyka. Významnou mierou sa podieľajú na obsahu výučby slovenského jazyka ako druhého jazyka a vytvárajú základ obsahového štandardu. **Pragmatická zložka** zahŕňa komunikačné **funkcie jazyka**, pričom na každej komunikačnej úrovni (úroveň 1, úroveň 2) je možné vyjadriť rovnakú funkciu jazyka inak (pomocou iných jazykových prostriedkov). Funkcie jazyka je možné voľne kombinovať a prispôbiť komunikačnej situácii alebo téme. **Jazyková zložka** zahŕňa **jazykové prostriedky** (slovná zásoba, výslovnosť a gramatické javy).

Sociolingválna zložka obsahuje stratégie, ktoré žiakovi umožňujú osvojiť si vhodné komunikačné nástroje. Súčasťou sociolingválnej zložky je aj rozvoj interkultúrneho povedomia, ktoré sa viaže na správne používanie jazyka v prepojení na spoločenské konvencie, sociokultúrne podmienky a rôzne funkčné štýly a umožňuje tak vhodne a efektívne komunikovať s ľuďmi z iného kultúrneho prostredia.

Ciele

- Primerane využívať komunikačné jazykové činnosti na dosiahnutie svojho komunikačného zámeru v súlade so spoločenskými a kultúrnymi očakávaniami.
- Porozumieť jednoduchému hovorenému a písanému textu.
- Jednoducho komunikovať v ústnej a písomnej forme.
- Jednoducho sprostredkovať informácie iným ľuďom.

- Využívať komunikačnú a kognitívnu funkciu jazyka pri napĺňaní vzdelávacích, sociálnych a osobných potrieb.
- Formovať si pozitívne postoje a pozitívny vzťah k slovenskému jazyku a jeho učeniu sa.
- Byť otvorený k jazykovej a kultúrnej rozmanitosti.

Vzdelávacie štandardy slovenského jazyka ako druhého jazyka

Vzdelávacie štandardy sú formulované súhrnne pre celé základné vzdelávanie. Stanovujú výkonový a obsahový štandard pre **dve komunikačné úrovne: základná** (komunikačná úroveň 1) a **rozširujúca** (komunikačná úroveň 2).

Všeobecná charakteristika a obsah komunikačných úrovní boli citlivo prispôsobené podmienkam edukačného procesu v Slovenskej republike, zámerne nevyužívajú v celej miere škálu stanovenú Spoločným európskym referenčným rámcom pre jazyky, lebo ten nie je zameraný na výučbu druhého jazyka, ale cudzieho jazyka. Jednotlivé cykly (vekové kategórie) sa líšia predovšetkým požiadavkami na rozsah slovnej zásoby a gramatických štruktúr, požiadavkami na mieru samotnej produkcie (ústny prejav, písomný prejav), dĺžku a štruktúru textov, s ktorými sa pracuje, dĺžku a mieru štruktúrovanosti textov na čítanie a pod.

Vzdelávacie štandardy slovenského jazyka ako druhého jazyka pre komunikačnú úroveň 1 (základná)

Hlavným cieľom komunikačnej úrovne 1 je dosiahnuť úroveň počiatočného osvojenia si slovenského jazyka. Žiak sa prostredníctvom počúvania a hovorenia učí používať známe výrazy a jednoduché slovné spojenia. Rozumie krátkym pokynom a jednoduchým vetám s vizuálnou podporou. Dokáže podať základné informácie o sebe a svojom okolí. Dokáže napísať jednoduché, krátke vety. Používa základné stratégie komunikácie, aby dokázal jednoducho komunikovať. Začína si uvedomovať dôležitosť učenia sa slovenského jazyka pre ďalší rozvoj a vnímať jazykovú a kultúrnu rozmanitosť spoločnosti.

Ciele vzdelávania pre komunikačnú úroveň 1 (základná)

- Porozumieť slovám, jednoduchým modelovým frázam, bežným jednoduchým otázkam a pokynom, ak sú prednesené zreteľne a pomaly, v prípade nutnosti opakované, a verbálne alebo neverbálne na ne reagovať.
- Porozumieť známym každodenným výrazom a konkrétnym informáciám o témach v oblastiach záujmu a bezprostrednej skúsenosti (škola, rodina, voľný čas).
- Čítať s porozumením krátke jednoduché texty s vizuálnou podporou.
- Zapojiť sa do základnej jednoduchej sociálnej interakcie.
- Dohovoriť sa jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva zreteľne, pomaly a je pripravený pomôcť.
- Sformulovať krátky jednoduchý ústny a písomný prejav o známych témach.
- Jednoducho verbálne alebo neverbálne vyjadriť porozumenie alebo neporozumenie prejavu.

Komunikačné jazykové činnosti (receptia, produkcia, interakcia)

Výkonový štandard

Výkonový štandard zahŕňa očakávaný výkon žiakov na konci komunikačnej úrovne a je zostavený podľa jednotlivých zložiek komunikačných jazykových činností (receptia, produkcia a interakcia).

Receptia

Počúvanie s porozumením**Žiak vie/dokáže:**

- porozumieť krátkym jednoduchým otázkam a modelovým frázam v situáciách, ktoré sa ho bezprostredne týkajú, a veľmi jednoducho neverbálne alebo verbálne (jednoslovne, dvojslovne) na ne reagovať,
- rozoznať v pomalom a zreteľnom prejave kľúčové slová, frázy a slovné spojenia, ktoré sa týkajú osvojených tém a slovné zásoby, s ktorou sa vopred zoznámil,
- porozumieť slovám, frázam a jednoduchým vetám za predpokladu, že sú prednesené pomaly a zreteľne, sprevádzané vizuálnymi prostriedkami alebo gestami, a hovoriaci v prípade potreby dôležitý obsah zopakuje. Čítanie s porozumením

Žiak vie/dokáže:

- prečítať slová a krátke jednoduché vety alebo frázy, ktoré sa týkajú osvojených tém,
- vyhľadať základné informácie (slová a slovné spojenia) vo vetách alebo v krátkom štruktúrovanom texte s vizuálnou podporou, ktorý sa týka osvojených tém,
- porozumieť krátkym textom z oblastí jeho záujmu alebo osvojených tém, ktoré majú vizuálnu podporu a sú písané veľmi jednoduchým jazykom,
- vyvodiť význam neznámeho slova zo sprievodného obrázka.

Produkcia**Ústny prejav****Žiak vie/dokáže:**

- pomenovať základné predmety, javy, podať informácie o veciach osobného významu, ak má k dispozícii vizuálnu podporu,
- podľa príkladu opísať seba a svoje bezprostredné okolie pomocou známych slov a jednoduchých viet,
- predniesť veľmi krátku, vopred pripravenú prezentáciu na známu tému,
- zrozumiteľne reprodukovat' hlásky a prízvuk v slovách a slovných spojeniach, ktoré používa. **Písomný prejav**

Žiak vie/dokáže:

- podľa predlohy a s vizuálnou podporou napísať izolované slová, slovné spojenia a krátke jednoduché vety, ktoré sa týkajú osvojených tém,
- doplniť do textu, ktorý sa týka osvojených tém a obsahuje známu slovnú zásobu, naučené slová a slovné spojenia,
- napísať základné informácie o sebe a pomocou jednoduchých slovných spojení opísať osoby, predmety a aktivity z oblastí jeho záujmu,
- správne používať základné interpunkčné znamienka (bodka, otáznik).

Interakcia**Ústna interakcia****Žiak vie/dokáže:**

- neverbálne alebo jednoducho verbálne reagovať na známe slová, slovné spojenia, vety, otázky a frázy, ktoré sa vzťahujú na každodenné potreby alebo známe, osvojené témy,
- nadviazať základnú konverzáciu s použitím najjednoduchších spôsobov vyjadrenia zdvorilosti: *pozdraviť a rozlúčiť sa, predstaviť sa, poďakovať* a pod.,
- zapojiť sa do jednoduchých rozhovorov s použitím naučených slov a slovných spojení, ak partner v komunikácii používa modelové výrazy a frázy z oblasti osvojených tém a prispôbi svoj prejav jeho individuálnym rečovým schopnostiam,
- začať a ukončiť jednoduché osobné rozhovory,

- jednoducho verbálne alebo neverbálne vyjadriť porozumenie alebo neporozumenie prejavu (kompenzačná stratégia),
- rozoznať základné neverbálne prostriedky týkajúce sa jednoduchého nadviazania kontaktu (napr. podanie ruky pri pozdrave).

Písomná interakcia

Žiak vie/dokáže:

- reagovať na správu alebo on-line príspevok, pričom používa jednoduché slová a krátke vety (s pomocou slovníka alebo on-line prekladača),
- napísať krátku, veľmi jednoduchú textovú správu, v ktorej poskytne informácie alebo sa niečo opýta,
- jednoducho reagovať na krátke správy alebo oznámenia (napr. blahoželenie k narodeninám, pozvánka na oslavu).

Obsahový štandard

Obsahový štandard je rozdelený do piatich častí: pragmatická zložka – funkcie jazyka (1), jazyková zložka – jazykové prostriedky (2), sociolingválna zložka (3) a zároveň uvádza tematické okruhy (4) a druhy textov (5), ktoré je možné v príslušných komunikačných úrovniach využívať.

Obsahový štandard pozostávajúci z piatich častí je potrebné vnímať ako jeden celok. Jeho jednotlivé časti spolu súvisia, sú neoddeliteľné a navzájom úzko prepojené. Tieto vzájomné väzby vytvárajú predpoklad na to, aby si žiak prostredníctvom využívania rôznych druhov textov a činností v kontexte jeho reálneho života osvojoval slovenský jazyk prirodzeným spôsobom a bol schopný veľmi jednoducho komunikovať.

1. Funkcie jazyka umožňujú úspešne zvládnuť rôzne komunikačné situácie. Dôležitý je pri tom vhodný výber slovnej zásoby a spôsob použitia jazykových prostriedkov v závislosti od komunikačnej úrovne. Funkcie jazyka je možné voľne kombinovať a prispôbiť komunikačnej situácii alebo téme.

Nadviazať kontakt pri stretnutí: upútať pozornosť (osloviť niekoho), pozdraviť/odpovedať na pozdrav, predstaviť sa, predstaviť niekoho, rozlúčiť sa.

Požadovať a poskytnúť informácie: požiadať o informáciu, poskytnúť informáciu, potvrdiť informáciu/žiadať potvrdenie informácie, vyjadriť neporozumenie, identifikovať niekoho/niečo.

Opísať: jednoducho opísať osobu/predmet/miesto/činnosť.

Vyjadriť názor: zistiť a vyjadriť názor, vybrať si z ponúkaných možností.

Vyjadriť schopnosť: zistiť a vyjadriť znalosť/neznalosť alebo schopnosť vykonať nejakú činnosť.

Vyjadriť a zistiť želania a pocity: vyjadriť radosť/smútok/lútosť/fyzickú bolesť, zistiť pocity iných.

Predstaviť záľuby a preferencie: vyjadriť, čo mám/nemám rád/rada, zistiť a vyjadriť, čo niekto má/nemá rád, čo sa niekomu páči/nepáči.

Zaujať postoj: dať pokyn/príkaz, vyjadriť zákaz, požiadať o povolenie a súhlas, vyjadriť súhlas/nesúhlas, ospravedlniť sa.

Vyjadriť návrh a reagovať naň: požiadať o niečo, odpovedať na požiadavky, poďakovať sa, ponúknuť pomoc.

Korešpondovať: vhodne začať a ukončiť list/e-mail, napísať jednoduchý list/e-mail, napísať krátku textovú správu.

Reagovať na udalosť: vyjadriť záujem/nezáujem, blahoželať, pozvať a reagovať na pozvanie.

Reagovať na príbeh: vyjadriť, či sa mi príbeh páči/nepáči, vyjadriť pochopenie príbehu (aj neverbálne).

2. Jazykové prostriedky predstavujú repertoár slov, slovných spojení a gramatických javov, s ktorými sa žiak oboznamuje v rámci tematických okruhov a funkcií jazyka prostredníctvom:

- recepcie slovenského jazyka,
- osvojovania si novej slovnej zásoby spolu s korektnou výslovnosťou a správnou písomnou podobou v kontexte konkrétnych situácií,
- opakovaného používania a aktívneho precvičovania slovných spojení a jednoduchých viet v konkrétnych, zmysluplných situáciách.

Nižšie uvedený zoznam slúži na orientáciu v tom, aké jazykové prostriedky si žiak cyklicky osvojuje a používa v konkrétnych komunikačných situáciách a personalizovaných kontextoch. Proces osvojovania si gramatických javov sa na tejto úrovni nelíši od procesu osvojovania si slovnej zásoby.

Pojmové okruhy

- vyjadrenie existencie v priestore a čase: sloveso *byť* v prítomnom, minulom a budúcom čase, modálne sloveso *mať*,
- vyjadrenie priestorových vzťahov: miesto, smer, svetové strany, vzdialenosť, pohyb – príslovky miesta, podstatné mená, slovesá a príslovky spojené s pohybom, predložkové väzby,
- vyjadrenie časových vzťahov: čas, časové úseky (ročné obdobia, názvy mesiacov, dní, fázy dňa, sviatky), orientácia v čase (hodiny, dni, dátum), časová postupnosť činností a dejov súvisiacich so životom žiakov, jednorazové, prebiehajúce a opakované činnosti – podstatné mená, príslovky, fázové slovesá,

vyjadrenie kvantitatívnych vzťahov: počet, poradie, násobnosť, zlomky, množstvo – určité a neurčité číslovky, základné, radové a násobné číslovky, číslovka a počítaný predmet,

- vyjadrenie kvalitatívnych vzťahov: rozmery a miery (dĺžka, šírka, výška, hĺbka, vzdialenosť, váha, hmotnosť, objem, plocha, teplota), stav zraku, sluchu, chuť, vôňa, farba, materiál, látka, vek, fyzický stav človeka/zvieraťa – podstatné mená, prídavné mená, slovesá, príslovky,
- vyjadrenie mentálnych procesov: emócie – prídavné mená, slovesá,
- vyjadrenie vlastníctva a vlastníka: sloveso *mať* v prítomnom a minulom čase, privlastňovacie zámená,
- vyjadrenie logických vzťahov: priradovanie, stupňovanie, protiklady,
- vyjadrenie modalít: postoj hovoriaceho – oznamovacie, opytovacie a rozkazovacie vety na základe modelových viet.

Morfológia

- skloňovanie: rod, číslo a pád (aktívna znalosť – nominatív, akuzatív jednotného a množného čísla) podstatných mien, praktické používanie zhody prídavného mena s nadradeným podstatným menom (nominatív, akuzatív jednotného a množného čísla)
- vybrané tvary zámen osobných, privlastňovacích a opytovacích, čísloviek základných, radových, príp. neurčitých (*málo, veľa*),
- časovanie: osoba, číslo, čas (prítomný, minulý a budúci), spôsob (oznamovací, rozkazovací – preberané v spojení s inými slovnými druhmi ako ucelené frázy),
- stupňovanie: prídavných mien a prísloviek (pri vybraných tvaroch),
- neohybné slovné druhy: príslovky (miesta, času), častice (*áno, nie, možno*), citoslovčia (vyjadrujúce city a vôľu), vybrané predložky (na vyjadrenie priestorových a časových vzťahov) a spojky (*a, alebo, ale, lebo*).

Syntax

- jednoduchá veta: tvorenie jednoduchých viet (oznamovacie, opytovacie) s využitím osvojenej slovnej zásoby,

- súvetie: tvorenie jednoduchých (zlučovacích) súvetí s využitím osvojenej slovnej zásoby.
- 3. **Sociolingválna zložka** je zameraná na stratégie vhodnej komunikácie v rôznych situáciách a rozvoj interkultúrneho povedomia. Na komunikačnej úrovni 1 zahŕňa:
 - oboznamovanie sa so zvyklosťami vo verbálnej a neverbálnej komunikácii:
 - pozdravy a základné zdvorilostné frázy tvoriace rámec situačných rozhovorov (napr.
 - *dobré ráno, dobrý deň, dovidenia, prosím, ďakujem ...*),
 - vhodné formy oslovenia v škole a mimo školy,
 - rozlišovanie tykania/vykania vo verejnom a súkromnom komunikačnom prostredí,
 - sprievodné gestá na podporu komunikácie a očný kontakt.
 - oboznamovanie sa so základnými spoločenskými pravidlami, zvykmi a tradíciami prostredníctvom príbehov, reálií, audiovizuálnych podnetov:
 - vybrané aspekty každodenného života ľudí v rôznych kontextoch a oblastiach (pravidlá v škole a triede, denný režim, činnosti vo voľnom čase a pod.),
 - základné sviatky a zvyky (Vianoce, Veľká noc).
- 4. **Tematické okruhy** slúžia na vytváranie rôznych komunikačných situácií a tvoria kontext pre praktické používanie jazyka v každodenných situáciách žiaka s využívaním primeranej slovnej zásoby a gramatických javov. Zároveň vytvárajú priestor pre aktívne uplatnenie prierezových gramotností. Tvoria iba širší rámec obsahového štandardu a ich zastúpenie by malo byť vyvážené, primerané veku a záujmom žiaka.

Zoznámene sa: osobné údaje (meno, priezvisko, bydlisko, vek).

Trieda: moja trieda (trieda, zariadenie triedy, vyučovacie predmety, základné školské pomôcky, rozvrh hodín, činnosti v triede).

Škola: moja škola (budova a okolie školy, miestnosti v škole, ľudia v škole, činnosti v škole).

Čas a program dňa: režim dňa (časti dňa, dni v týždni, týždeň, mesiac, rok, pracovný deň, voľný deň, prázdniny, sviatok).

Rodina a spoločnosť: ja a ľudia okolo mňa (rodina, spolužiaci, priatelia), členovia rodiny a priatelia (zovňajšok, charakter, profesie).

Voľný čas a záľuby: záľuby (knihy, film, divadlo, hudba, tanec, hry), aktivity voľného času (mimoškolské aktivity, krúžky), šport (zimné a letné športy).

Jedlo a stravovanie: potraviny (základné potraviny, ovocie, zelenina), stravovanie (jedlá a nápoje počas dňa, stravovacie návyky), obchod a služby (nákupné zariadenia, jednoduchá komunikácia pri nakupovaní, platení – pozdraviť sa, vypýtať si niečo, poďakovať).

Ľudské telo, starostlivosť o zdravie: ľudské telo (základné časti tela, vonkajšia charakteristika), starostlivosť o zdravie (osobná hygiena), odievanie a móda (základné druhy oblečenia, obuv, výber oblečenia podľa aktivity).

Miesto, kde žijem: domov a bývanie (byt/dom, miestnosti v byte/dome, zariadenie bytu/domu), doprava a cestovanie (dopravné prostriedky, cesta do školy).

Príroda a životné prostredie: ročné obdobia (počasie, činnosti ľudí podľa ročného obdobia), zvieratá a rastliny (druhy zvierat a rastlín), sviatky, zvyky, tradície v rodine a krajine (Vianoce, Veľká noc).

- 5. Pri rozvíjaní komunikačných jazykových činností sa využívajú rôzne **druhy textov** v printovej, audiovizuálnej a digitálnej forme. Výber textov je potrebné prispôbiť komunikačnej úrovni, veku a záujmom žiaka.

Autentické, prípadne upravené vecné a umelecké texty, texty z rôznych médií na primeranej úrovni náročnosti. Súvislé a nesúvislé texty obsahovo zamerané na tematické okruhy a spadajúce do rámca žiakových skúseností:

- texty osobného charakteru: blahoželanía, pohľadnice, krátke správy (SMS, čet),
- úryvky z (ilustrovaných) rozprávok a príbehov známych z materinského jazyka, komiksy,
- texty piesní, básne, riekanky na nácvik správnej výslovnosti,
- jednoduchý opis osoby/predmetu, návody: ilustrované návody/inštrukcie,
- texty spojené so školským prostredím: rozvrh hodín, jednoduché pokyny v učebniciach, krátke jednoduché náučné texty s vizuálnou podporou, jednoduché formuláre (žiacky preukaz, čitateľský preukaz), pozvánky,
- reklamné texty: letáky, katalógy, plagáty, programy, základná orientácia v jedálnom lístku,
- publicistické texty v novinách alebo na internete: jednoduché inzeráty, jednoduché rozhovory, predpoveď počasia s vizuálnou podporou,
- verejné nápisy a tabule: bežné nápisy na verejných priestranstvách, informačné a smerové tabule.

Vzdelávacie štandardy slovenského jazyka ako druhého jazyka pre komunikačnú úroveň 2 (rozširujúca)

Hlavným cieľom komunikačnej úrovne 2 je dosiahnuť komunikačnú úroveň 2 v slovenskom jazyku. Žiak sa prostredníctvom jednoduchého jazyka dokáže porozprávať s inými ľuďmi o bežných témach zo svojho reálneho života. Dokáže porozumieť primerane náročnému počúvanému alebo čítanému textu a napísať jednoduché súvislé texty. Prirodzene sa zapája do komunikačných situácií, v ktorých využíva vhodné stratégie. Uvedomuje si význam slovenského jazyka pre praktický život a je schopný reflektovať proces vlastného učenia sa.

Ciele vzdelávania pre komunikačnú úroveň 2 (rozširujúca)

- Porozumieť frekventovaným frázam, jednoduchým otázkam a pokynom a primerane na ne verbálne alebo neverbálne reagovať.
- Zachytiť z vypočutého textu hlavnú myšlienku a konkrétne informácie o témach v oblastiach záujmu a bezprostrednej skúsenosti.
- Čítať s porozumením primerané súvislé texty o známych témach alebo témach v oblastiach záujmu.
- Dorozumieť sa v bežných komunikačných situáciách v škole a v osobnom živote, za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva zreteľne, pomaly a je pripravený pomôcť.
- Sformulovať jednoduchý súvislý ústny a písomný prejav o známych témach.
- Aktívne sa zapojiť do základnej sociálnej interakcie.
- Jednoducho verbálne alebo neverbálne vyjadriť porozumenie alebo neporozumenie textu, jednoduchým spôsobom požiadať o opakovanie informácie alebo pomalšie tempo reči.

Komunikačné jazykové činnosti (receptia, produkcia, interakcia)

Výkonový štandard

Výkonový štandard zahŕňa očakávaný výkon žiakov na konci komunikačnej úrovne a je zostavený podľa jednotlivých zložiek základného komponentu (receptia, produkcia a interakcia).

Receptia

Počúvanie s porozumením

Žiak vie/dokáže:

- porozumieť bežným jednoduchým otázkam, frázam a inštrukciám, príp. ich parafrázam v situáciách, ktoré sa ho bezprostredne týkajú a súvisia s osvojenými témami, a neverbálne alebo jednoducho verbálne (slovom alebo jednoduchou vetou) na ne reagovať,

- rozoznať známe kľúčové informácie v počutom texte, ktorý je obsahovo a gramaticky jednoduchý, je prednesený zreteľne, pomaly a týka sa osvojených tém a slovnej zásoby, s ktorou sa vopred zoznámil,
- porozumieť a reagovať, ak partner v komunikácii hovorí jednoducho a zreteľne, prispôsobí tempo reči a slovnú zásobu jeho individuálnym rečovým schopnostiam.

Čítanie s porozumením

Žiak vie/dokáže:

- prečítať krátky jednoduchý text, ktorý sa týka osvojených tém,
- identifikovať konkrétne, predvídateľné informácie v krátkych jednoduchých textoch, ktoré sa týkajú tém každodenného života alebo osvojených tém,
- v texte vyhľadať čísla, dátumy, názvy, vlastné mená, kľúčové slová a pod. a využiť ich na identifikáciu témy textu,
- porozumieť krátkym jednoduchým textom z oblastí jeho záujmu alebo osvojených tém, ktoré obsahujú známu slovnú zásobu,
- vyvodiť význam neznámeho slova z kontextu.

Produkcia

Ústny prejav

Žiak vie/dokáže:

- samostatne tvoriť naučené slovné spojenia, frázy, jednoduché vety a otázky v oblastiach jeho záujmu a bezprostrednej skúsenosti,
- jednoducho opísať seba, iných ľudí, činnosti, miesta a predmety,
- jednoducho porozprávať o svojich záľubách a aktivitách, opísať svoje plány,
- predniesť krátku, vopred pripravenú prezentáciu na tému z oblastí jeho záujmu a bezprostrednej skúsenosti,
- uplatňovať v komunikácii zrozumiteľnú výslovnosť.

Písomný prejav

Žiak vie/dokáže:

- napísať naučené krátke jednoduché vety, ktoré sa týkajú osvojených tém,
- doplniť slová alebo číselné údaje do krátkeho jednoduchého textu, ktorý obsahuje známu slovnú zásobu,
- (podľa vzoru) napísať jednoduchý súvislý text o rodine, škole a iných bežných témach,
- jednoducho opísať ľudí, miesta a aktivity z oblastí jeho záujmu,
- správne používať základné interpunkčné znamienka (bodka, otáznik, výkričník).

Interakcia

Ústna interakcia

Žiak vie/dokáže:

- reagovať neverbálne alebo jednoducho verbálne izolovanými slovami, slovnými spojeniami alebo jednoduchými vetami na známe otázky, príp. ich parafrázy a inštrukcie, ktoré sa týkajú bezprostrednej potreby alebo osvojených tém,
- jednoducho, ale efektívne udržiavať spoločenskú konverzáciu prostredníctvom najjednoduchších bežných výrazov v situáciách, ktoré sa ho bezprostredne dotýkajú (*predstaviť sa, ospravedlniť sa, požiadať o niečo, pozvať niekoho, reagovať na pozvanie a pod.*),
- aktívne sa zapojiť do jednoduchých rozhovorov, ak partner v komunikácii používa frekventované slová a frázy z oblasti osvojených tém,

- začať, udržať a ukončiť jednoduché osobné rozhovory, požiadať o pozornosť,
- viesť jednoduchý telefonický rozhovor (napr. dohodnúť si stretnutie s kamarátom),
- jednoducho verbálne alebo neverbálne vyjadriť porozumenie alebo neporozumenie textu, jednoduchým spôsobom požiadať o zopakovanie informácie, pomalšie tempo reči či vysvetlenie neznámeho výrazu (kompenzačná stratégia),
- rozpoznať a použiť základné neverbálne prostriedky týkajúce sa nadviazania kontaktu a jednoduchej komunikácie.

Písomná interakcia

Žiak vie/dokáže:

- sformulovať jednoduché súkromné listy, odkazy, e-maily a textové správy (napr. odpovedať na pozvanie, potvrdiť alebo zmeniť dohodnuté stretnutie),
- zapojiť sa do jednoduchej spoločenskej on-line komunikácie (napr. zdieľaním správ a vytváraním/potvrdzovaním plánov na stretnutie),
- stručne komentovať on-line príspevky iných (napr. fotografie, videá), pričom používa jednoduchý jazyk.

Obsahový štandard

Obsahový štandard je rozdelený do piatich častí: pragmatická zložka – funkcie jazyka (1), jazyková zložka – jazykové prostriedky (2), sociolingválna zložka (3) a zároveň uvádza tematické okruhy (4) a druhy textov (5), ktoré je možné v príslušných komunikačných úrovniach využívať.

Obsahový štandard pozostávajúci z piatich častí je potrebné vnímať ako jeden celok. Jeho jednotlivé časti spolu súvisia, sú neoddeliteľné a navzájom úzko prepojené. Tieto vzájomné väzby vytvárajú predpoklad na to, aby si žiak prostredníctvom využívania rôznych druhov textov a činností v kontexte jeho reálneho života osvojoval slovenský jazyk prirodzeným spôsobom a bol schopný veľmi jednoducho komunikovať.

1. Funkcie jazyka umožňujú úspešne zvládnuť rôzne komunikačné situácie. Dôležitý je pri tom výber slovnej zásoby a spôsob používania jazykových prostriedkov v závislosti od komunikačnej úrovne. Funkcie jazyka je možné voľne kombinovať a prispôbiť komunikačnej situácii alebo téme.

Nadviazať kontakt pri stretnutí: upútať pozornosť (osloviť niekoho), pozdraviť/odpovedať na pozdrav, predstaviť sa, predstaviť niekoho, reagovať pri predstavovaní, privítať niekoho, rozlúčiť sa.

Požadovať a poskytnúť informácie: požiadať o informáciu, poskytnúť informáciu, potvrdiť informáciu/žiadať potvrdenie informácie, vyjadriť neporozumenie, požiadať o zopakovanie/vysvetlenie informácie, upozorniť na niečo, identifikovať niekoho/niečo.

Opísať: opísať osobu/predmet/miesto/činnosť s použitím detailov.

Vyjadriť názor: zistiť a vyjadriť názor/presvedčenie/stupne istoty, vybrať si z ponúkaných možností a zdôvodniť výber.

Vyjadriť schopnosť: zistiť a vyjadriť znalosť/neznalosť alebo schopnosť vykonať nejakú činnosť.

Vyjadriť a zistiť želania a pocity: vyjadriť radosť/smútok/lútosť/fyzickú bolesť, utešiť/podporiť/dodať odvalu, vyjadriť želanie/nádej/sklamanie, vyjadriť strach/znepokojenie, vyjadriť spokojnosť/nespokojnosť, zistiť pocity iných.

Predstaviť záľuby a preferencie: vyjadriť, čo mám/nemám rád/rada, zistiť a vyjadriť, čo niekto má/nemá rád, čo sa niekomu páči/nepáči, vyjadriť, čo uprednostňujem a zdôvodniť to, zistiť a vyjadriť, čo niekto uprednostňuje.

Zaujať postoj: dať pokyn/príkaz, vyjadriť zákaz, požiadať o povolenie a súhlas, vyjadriť súhlas/nesúhlas, sľúbiť, ospravedlniť sa.

Vyjadriť návrh a reagovať naň: navrhnúť niekomu niečo, odpovedať na návrh, požiadať o niečo/odpovedať na požiadavky, poradiť, poďakovať sa, ponúknuť pomoc.

Korešpondovať: vhodne začať a ukončiť list/e-mail, napísať jednoduchý list/e-mail, napísať krátku textovú správu.

Reagovať na udalosť: vyjadriť záujem/nezáujem, vyjadriť prekvapenie, pripomenúť niekomu niečo, blahoželať, pozvať a reagovať na pozvanie, jednoducho zhodnotiť udalosť.

Porozprávať príbeh a reagovať naň: vyjadriť, či sa príbeh páči/nepáči a zdôvodniť svoj názor, vyjadriť porozumenie príbehu, samostatne porozprávať príbeh, reprodukovať príbeh/tvorivo prerozprávať príbeh, zhrnúť príbeh, jednoducho zhodnotiť príbeh.

Uskutočniť audio/video hovor: vhodne začať a ukončiť audio/video hovor, vyjadriť neporozumenie, požiadať o zopakovanie/vysvetlenie povedaného.

2. Jazykové prostriedky predstavujú repertoár slov, slovných spojení a gramatických javov, s ktorými sa žiak oboznamuje v rámci tematických okruhov a funkcií jazyka prostredníctvom:

- osvojovania si a rozširovania slovnej zásoby a gramatických javov spolu s korektnou výslovnosťou a správnou písomnou podobou v rôznych aktivitách v slovenskom jazyku, - aktívneho využívania osvojenej slovnej zásoby a gramatických javov v komunikácii.

Žiak na tejto úrovni správne používa niektoré jednoduché konštrukcie. Preukazuje však zatiaľ iba obmedzené ovládanie gramatických štruktúr a dopúšťa sa základných chýb, ktoré však nebránia porozumeniu. Nižšie uvedený zoznam slúži na orientáciu v tom, aké jazykové prostriedky si žiak cyklicky osvojuje a používa v konkrétnych komunikačných situáciách a personalizovaných kontextoch.

Pojmové okruhy

- vyjadrenie existencie v priestore a čase: sloveso *byť, existovať*, deje a udalosti, prítomnosť, neprítomnosť, procesy, zmeny,
- vyjadrenie priestorových vzťahov: miesto, smer, svetové strany, vzdialenosť, pohyb – slovesá a príslovky spojené s pohybom, predložkové väzby,
- vyjadrenie časových vzťahov: konkrétny čas a určenie času, časové úseky, dĺžka trvania deja, časová postupnosť činností a dejov súvisiacich so životom žiaka, jednorazové, prebiehajúce a opakované činnosti, odkazovanie na prítomnosť, minulosť a budúcnosť – podstatné mená, príslovky, slovesá,
- vyjadrenie kvantitatívnych vzťahov: počet, poradie, násobnosť, zlomky, množstvo, stupeň alebo miera vlastnosti – určité a neurčité číslovky, základné, radové a násobné číslovky, číslovka a počítaný predmet, stupňovanie prídavných mien a prísloviek,
- vyjadrenie kvalitatívnych vzťahov: rozmery a miery (dĺžka, šírka, výška, hĺbka, vzdialenosť, dĺžkové miery, hmotnosť, niektoré jednotky hmotnosti, objem, niektoré jednotky objemu, plocha, teplota), stav zraku, sluchu, chuť, vôňa, farba/odtieň, vek, fyzický stav človeka/zvieraťa – podstatné mená, prídavné mená, stupňovanie prídavných mien, slovesá, príslovky,
- vyjadrenie mentálnych procesov: myslenie, pamäť, emócie – prídavné mená, slovesá, rád + sloveso,
- vyjadrenie vlastníctva a vlastníka: sloveso *mať* v prítomnom a minulom čase, privlastňovacie zámená,
- vyjadrenie logických vzťahov: priradovanie, stupňovanie, protiklady, príčina, dôvod, následok,
- vyjadrenie modality: postoj hovoriaceho – oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie a želacie vety na základe modelových viet.

Morfológia

- skloňovanie: rod, číslo a pád podstatných mien (aktívna znalosť – všetky pády jednotného čísla a nominatív, akuzatív množného čísla a genitív množného čísla pri vybraných podstatných mien), praktické používanie zhody prídavného mena s nadradeným podstatným menom,
- vybrané tvary zámen osobných, privlastňovacích, ukazovacích, opytovacích, neurčitých, čísloviek základných, radových, neurčitých, násobných,
- časovanie: osoba, číslo, čas (prítomný, minulý a budúci), spôsob (oznamovací, rozkazovací – preberané v spojení s inými slovnými druhmi ako ucelené frázy, vybrané slovesá v podmienovacom spôsobe v prítomnom čase v spojení s časticou *by*),
- stupňovanie: prídavných mien a prísloviek (pri vybraných tvaroch),
- neohybné slovné druhy: príslovky (miesta, času, spôsobu, príčiny, odvodzovanie od prídavných mien), častice (na vyjadrenie súhlasu a množstva), citoslovčia (vyjadrujúce zvuky, city a vôľu), vybrané predložky (na vyjadrenie priestorových a časových vzťahov) a spojky (*a, aj, alebo, ale, lebo*).

Syntax

- jednoduchá veta: tvorenie jednoduchých viet (oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie) s využitím osvojenej slovnej zásoby,
 - súvetie: tvorenie jednoduchých súvetí s využitím osvojenej slovnej zásoby.
3. **Sociolingválna zložka** je zameraná na stratégie vhodnej komunikácie v rôznych situáciách a rozvoj interkultúrneho povedomia. Na komunikačnej úrovni 2 zahŕňa:
- oboznamovanie sa so zvyklosťami vo verbálnej a neverbálnej komunikácii:
 - o odvodenie významu slova/gesta zo sprievodného obrázka, ikonky alebo piktogramu, o využívanie sprievodných gest na podporu komunikácie v interakcii, produkcii;
 - oboznamovanie sa so základnými spoločenskými pravidlami, zvykmi a tradíciami prostredníctvom príbehov, reálií, audiovizuálnych podnetov:
 - o vybrané aspekty každodenného života ľudí v rôznych kontextoch a oblastiach (rodina, stravovanie, denný režim, činnosti vo voľnom čase a pod.), o spoločenské konvencie (návštevy, oslavy, oblečenie, základné pravidlá telefonovania, správania sa v súkromných a verejných priestoroch);
 - o základné podobnosti a rozdiely medzi kultúrami (napr. sviatky, zvyky, tradície v rodine a krajine).
2. **Tematické okruhy** slúžia na vytváranie rôznych komunikačných situácií a tvoria kontext pre praktické používanie jazyka v každodenných situáciách žiaka s využívaním primeranej slovnej zásoby a gramatických javov. Zároveň vytvárajú priestor pre aktívne uplatnenie prierezových gramotností. Tvoria iba širší rámec obsahového štandardu a ich zastúpenie by malo byť vyvážené, primerané veku a záujmom žiaka.

Zoznámenie sa: osobné údaje (meno, priezvisko, bydlisko, telefónne číslo, vek, národnosť).

Trieda: moja trieda (trieda, zariadenie triedy, vyučovacie predmety, školské pomôcky, rozvrh hodín, činnosti v triede).

Škola: moja škola (budova a okolie školy, miestnosti v škole, ľudia v škole, činnosti v škole, školský rok, prázdniny, sviatky).

Čas a program dňa: režim dňa (časti dňa, dni v týždni, týždeň, mesiac, rok, pracovný deň, voľný deň, prázdniny, sviatok, čo som robil, čo budem robiť).

Rodina a spoločnosť: ja a ľudia okolo mňa (rodina, príbuzní, priatelia), členovia rodiny a priatelia (vonkajšia a vnútorná charakteristika osôb, profesie), sviatky, zvyky, tradície v rodine (narodeniny, meniny, svadba, pohreb).

Voľný čas a záľuby: záľuby (knihy, film, divadlo, hudba, tanec, hry), aktivity voľného času (mimoškolské aktivity, krúžky, spoločenské hry, umelecké činnosti), šport (zimné a letné športy, individuálne a kolektívne športy).

Jedlo a stravovanie: potraviny (druhy potravín, ovocie, zelenina), stravovanie (jedlá a nápoje počas dňa, stravovacie návyky, stravovacie zariadenia, príprava jedál), obchod a služby (nákupné zariadenia, reštauračné služby, komunikácia pri nakupovaní a platení).

Ľudské telo, starostlivosť o zdravie: ľudské telo (časti tela, vonkajšia charakteristika), prežívanie (city, emócie, stres, osobná spokojnosť), vyšetrenie u lekára (choroby, úrazy, prevencia chorôb), starostlivosť o zdravie (osobná hygiena, životospráva, zdravé stravovanie, pohyb), odievanie a móda (základné druhy oblečenia, obuv a doplnky, výber oblečenia podľa ročného obdobia, na rôzne príležitosti).

Miesto, kde žijem: domov a bývanie (byt/dom, miestnosti v byte/dome, zariadenie bytu/domu, prostredie, v ktorom bývam), bývanie v meste a na dedine (opis prostredia, orientácia v meste/na dedine, výhody/nevýhody bývania v meste/na dedine), doprava a cestovanie (druhy dopravných prostriedkov, ich využitie, cesta do školy, školský výlet, najdôležitejšie dopravné značky a značenia).

Príroda a životné prostredie: ročné obdobia (počasie, činnosti ľudí podľa ročného obdobia), zvieratá a rastliny (druhy zvierat a rastlín, domáce zvieratá a ich mláďatá, život v lese, na lúkach, poliach, starostlivosť o zvieratá a rastliny), sviatky, zvyky, tradície v rodine a krajine (Vianoce, Veľká noc, Pamiatka zosnulých).

5. Pri rozvíjaní komunikačných jazykových činností sa využívajú rôzne **druhy textov** v printovej, audiovizuálnej a digitálnej forme. Výber textov je potrebné prispôsobiť komunikačnej úrovni, veku a záujmom žiaka.

Autentické, prípadne upravené vecné a umelecké texty, texty z rôznych médií na primeranej úrovni náročnosti. Súvislé a nesúvislé texty obsahovo zamerané na tematické okruhy a spadajúce do rámca žiakových skúseností:

- texty osobného charakteru: blahoželanía, pohľadnice, krátke správy (SMS, čet, e-mail), jednoduché súkromné listy, poznámky,
- úryvky z (ilustrovaných) rozprávok a príbehov známych z materinského jazyka, jednoduché rozprávanie (v rámci tematických okruhov), komiksy,
- texty piesní, básne, riekanky na nácvik správnej výslovnosti,
- jednoduchý opis osoby/predmetu, jednoduchá charakteristika, návody: ilustrované návody/inštrukcie, jednoduché recepty,
- texty spojené so školským prostredím: rozvrh hodín, jednoduché pokyny v učebniciach, krátke jednoduché náučné texty z učebníc, detských časopisov a encyklopédií s vizuálnou podporou, jednoduché formuláre (žiacky preukaz, čitateľský preukaz), jednoduché osobné dotazníky, pozvánky,
- reklamné texty: letáky, katalógy, brožúry, plagáty, programy, jedálny a nápojový lístok,
- publicistické texty v novinách alebo na internete: inzeráty, krátke správy, jednoduché rozhovory, predpoveď počasia,
- verejné nápisy a tabule: bežné nápisy na verejných priestranstvách, informačné a smerové tabule, plány, mapy, výstrahy.